

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
THE EFFICIENCY OF CONSERVATION TOURISM MANAGEMENT
OF LOCAL GOVERNMENT AT KANCHANADIT DISTRICT
IN SURAT THANI PROVINCE

นางสาวสุภารัตน์ ประมูท

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวสุตารัตน์ ประมูท

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๘

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

The Efficiency of Conservation Tourism Management of Local
Government at Kanchanadit District in Surat Thani Province

Miss Sudarat Pramut

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2025

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์
เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพุทธ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ. ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(พระอุดมสิทธินายก, รศ. ดร.)

กรรมการ

(พระเมธาวิเชียร, รศ. ดร.)

กรรมการ

(รศ. ดร.สรพล สุธะพรหม)

กรรมการ

(ผศ. ดร.สุภัทรชัย สีสะใบ)

กรรมการ

(พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ. ดร.)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

ผศ. ดร.สุภัทรชัย สีสะใบ

ประธานกรรมการ

พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ. ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นางสาวสุตารัตน์ ประมท)

- ข้อสารนิพนธ์** : ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ผู้วิจัย** : นางสาวสุดารัตน์ ประมูท
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : ผศ. ดร.สุภัทรชัย สีสะไบ, พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ),
พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์), พร.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
  - : พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ. ดร.,
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ), พร.ด. (รัฐศาสตร์)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ ๓. เพื่อนำเสนอประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากร ๒๓๙ คน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ๑) ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท ๔ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$, $S.D. = ๐.๖๑๑$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน ปานกลาง ๑ ด้าน ๒) ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อขั้นตอนการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$, $S.D. = ๐.๖๔๔$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๓) ระดับความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕$, $S.D. = ๐.๗๑๔$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ๑) หลักอิทธิบาท ๔ ส่งผลต่อ

ประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายประสิทธิภาพ ได้ร้อยละ ๒๗.๒ ($R^2=0.๒๗๒$) จึงยอมรับสมมติการวิจัย และปัจจัยการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนหรือทำนายประสิทธิภาพ ได้ร้อยละ ๒๒.๐ ($R^2=0.๒๒๐$) จึงยอมรับสมมติการวิจัย

๓. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า คุณภาพงาน เน้นพัฒนาบุคลากร กำหนดมาตรฐาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ยกย่องระดับประสบการณ์ และส่งเสริมความยั่งยืน ด้านปริมาณงาน มีการวางแผนและจัดสรรทรัพยากร ดำเนินงานและสร้างความร่วมมือ จัดการข้อมูลและกระบวนการ สร้างแรงจูงใจและการบริการ ด้านเวลา มีการวางแผนและควบคุมเวลา จัดลำดับความสำคัญ บริหารงานที่ชัดเจน จัดการความเสี่ยง สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตรงต่อเวลา สื่อสารที่ดี และสร้างมาตรฐานการทำงาน ค่าใช้จ่าย เน้นบริหารจัดการการเงินอย่างรอบคอบ เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างรายได้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและลดต้นทุน ติดตามและนำเทคโนโลยีมาใช้

Research Paper Title: The Efficiency of Conservation Tourism Management of Local Government at Kanchanadit District in Surat Thani Province

Researcher: Miss Sudarat Pramut

Degree: Master of Buddhism (Buddhist Management)

Research Paper Supervisory Committee:

Asst. Prof. Dr. Suphattharachai Sisabai, B.A. (English),
M.A. (Public Administration), Ph.D. (Public Administration)
Phrakhru Suthikittibundit, Assoc. Prof. Dr.,
B.A. (Buddhist Management), M.A. (Buddhist Management),
Ph.D. (Buddhist Management), Ph.D. (Political Science)

Date of Graduation: August 27, 2025

Abstract

The objectives of this research were: 1. To study the level of opinions of many personnel on the efficiency of conservation tourism management of local government at Kanchanadit district in Surat Thani province. 2. To study the factors affecting the efficiency of conservation tourism management of local government at Kanchanadit district in Surat Thani province, and 3. To propose the efficiency of conservation tourism management of the local government at Kanchanadit district in Surat Thani province. Conducted mixed research methods. The quantitative research data were collected from 239 people with questionnaires and analyzed the descriptive statistics. The qualitative research data were collected from 10 key informants through in-depth interviews.

Findings were as follows:

1. The efficiency level of management of conservation tourism attractions of local administrative organizations at Kanchanadit District in Surat Thani Province, as follows: 1) The level of personnel's opinions on the application of the principle of Iddhipada 4 to promote the management of conservation tourism attractions of local administrative organizations at Kanchanadit District in Surat Thani Province, overall, was at a high level ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.611). When considering each aspect, it was found that it was at a high level in 3 aspects and moderate in 1 aspect. 2) The level of personnel's opinions on the management process of conservation tourism attractions was at a high level overall ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.644). When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects. 3) The level of personnel's opinions on the efficiency of conservation tourism management of local government at Kanchanadit district in Surat Thani province, overall, was at a high level ($\bar{X} = 3.85$,

S.D. = 0.714). When considering each aspect, it was found that it was at a high level in all aspects.

2. Factors affecting the efficiency of conservation tourism management of local administrative organizations at Kanchanadit District in Surat Thani Province are as follows: 1) The principle of Iddhipada 4, which had a statistically significant effect at the 0.01 level. They together explained 27.2 percent of the variance ($R^2 = .272$) and could predict efficiency. Management factors also had a statistically significant effect at the 0.01 level, jointly explaining 22.0 percent of the variance ($R^2 = .220$). Therefore, the research hypothesis was accepted.

3. The efficiency of conservation tourism management of local government at Kanchanadit district in Surat Thani province, found that work quality should focus on personnel development, setting standards, promoting participation and local wisdom, applying technology, enhancing experience, and promoting sustainability. In terms of work volume, planning and resource allocation, cooperation, data and process management, motivation, and services are key. Regarding time management, planning and controlling time, prioritizing, clear management, risk management, fostering punctuality, good communication, and establishing work standards are essential. Expenses should be managed carefully to increase efficiency, generate income, promote participation, reduce costs, monitor activities, and apply technology.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาอนุเคราะห์จากท่าน รศ.ดร.สุรพล สุษะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชา รัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรชัย สีสะไบ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และ พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ.ดร. คณะกรรมการที่ปรึกษา ตลอดจนคณาจารย์ กรรมการสอบและผู้ที่เกี่ยวข้องหลายท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไข สารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณและขอเจริญพรไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสังฆวิริยกิจ, รศ. ดร. และขอเจริญพรขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร ศรีราช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อิลาว และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถาม ให้คำปรึกษา และเอื้อเฟื้อข้อมูลอันเป็นประโยชน์แก่การทำสารนิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูเนกขัมมธรรมธาร, ดร. และขอเจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.ภัชดา สุวรรณนวล นายชูชัย อุดมศรีโยธิน นางอุไรวรรณ บรรดาศักดิ์ นายเลี่ยม แก้วนาค นายพนพล นวลมุสิห์ นายนำโชค ผ่องแผ้ว นายสมพล ขวัญช่วย นางอัญชลี บารมีรุ่งเรือง และนางนรินญา จักรหนู ที่เมตตาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่คอยให้การช่วยเหลือชี้แนะทักษะ แนวทางที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ขอขอบคุณเพื่อนสหธรรมิกทุกรูปและญาติโยมผู้อุปถัมภ์ทุกท่าน ตลอดจนเพื่อนนิสิตพุทธ ศาสตร์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ รุ่น ๑๖ ทุกรูปหรือคน ที่คอยให้การช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และให้กำลังใจที่ดีตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอนอบน้อมถวายเป็น พุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา กตเวทิตาคุณ แก่ บิดา มารดา พระอุปัชฌาย์อาจารย์ ญาติสนิทมิตรสหายทั้งหลาย และผู้มีคุณูปการทุกท่าน ผู้วิจัย ขอเจริญพรขอบคุณ กัลยาณมิตรทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตาอนุเคราะห์สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับการ ศึกษาเพิ่มเติมองค์ความรู้ และกำลังใจจากทุกท่านดังกล่าว ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเอื้อเฟื้อเป็น อย่างยิ่ง ที่ทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดาร์ตน์ ประมูท

๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ฐ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ท
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๘
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๙
๒.๑ หลักอิทธิบาทธรรม	๙
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ	๑๕
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	๒๗
๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	๔๕
๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๕๔
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖๗
๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๗๙
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๘๑
๓.๑ รูปแบบวิธีการวิจัย	๘๑
๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ	๘๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๘๒
๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๔
๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๖
๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๘๖
๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ	๘๗
๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๘๗
๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๘๘
๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๘๙
๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๙๐
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๙๒
๔.๑ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๙๒
๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๐๙
๔.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๑๗
๔.๔ พุทธนวัตกรรม : องค์ความรู้ใหม่	๑๓๐
๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๓๐
๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๑๓๕
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๑๓๘
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๓๘
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๔๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๑
๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	๑๕๑
๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ	๑๕๒
๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	๑๕๒

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บรรณานุกรม	๑๕๓
ภาคผนวก	๑๖๒
ภาคผนวก ก เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	๑๖๓
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	๑๗๕
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ค่า IOC และ ค่า CVI	๑๗๘
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try out)	๑๘๔
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)	๑๘๖
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ	๑๘๙
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ	๑๙๑
ภาคผนวก ซ ประมวลภาพจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๙๕
ประวัติผู้วิจัย	๒๐๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ หลักอิทธิบาท ๔	๑๔
๒.๒ ความหมายของประสิทธิภาพ	๑๗
๒.๓ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ	๒๒
๒.๔ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ	๒๖
๒.๕ ความหมายการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	๓๑
๒.๖ หลักการสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	๓๗
๒.๗ การบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle)	๔๔
๒.๘ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	๕๓
๒.๙ โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๕๗
๒.๑๐ โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๕๘
๒.๑๑ โครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลช้างขวา จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๕๙
๒.๑๒ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๖๑
๒.๑๓ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอู่แท จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๖๓
๒.๑๔ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๖๕
๒.๑๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	๗๐
๒.๑๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอิทธิบาทธรรม	๗๔
๒.๑๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ	๗๘
๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย	๘๓
๓.๒ หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ	๘๗
๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๙๒
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม	๙๔
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านฉันทะ (ความพอใจ)	๙๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านวิริยะ (ความเพียร)	๙๖
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่)	๙๗
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง)	๙๘
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยภาพรวม	๙๙
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านการวางแผน	๑๐๐
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านการปฏิบัติตามแผน	๑๐๑
๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านการตรวจสอบ	๑๐๒
๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านการแก้ไขปรับปรุง	๑๐๓
๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม	๑๐๔
๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน	๑๐๕
๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน	๑๐๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา	๑๐๗
๔.๑๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย	๑๐๘
๔.๑๗ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม	๑๑๐
๔.๑๘ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของหลักอิทธิบาทธรรม	๑๑๑
๔.๑๙ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม	๑๑๑
๔.๒๐ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	๑๑๒
๔.๒๑ หลักอิทธิบาทธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๑๓
๔.๒๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	๑๑๕
๔.๒๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน	๑๑๙
๔.๒๔ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน	๑๒๒
๔.๒๕ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา	๑๒๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

๔.๒๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย

๑๒๘

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ การทำงานของวงจร PDCA	๔๓
๒.๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๘๐
๔.๑ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน	๑๒๐
๔.๒ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน	๑๒๓
๔.๓ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา	๑๒๖
๔.๔ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย	๑๒๙
๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๓๐
๔.๖ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๑๓๕

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในสารนิพนธ์ฉบับนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙

การอ้างอิงพระไตรปิฎก ได้ระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น วิ.มหา. (ไทย) ๑/๑๘/๒๕. หมายถึง วินัยปิฎก มหาวิภังค์ ภาษาไทย เล่ม ๑ ข้อ ๑๘ หน้า ๒๕ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามลำดับดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อในภาษาไทย

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

คำย่อ		พระวินัยปิฎก	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
วิ.มหา. (ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวิภังค์		(ภาษาไทย)
วิ.ม. (ไทย)	= วินัยปิฎก	มหาวรรค		(ภาษาไทย)
วิ.จ. (ไทย)	= วินัยปิฎก	จุฬวรรค		(ภาษาไทย)

คำย่อ		พระสุตตันตปิฎก	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ส.ม. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย	มหาวรรค	(ภาษาไทย)
ขุ.ธ. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย	ธรรมบท	(ภาษาไทย)

คำย่อ		พระอภิธรรมปิฎก	ชื่อคัมภีร์	ภาษา
อภ.วิ. (ไทย)	= อภิธรรมปิฎก	วิภังค์		(ภาษาไทย)

๒. คำอธิบายคำย่อในภาษาอังกฤษ

บัญชีคำย่อที่สำคัญเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย	หมายเหตุ
ed.	Editor	บรรณาธิการ, ผู้จัดพิมพ์	พหูพจน์ใช้ eds.

	edited by	จัดพิมพ์โดย	
no. (s)	number(s)	ฉบับที่	
p.	page	หน้า	พหุพจน์ใช้ pp.
vol.	volume	เล่มที่	พหุพจน์ใช้ vols.

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๑.๑ ความเป็นมา

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นกิจกรรมการพักผ่อนหย่อนใจ หรือนันทนาการรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ที่เกิดขึ้นระหว่างเวลาว่าง มีการเดินทางเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นการเดินทางจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ซึ่งมักหมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง ซึ่งถือเป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยไม่คำนึงว่าระยะทางนั้นจะใกล้ หรือไกล และการเดินทางนั้นจะมีการพักแรมค้างคืนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อการเปลี่ยนบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมีแรงกระตุ้นจากความต้องการทางกายภาพเพื่อสนองความต้องการในแง่การพักผ่อนคลายเครียดในชีวิตประจำวัน และตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น อีกทั้งเป็นกระบวนการพัฒนาคนในแง่การเรียนรู้สร้างสมประสบการณ์และวิสัยทัศน์จากการเดินทางท่องเที่ยวได้อีกด้วย^๑ การส่งเสริมให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมและประเพณี และวัฒนธรรมชุมชนเพื่อแก้ปัญหาความอยากจน และพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นหากชุมชนท้องถิ่นสามารถดึงศักยภาพการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ในชุมชนมาพัฒนาเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมย่อมจะทำให้เกิดการพัฒนาประเทศได้

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแนวความคิดที่เกิดขึ้นโดยมีสาเหตุมาจากแนวโน้ม ๒ ประการมาบรรจบกัน คือ แนวโน้มเกี่ยวกับการอนุรักษ์และแนวโน้มเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง เรื่องอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยมีสาระสำคัญเรื่องแนวโน้มเรื่องการอนุรักษ์ เกิดจากการที่ประชาชนเพิ่มขึ้น และภาวะทางเศรษฐกิจถดถอยในหลายประเทศ กิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ เช่น การตัดไม้ทำลายป่า การทำเหมืองแร่ และการเกษตรเกิดขึ้นภายในบริเวณทั่วไป ซึ่งส่วนใหญ่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อระบบนิเวศจนทำให้ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม และผลที่ตามมาคือความไม่ยั่งยืนของการพัฒนา

---

^๑ สุรดี ชิดชอบ, “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะช้าง จังหวัดตราด”, การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘).

เศรษฐกิจ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้ พยายามผสมผสานเรื่องของการอนุรักษ์เข้ากับการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวแบบผจญภัยเข้าไปมีส่วนร่วมและสัมผัสกับธรรมชาติอย่างแท้จริง^๒

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเป็นจำนวนมาก แต่ในรูปแบบ และเส้นทางการท่องเที่ยวจะเป็นไปเฉพาะจุด ขาดการเชื่อมโยงกันในการเดินทางท่องเที่ยวแบบต่อเนื่องไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ มีน้อย หากมีการพัฒนาการบริหารจัดการและเครือข่ายการท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้น และทำให้การท่องเที่ยวกลายเป็นรายได้สู่ภาคธุรกิจท่องเที่ยวและชุมชนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อีกทั้งยังสามารถเกิดการรวมกลุ่มความร่วมมือเพื่อสร้างความเชื่อมโยงของพื้นที่ท่องเที่ยวในจังหวัดและระหว่างจังหวัดได้ นอกจากนี้ประชาชนในพื้นที่ก็จะได้อนุรักษ์และสืบสานความเป็นธรรมชาติ เกิดอาชีพและรายได้จากชุมชนของตนเอง ขณะที่นักท่องเที่ยวจะได้รับประโยชน์จากการพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จากสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รายงานสถิติจังหวัดที่มีอัตราการนักท่องเที่ยวเติบโตสูง ผลปรากฏว่า “สุราษฎร์ธานี” เป็นจังหวัดที่มีอัตราการนักท่องเที่ยวเติบโตสูงที่สุดในประเทศ สถิตินักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นอันดับหนึ่งของประเทศ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ โดยมีสถิตินักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๖๐๐% มีจำนวนนักท่องเที่ยวมาเยือนกว่า ๓.๖ ล้านคน ทำให้มีรายได้ในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูลการท่องเที่ยวของกองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในปี ๒๕๖๕ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายได้จากนักท่องเที่ยวจำนวน ๒๗,๖๖๑ ล้านบาท จากนักท่องเที่ยวจำนวน ๓,๖๙๐,๖๔๒ คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๔ รายได้สูงขึ้น จำนวน ๙๑๒.๐๔%^๓

๑.๑.๒ ความสำคัญของปัญหา

แม้ว่าการท่องเที่ยวจะเป็นที่นิยม สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนในแต่ละปีเป็นจำนวนมหาศาล สามารถสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดีก็ตาม แต่การบริหารจัดการการท่องเที่ยวก็ยังประสบกับปัญหามากมาย การส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่มักประสบปัญหา โดยเฉพาะความขัดแย้งระหว่าง “การพัฒนา” กับ “การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทางสังคม” เพราะรูปแบบของการจัดการการท่องเที่ยวโดยทั่วไปนั้นมุ่งเน้นเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจมากกว่าที่จะสนใจถึงผลกระทบที่อาจมีต่อชุมชน ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม

^๒ ภัชลา สุวรรณวล และคณะ, “การจัดการเส้นทางและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กลุ่มแม่น้ำตาปี”, วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๒) : ๘๗-๘๘.

^๓ มติชนออนไลน์, “สุราษฎร์ธานี” มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ครองแชมป์อัตราการนักท่องเที่ยวเติบโตสูงที่สุดในประเทศ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/travel/detail/9660000019777> [๑ กันยายน ๒๕๖๖].

และวัฒนธรรม ซึ่งหากมองผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้วนั้นจะพบว่าสังคมหรือชุมชนจะเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตามในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา กระแสการอนุรักษ์ได้เพิ่มสูงขึ้น จึงเกิดแนวทางการจัดการท่องเที่ยวแนวใหม่ซึ่งเป็นรูปแบบของ “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” เพื่อแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งระหว่างการพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทางสังคมที่เกิดจากรูปแบบของการจัดการการท่องเที่ยวโดยทั่วไปซึ่งมุ่งเน้นแต่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจเท่านั้น^๔

อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนติดกับชายฝั่งทะเลบริเวณรอบอ่าวบ้านดอน และเป็นพื้นที่ทำประมงชายฝั่งที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย เป็นการทำประมงพื้นบ้านที่ต้องพึ่งพาอาศัยการดำรงอยู่ของป่าชายเลนเป็นสำคัญที่ผ่านมาประชาชนผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (Stakeholders) จากการใช้ประโยชน์ของผืนป่าชายเลนแห่งนี้ อาจยังไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการอนุรักษ์ป่าชายเลน จึงเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนในการทำลายความสมบูรณ์ต่อป่าชายเลน ทั้งนี้แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐและการประกอบอาชีพที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ ในช่วง ๒-๓ ทศวรรษที่ผ่านมาอาจมีส่วนในการทำลายความสมบูรณ์ของป่าชายเลนในพื้นที่อีกทางหนึ่ง เช่น การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งด้วยการขุดลอกร่องน้ำ การสร้างเขื่อนกั้นคลื่น ฯลฯ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อสภาพความสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งทะเล^๕

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอกาญจนดิษฐ์มี ๑๔ แห่ง โดยแบ่งเป็น เทศบาลตำบล ๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งจะมีการบริหารจัดการที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ในส่วนของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้น จากการสำรวจข้อมูลในเบื้องต้นพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๑๔ แห่ง มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพพอสมควร แต่ยังพบปัญหาในหลายด้าน คือ บุคลากรที่ยังขาดความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำให้คุณภาพของงานยังไม่ดีพอ ปริมาณงานน้อยเกินไป เวลาการทำงานที่ไม่เหมาะสม และงบประมาณที่ใช้จ่ายไม่สอดคล้องกับงานที่ได้รับ ทำให้ยังไม่เป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวและประชาชนในชุมชนเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาจรรุญ อภิธมมจิตโต ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม” ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชน

^๔ พระมหาจรรุญ อภิธมมจิตโต, “รูปแบบการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม”, *ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

^๕ ธิติ พานวัน, “การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลนในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๒๖.

ในจังหวัด สมุทรสงคราม ด้านการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ ขาดการสร้างกระบวนการสร้างการรับรู้ และจิตสำนึกที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานภาครัฐอย่างทั่วถึง ด้านสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว ขาดแผนระยะยาวในการอนุรักษ์วิถีชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนบางคนขาดความเข้มแข็งและไม่มีวิสัยทัศน์^๖

ด้วยเหตุผลและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และเพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้ไปพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภออื่น ๆ ต่อไป

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับใด

๑.๒.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอะไรบ้าง

๑.๒.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๓.๓ เพื่อนำเสนอประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

---

^๖ พระมหาจรรยา อภิธมมจิตโต, “รูปแบบการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม”, *ดุชนิพนธ์พุทธศาสนดุชนิต* สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔).

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยมีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยการสังเคราะห์จาก ๑ หลักธรรม ๒ แนวคิด คือ

๑) **หลักอิทธิบาทธรรม** คือ หลักธรรมอันเป็นเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ประสงค์^๗ ประกอบด้วย ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ฉันทะ (ความพอใจ) ๒. วิริยะ (ความเพียร) ๓. จิตตะ (ความเอาใจใส่) และ ๔. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)

๒) **PDCA** คือ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สังเคราะห์จากเทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle)^๘ ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ๑. Plan ด้านการวางแผน ๒. Do ด้านการปฏิบัติตามแผน ๓. Check ด้านการตรวจสอบ และ ๔. Act ด้านการแก้ไขปรับปรุง

๓) **หลักประสิทธิภาพ** คือ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สังเคราะห์จากแนวคิดหลักการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ^๙ ประกอบด้วย ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ด้านคุณภาพของงาน ๒. ด้านปริมาณงาน ๓. ด้านเวลา และ ๔. ด้านค่าใช้จ่าย

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๕๙๓ คน^{๑๐}

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๑๐ รูปหรือคน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง และได้แบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้

^๗ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓, อภิ.วิ. (ไทย) ๓๕/๕๐๕/๒๕๒.

^๘ สมคิด บางโม, **องค์การและการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๖๒), หน้า ๗๑.

^๙ Peterson, E. & Plowman G. E, **Business Organization and Management**, (Ill: Irwin, 1953), p 12.

^{๑๐} ที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์, **การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์**, (สุราษฎร์ธานี : ที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

๑) กลุ่มนักวิชาการด้านการจัดการเชิงพุทธ	จำนวน ๒ รูปหรือคน
๒) กลุ่มผู้บริหารส่วนราชการ	จำนวน ๒ คน
๓) กลุ่มนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว	จำนวน ๒ คน
๔) กลุ่มผู้นำชุมชน	จำนวน ๒ คน
๕) กลุ่มผู้ประกอบการ	จำนวน ๒ คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยแบ่งออกเป็น เทศบาลตำบล ๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง รวมทั้งหมด ๑๔ แห่ง

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน สิงหาคม ๒๕๖๖ ถึงเดือน สิงหาคม ๒๕๖๗ รวมเป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ หลักอิทธิบาทธรรม ประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง) อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๕.๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการแก้ไขปรับปรุง อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ อิทธิบาทธรรม หมายถึง ฐานหรือหนทางแห่งความสำเร็จ หรือ คุณเครื่องสำเร็จสมความประสงค์ ทางแห่งความสำเร็จ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย มี ๔ ประการ

๑) ฉันทะ (ความพอใจ) หมายถึง ความต้องการที่จะทำใ้ใจรัก ที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

๒) วิริยะ (ความเพียร) หมายถึง ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ท้อถอย

๓) จิตตะ (ความเอาใจใส่) หมายถึง ตั้งรับรู้ในสิ่งที่ทำ และ ทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาใจฝักใฝ่ ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป อุทิศกายอุทิศใจแก่สิ่งที่ทำ

๔) วิมังสา (ความไตร่ตรอง) หมายถึง หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผลคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง

๑.๖.๒ ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำงานเพื่อปรับปรุงเสริมแต่งให้ดีขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในด้านที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่หรือเคยปฏิบัติอยู่ ตลอดจนการแก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ประกอบด้วย

๑) คุณภาพของงาน (Quality) หมายถึง ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่าและมีความพึงพอใจ ผลการทำงานมีความถูกต้อง ได้ตามมาตรฐาน รวดเร็ว ซึ่งผลงานที่มีคุณภาพจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรและสร้างความพึงพอใจให้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในชุมชน

๒) ปริมาณงาน (Quantity) หมายถึง จำนวนงานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน โดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน

๓) เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการ เหมาะสมกับงาน และทันสมัยมีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นใช้เวลาในการปฏิบัติงานน้อยการส่งมอบตรงตามกำหนดถูกต้อง และรวดเร็ว

๔) ค่าใช้จ่าย (Costs) หมายถึง การดำเนินการทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการ โดยต้องลงทุนน้อยได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิตได้แก่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

๑.๖.๓ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ หรือวิธีการจัดการทรัพยากรของวัดเพื่อใช้ในการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ๔ ด้าน คือ

๑) ด้านการวางแผน หมายถึง หน่วยงานมีการกำหนดยุทธศาสตร์ เป้าหมายวัตถุประสงค์ พันธกิจไว้ชัดเจน มีการวางแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และวิธีการอย่างเป็นระบบและเหมาะสม และมีการวางแผนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ล่วงหน้า

๒) ด้านการปฏิบัติตามแผน หมายถึง หน่วยงานมีการจัดโครงสร้าง จัดแผนงาน และภาระหน้าที่งาน มีระบบการคัดเลือก และวางบุคลากรให้เหมาะกับงาน และบุคลากรมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้องตามแผนงานที่วางไว้

๓) ด้านการตรวจสอบ หมายถึง หน่วยงานมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประจำ มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ และบุคลากรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามระเบียบขั้นตอนอย่างถูกต้อง

๔) ด้านการแก้ไขปรับปรุง หมายถึง หน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง มีกระบวนการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ มีการแก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงระบบ และปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งงาน เพื่อให้การบริหารจัดการดียิ่งขึ้น

๑.๖.๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี หมายถึง หน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง เป็นหน่วยงานหลักในท้องถิ่นในการจัดทำบริการและกิจกรรมสาธารณะในท้องถิ่นของอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยแบ่งออกเป็น เทศบาลตำบล ๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง รวมทั้งหมด ๑๔ แห่ง

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ได้ความรู้เกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๗.๒ ทำให้ได้ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๗.๓ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๗.๔ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และในอำเภออื่นต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม เพื่อประกอบและเป็นแนวทางในการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ หลักอิทธิบาทธรรม

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๗ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ หลักอิทธิบาทธรรม

หลักพุทธธรรมที่ใช้ในการส่งเสริมหลักอิทธิบาท ๔ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้บุคลากรได้นำไปประยุกต์ใช้อันจะนำไปเกิดคุณประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ หลักอิทธิบาท ๔ ที่เป็นคุณธรรมเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ประสงค์ ดังต่อไปนี้

คำว่า **อิทธิบาท**^๑ แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ

๑. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น

---

^๑ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓., อภิ.วิ. (ไทย) ๓๕/๕๐๕/๒๕๒.

๒. วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น

๓. จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกฝนในสิ่งนั้น

๔. วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

ธรรม ๔ อย่างนี้ ย่อมเนื่องกัน แต่ละอย่าง ๆ มีหน้าที่เฉพาะของตน

ฉันทะ คือความสนชมพอใจ ในฐานะเป็นสิ่งที่ตนถือว่าดีที่สุดที่มนุษย์เราควรจะได้ ข้อนี้เป็นกำลังใจอันแรก ที่ทำให้เกิดคุณธรรมข้อต่อ ๆ ไป ทุกข้อ

วิริยะ คือความพากเพียร หมายถึง การกระทำที่ติดต่อกัน ไม่ขาดตอน เป็นระยะยาว จนประสบความสำเร็จ คำนี้ มีความหมายของความกล้าหาญ เจื้อยอยู่ด้วยส่วนหนึ่ง

จิตตะ หมายถึงความไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้น ไปจากความรู้สึกของตัว ทำสิ่งซึ่งเป็น วัตถุประสงค์ นั้นให้เด่นชัด อยู่ในใจเสมอ คำนี้รวมความหมาย ของคำว่า สมาธิ อยู่ด้วยอย่างเต็มที่

วิมังสา หมายถึง ความสอดส่องในเหตุและผลแห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้ง ยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดเวลา คำนี้ รวมความหมาย ของคำว่า ปัญญา ไว้อย่างเต็มที่

๒.๑.๑ ความหมายของอิทธิบาท ๔

จากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในอังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต ได้กล่าวถึง อิทธิบาท ในอิทธิบาทสูตร ดังนี้

อิทธิบาท ๔ คือ คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้

๑) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยฉันทสมาธิปานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากฉันทะและความเพียรสร้างสรรค์)

๒) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิริยะสมาธิปานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิริยะและความเพียรสร้างสรรค์)

๓) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยจิตตสมาธิปานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากจิตตะและความเพียรสร้างสรรค์)

๔) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปานสังขาร (สมาธิที่เกิดจากวิมังสาและความเพียรสร้างสรรค์)^๒

๒.๑.๒ อิทธิบาท ๔ คือ คุณธรรมนำให้สำเร็จความประสงค์ ๔ อย่าง

ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น จิตตะ เอาใจฝึกฝนในสิ่งนั้นไม่วางธุระ วิมังสา หมั่นตรองพิจารณาเหตุผล^๓

^๒ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๖/๒๗๗.

^๓ อภิ.วิ. (ไทย) ๓๕/๒๙๒.

จากอิทธิบาทสูตร ดังกล่าว มีผู้อธิบายความหมายของ อิทธิบาท ๔ ไว้อย่างสนใจ ดังนี้

อิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ (ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป) วิริยะ (ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง) จิตตะ (ความคิดมุ่งไป คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป อุทิศตัวอุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำ) วิมังสา (ความไตร่ตรอง หรือทลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์ วิเคราะห์วิธีแก้ไขปรับปรุง)^๔

อิทธิบาท แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้สู่ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่าอิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น ๔ คือ (๑) ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น (๒) วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น (๓) จิตตะ ความเอาใจใส่ฝึกใฝ่ในสิ่งนั้น (๔) วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

อิทธิบาท ๔ เป็นหนึ่งในคุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้มีขึ้นในจิตใจและพัฒนาให้เจริญงอกงามจนกลายเป็นมโนธรรม เนื่องจากเป็นคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ๔ ประการ ได้แก่

๑) ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำใฝ่ใจรักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

๒) วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่นเพียร ทำงานด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง

๓) จิตตะ ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป

๔) วิมังสา ความใคร่ครวญหรือทลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์ วิเคราะห์วิธีแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น เจริญขึ้น เพื่อไปสู่ความสัมฤทธิ์ผล^๕

จากความหมายและความสำคัญของหลักอิทธิบาท ๔ ที่นักวิชาการแต่ละท่านได้อธิบายไว้สามารถสรุปได้ว่าการทำงานคือการใช้หลักอิทธิบาท ๔ อันมี (๑) ใฝ่รักงาน (๒) มีความพากเพียรในงาน (๓) ใจจดจ่ออยู่กับงาน (๔) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ พัฒนานั่นเอง อันจะเป็นหนทาง

^๔ พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, (กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๖๐.

^๕ สมพร เทพสิทธิ, คุณธรรมและจริยธรรม, (กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๔๒), หน้า ๒๙.

นำไปสู่การพัฒนาทักษะในการทำงานของตนเองให้ดีขึ้น เจริญขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร อันจะทำให้บุคลากรในองค์กรเกิดความสุขและเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป

๒.๑.๓ ความสำคัญและองค์ประกอบของอิทธิบาท ๔

จากการศึกษาเอกสารปรากฏว่า มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญและองค์ประกอบของอิทธิบาท ๔ ไว้หลายท่าน ดังนี้

อิทธิบาท ๔ ทางแห่งความสำเร็จนอกจากการที่จะมีความไม่สั่นโศษ และสั่นโศษที่ถูกต้องแล้ว เพราะฉันทะทำให้ใจมาอยู่กับงาน สิ่งที่ทำ สิ่งที่เป็นเป้าหมายทำให้เกิดจิตใจฝักใฝ่ เมื่อใจฝักใฝ่ก็ทำงานด้วยความแน่วแน่จริงจัง สภาพที่จิตแน่วแน่วอยู่กับสิ่งที่กระทำนั้น เรียกว่าเป็นสมาธิ เพราะฉะนั้น ฉันทะก็นำไปสู่สมาธิ สมาธิในการทำงานเกิด ได้ด้วยการมีฉันทะ เมื่อมีสมาธิและใจรักงานนั้น ทำงานด้วยใจรัก ใจก็เป็นสุข เพราะฉะนั้น คนที่ทำงานด้วยฉันทะก็มีจิตใจเป็นสุข ใจเป็นสมาธิ สมาธิก็ทำให้เป็นสุขเพราะจิตสงบแน่วแน่ เมื่อทำจิตใจให้เป็นสมาธิแน่วแน่ ตั้งใจจริงจัง ใจรักงานนั้น ตั้งใจทำเต็มที่ มีความเพียรพยายาม ผลสำเร็จของงานก็เป็นผลสำเร็จที่ดีเรียกว่านำไปสู่ความเป็นเลิศของงานนั้น หมายความว่า งานนั้นจะสำเร็จผลอย่างดีเลิศ อันนี้ก็เลยพันกันไปหมด เพราะฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า ฉันทะเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่งใน อิทธิบาท ๔ คือ ธรรมที่เป็นเครื่องให้ถึงความสำเร็จ หรือเรียกว่า ง่าย ๆ ว่า ทางแห่งความสำเร็จ เมื่อพูดมาถึงอิทธิบาทแล้ว ก็จะต้องโยงไปถึงคุณธรรมข้ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เพราะอิทธิบาทมี ๔ ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ฉันทะคือ ข้อที่พูดมาแล้ว ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น รักงาน รักเป้าหมาย รักจุดหมายที่ตั้งใจ รักวัตถุประสงค์ของงานนั้น ข้อต่อไปนี้เป็น วิริยะ ความเพียร ความพยายาม จิตตะ ความเอาใจใส่ในสิ่งนั้น วิมังสา ความไตร่ตรอง สอบสวนพิจารณาหรือถ้าจะพูดให้สั้น ง่าย ๆ ก็บอกว่า มีใจรัก พากเพียรทำ เอาจิตฝักใฝ่ใช้ปัญญา สอบสวนนี้เป็นอิทธิบาท ๔ ฉันทะเป็นข้อที่ ๑ ตามปกติถ้ามีฉันทะแล้ว มันก็ช่วยให้เกิดคุณธรรมข้ออื่นในอิทธิบาท ๔ ตามมา มันสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือเกื้อหนุนกัน พอมีฉันทะใจรักแล้ว มันก็เกิดความเพียรพยายามเมื่อมีความเพียรพยายามใจก็ฝักใฝ่จดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น ข้อที่ควรแก้ไขหาทางทดลองปรับปรุงอะไรต่าง ๆ เหล่านี้มันก็ตามกันมา ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา เป็นชุดกันทีเดียว^๖

การทำงานให้ประสบความสำเร็จตามแนวพุทธศาสนา^๗ พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท ๔ อิทธิบาท แปลว่า หลักพื้นฐานแห่งความสำเร็จ หรือทางสู่ความสำเร็จประกอบด้วย ๔ ประการ คือ (๑) ฉันทะ คือมีใจรัก ทำงานด้วยใจรักงาน (๒) วิริยะ คือพากเพียรทำ รักแล้วต้องขยัน

^๖ พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต), การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม, ๒๕๔๓), หน้า ๑๙.

^๗ พระมหาภูทิตชัย วชิรเมธี, คนสำราญ งานสำเร็จ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๔, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์, ๒๕๕๑), หน้า ๙๒.

ความขยันคือ ภาคนิปฏิบัติกรของความรักความรักในงานจะทำให้เรารู้ว่าควรทำงานอะไร ส่วนความขยันจะทำให้งานนั้นก้าวไปสู่ความสำเร็จ การทำงานถ้าขาดความขยัน ความชำนาญก็จะไม่เกิด (๓) จิตตะ คือจดจำจ่อจิต หมายความว่า ทำอะไรก็ตามให้เจาะลงไป ปักใจลงไปในสิ่งนั้นอย่างลึกซึ้ง อย่างมุ่งมั่น อย่างจริงจัง และอย่างทุ่มเท ใครก็ตามที่ทำงานด้วยการเอาใจจดจ่ออยู่กับงานนั้น คนนั้นจะประสบความสำเร็จ (๔) วิมังสา คือวินิจจวิชัย ได้แก่ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ พัฒนานั่นเอง เมื่อเราทำงานอะไรก็ตาม ให้พินิจพิเคราะห์ สร้างสรรค์พัฒนา พระพุทธเจ้าทรงเป็นตัวอยางของนักวิจัยชั้นยอดของโลกพระองค์ทรงสามารถสร้างปัญญาขึ้นมาใหม่จากเหตุการณ์ที่คนทั้งหลายมองไม่เห็นว่าเป็นทางมาของปัญญาได้อย่างไร หากเราจำพุทธประวัติได้ก็จะพบว่า สาเหตุที่ทำให้พระพุทธเจ้าแต่เมื่อยังเป็นเจ้าชายสิทธัตถะเสด็จออกผนวช ก็เป็นเพราะว่าพระองค์ทรงรู้จักใช้ปัญญาในเชิงสร้างสรรค์อันได้แก่การรู้จักคิดเชิงวิเคราะห์

อิทธิบาท ๔ เป็นหลักธรรมคุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย อิทธิบาท ๔ ธรรมนำไปสู่ความสำเร็จคือภิกษุในพระธรรมวินัยนี้^๘

- ๑) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยฉันทสมาธิปานสังขาร
- ๒) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิริยสมาธิปานสังขาร
- ๓) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยจิตตสมาธิปานสังขาร
- ๔) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปานสังขาร

ภิกษุทั้งหลายเธอทั้งหลายพึงเจริญอิทธิบาท ๔ ประการ เพื่อรู้ยิ่ง เพื่อกำหนดสิ้นไป เพื่อละอุทัมภาคิยสังโยชน์ ๕ ประการแล^๙

อิทธิบาท คือ คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ ๔ ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้^๘

- ๑) เจริญอิทธิบาท ที่ประกอบด้วยฉันทสมาธิปานสังขาร สมานิที่เกิดจากฉันทะและความเพียรสร้างสรรค์
- ๒) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิริยสมาธิปานสังขาร สมานิที่เกิดจากวิริยะและความเพียรสร้างสรรค์
- ๓) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยจิตตสมาธิปานสังขาร สมานิที่เกิดจากจิตตะและความเพียรสร้างสรรค์
- ๔) เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปานสังขาร สมานิที่เกิดจากวิมังสาและความเพียรสร้างสรรค์

^๘ ส.ม. (ไทย) ๑๙/๘๙๘/๔๒๗.

^๙ ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๓๐๖/๒๗๗.

๒.๑.๔ ประโยชน์ของหลักอิทธิบาท ๔

จากการศึกษาประโยชน์ของหลักอิทธิบาท ๔ เป็นหลักธรรมที่คอยผลักดันอุปสรรค เพื่อความสำเร็จและเป็นแรงเสริมกำลังใจที่คอยผลักดันการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของอิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ คือเป็นข้าศึกต่อความเบื่อหน่าย ทำให้ไม่เบื่อหน่าย ไม่ท้อแท้ มีกำลังใจ ต่อสู้ป้องกันสร้างสรรค์สิ่งที่ตนรัก ทำให้งานหนักกลายเป็นงานเบา ที่ยากก็กลายเป็นง่าย วิริยะ คือ กำจัดความเกียจคร้าน ทำให้งานต่อเนื่อง จิตตะ คือทำให้ทราบความเป็นไปของงานอยู่เสมอ เมื่อมี ปัญหาสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ทันทั่วทั้งที่

สรุปได้ว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต้องอาศัยหลักอิทธิบาท ๔ เป็นหนึ่งในคุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้มีขึ้นในจิตใจและพัฒนาให้เจริญงอกงามจนกลายเป็นมโนธรรม เนื่องจากเป็นคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำมาสรุปได้ตามตารางที่ ๒.๑ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๑ หลักอิทธิบาท ๔

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	อิทธิบาท หมายถึง คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ ๔ ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ คือ ๑. เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วย ฉันทสมาธิปธานสังขาร ๒. เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วย วิริยสมาธิปธานสังขาร ๓. เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วย จิตตสมาธิ ปธานสังขาร ๔. เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วย วิมังสาสมาธิปธานสังขาร
พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต)	อิทธิบาท ๔ ไตร่ตรองถึงข้อบกพร่อง ข้อที่ควรแก้ไข หาทางทดลองปรับปรุงอะไรต่าง ๆ เหล่านี้มันก็ตามกันมา ๑) ฉันทะ ๒) วิริยะ ๓) จิตตะ ๔) วิมังสา
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต)	อิทธิบาท แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์

ตารางที่ ๒.๑ หลักอิทธิบาท ๔ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พระมหาวิมลชัย วชิรเมธี	การทำงานให้ประสบความสำเร็จตามแนวพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักอิทธิบาท ๔ อิทธิบาท แปลว่า ความสำเร็จ หรือทางสู่ความสำเร็จ มีองค์ประกอบ ๔ ประการ
สมพร เทพสิทธา	อิทธิบาท ๔ เป็นหนึ่งในคุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในจิตใจและพัฒนาให้เจริญงอกงามจนกลายเป็นมโนธรรม เนื่องจากเป็นคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ

๒.๒.๑ ความหมายของประสิทธิภาพ

จากการทบทวนเอกสารปรากฏว่า มีนักวิชาการและผู้วิจัยได้ศึกษาและอธิบายถึง ความหมายเกี่ยวกับประสิทธิภาพไว้หลายท่าน ดังนี้

ประสิทธิภาพ เป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงานโดยมีผลที่ได้รับเป็นตัวกำกับการแสดงประสิทธิภาพของการดำเนินงานใด ๆ อาจแสดงค่าของประสิทธิภาพใน ลักษณะของการเปรียบเทียบ ระหว่างค่าใช้จ่ายในการลงทุนกับผลกำไรที่ได้รับซึ่งถ้าผลกำไรมีค่า มากกว่าต้นทุนก็ยิ่งแสดงถึงประสิทธิภาพมากขึ้น ประสิทธิภาพอาจไม่แสดงเป็นค่าประสิทธิภาพเชิง ตัวเลข แต่แสดงถึงการบันทึกถึงลักษณะการใช้เงิน วัสดุ คน และเวลาใช้การปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า และเหมาะสม ประหยัด ไม่มีการสูญเปล่าเกินความจำเป็นรวมถึงมีการใช้กลยุทธ์ หรือเทคนิควิธีการที่ เหมาะสม สามารถนำไปสู่การบังเกิดผลได้เร็ว^{๑๐} ประสิทธิภาพการทำงานโดยทั่วไป จะหมายถึงการ ทำงานที่ประหยัด ได้ผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็ว คุ้มค่ากับการใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน อุปกรณ์

^{๑๐} สมใจ ลักษณะ, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๖), หน้า ๖-๗.

และเวลา ดังนั้น ประสิทธิภาพ (Efficiency) จึงหมายถึง อัตราความแตกต่างระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิตที่ออกมา (Output)^{๑๑}

ประสิทธิภาพในระบบราชการมีความหมายรวมถึงการผลิตและประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการพิจารณา คือ

๑) ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต ได้แก่ การใช้ทรัพยากรการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด

๒) ประสิทธิภาพในมิติของกระบวนการบริหาร ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิม

๓) ประสิทธิภาพในมิติของผลผลิตและผลลัพธ์ ได้แก่ การทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ ต่อสังคม เกิดผลกำไร ทนเวลา ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกที่ดีต่อการทำงานและบริการเป็นที่พอใจของ ลูกค้าหรือผู้มารับบริการ^{๑๒}

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึงการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานการปรับปรุง เสริมแต่งให้ดีขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงไปในด้านที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่หรือเคยปฏิบัติอยู่ ตลอดจนการ แก้ไขปัญหา อุปสรรค ข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประสิทธิภาพ หมายถึงขนาดและ ความสามารถของความสำเร็จหรือบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองและองค์การ การทำงาน หมายถึง การกระทำของบุคคลที่มีเป้าหมายประสงค์ เพื่อสนองความต้องการ หรือเพื่อให้เกิด ความพึงพอใจ หรือเพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดความคับข้องใจในชีวิตดังนั้นคำว่าพัฒนา ประสิทธิภาพการทำงาน จึงหมายถึง การปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมความสามารถ และทักษะในการ กระทำของบุคคลหรือตนเอง หรือของผู้อื่นให้ดีขึ้นเจริญขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนและองค์การ อันจะทำให้ตนเอง ผู้อื่น และองค์การเกิดความพึงพอใจ^{๑๓}

องค์กรที่ใช้ทรัพยากรอย่างดีที่สุด เพื่อให้บรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูง ด้วยเหตุนี้ทำให้ประสบความสำเร็จต่อผลสัมฤทธิ์ในวัตถุประสงค์และจุดประสงค์และขณะเดียวกันก็สนองตอบต่อผู้มีส่วนได้เสียประกอบด้วย ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดีหรือไม่ดีนั้น ผู้ปฏิบัติจะต้องได้รับการตอบสนอง

^{๑๑} ศิริวิทย์ คลี่สุวรรณ, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัยสายธุรกิจ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๙).

^{๑๒} ทิพาดี เมฆสุวรรณ, ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔), หน้า ๒.

^{๑๓} กันตยา เพิ่มผล, การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๑), หน้า ๒.

ความต้องการทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งหากได้รับการตอบสนองแล้ว ย่อมหมายถึง การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ

๑. ความต้องการภายนอก ได้แก่

- ๑.๑ รายได้หรือค่าตอบแทน
- ๑.๒ ความมั่นคงปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- ๑.๓ สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี
- ๑.๔ ตำแหน่ง/หน้าที่

๒. ความต้องการภายใน ได้แก่

- ๒.๑ ความต้องการได้รับการยอมรับจากหมู่คณะ
- ๒.๒ ความต้องการแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับการจงรักภักดีความเป็นเพื่อน ความรัก
- ๒.๓ ความต้องการในศักดิ์ศรีของตนเอง^{๑๔}

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การกระทำกิจกรรมใด ๆ ที่มุ่งผลิตผลลัพธ์โดยมีสัดส่วนของต้นทุนหรือปัจจัยนำเข้าในการลงทุนอย่างดีที่สุด เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างทันต่อสถานการณ์ และเป็นประโยชน์ต่อองค์กร อย่างคุ้มค่าโดยอาศัยปัจจัยจากประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับด้านบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือรวมถึงด้านการจัดการ จนได้ผลลัพธ์ที่หนดไว้ตามเงื่อนไขของเป้าหมายถูกต้องรวดเร็ว ตามมาตรฐานและเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำมาสรุปได้ตามตารางที่ ๒.๒ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๒ ความหมายของประสิทธิภาพ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมใจ ลักษณะ	ประสิทธิภาพ เป็นเรื่องของการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงานโดยมีผลที่ได้รับเป็นตัวกำกับการแสดงประสิทธิภาพของการดำเนินงานใด ๆ
ศิระวิทย์ คลีสุวรรณ	ประสิทธิภาพ (Efficiency) จึงหมายถึง อัตราความแตกต่างระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) และผลผลิตที่ออกมา (Output)

^{๑๔} ชุมศักดิ์ ชุมนุช, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ : กรณีศึกษาเขตการศึกษา ๑๐”, ภาคนิพนธ์พัฒนาศักยภาพศึกษานิเทศก์ สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๑).

ตารางที่ ๒.๒ ความหมายของประสิทธิภาพ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ทิพาดี เมฆสุวรรณค์	ประสิทธิภาพในระบบราชการ มีความหมายรวมถึงการผลิตและประสิทธิภาพ โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้หลายมิติตามแต่วัตถุประสงค์ที่ต้องการพิจารณา
กันตยา เพิ่มผล	ประสิทธิภาพ หมายถึงขนาดและความสามารถของความสำเร็จหรือบรรลุผลตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของตนเองและองค์การ
ชุมศักดิ์ ชุมนุม	ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลดีหรือไม่ดีนั้น ผู้ปฏิบัติจะต้องได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งภายนอกและภายใน ซึ่งหากได้รับการตอบสนองแล้ว ย่อมหมายถึง การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๒ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลแนวคิดเกี่ยวกับ ปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพในขณะเดียวกันก็ทำให้ตัวเองรู้สึกสนุก และมีความสุขในการทำงานด้วยในการทำงานให้มีประสิทธิภาพนั้นมีเคล็ดลับที่คนทำงานสามารถปฏิบัติได้ง่ายโดยอาศัยแนวทางตามหลัก ๑๒ ประการ ประกอบด้วย

- (๑) ทำความเข้าใจและกำหนดแนวความคิดให้กระจ่าง
- (๒) ใช้สามัญสำนึกในการพิจารณาความน่าจะเป็นหรือความเป็นไปได้ของงาน
- (๓) คำปรึกษาแนะนำต้องสมบูรณ์และถูกต้อง
- (๔) รักษาระเบียบวินัยการทำงาน
- (๕) ปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม
- (๖) การทำงานต้องเชื่อถือได้มีความฉับพลันมีสมรรถภาพและมีการลงทะเบียนไว้
- (๗) งานควรมีลักษณะแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานอย่างทั่วถึง
- (๘) งานสำเร็จทันเวลา
- (๙) ผลงานได้มาตรฐาน
- (๑๐) การดำเนินงานสามารถยึดเป็นมาตรฐานได้
- (๑๑) กำหนดมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกสอนงานได้และ

(๑๒) ให้บำเหน็จรางวัลแก่งานที่ดี^{๑๕}

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่

๑. เป็นเพื่อนร่วมงานที่ดีคือในการทำงานนั้นเราจะต้องรู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบ และค้นคว้าแสวงหาความรู้อยู่เสมอทำให้เป็นที่รักของผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานที่เราทำตัวเป็นเพื่อนร่วมงานที่ดีไม่เพียงแต่จะทำให้เราทำงานอย่างมีความสุขเท่านั้นแต่ยังเป็นการเพิ่มความก้าวหน้าอีกด้วยการช่วยเหลือคนอื่นอยู่เสมอจะทำให้เราได้รับความช่วยเหลือตอบแทน ดังนั้นเมื่อติดขัดปัญหาอะไรก็ตามเราก็จะผ่านพ้นไปได้อย่างไม่ยากเย็น

๒. รักษามารยาทในการทำงาน การทำงานโดยยึดถือระเบียบ และเคารพกฎกติกาจะทำให้เราอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น ไร้อุปสรรคในการทำงานการรู้จักมารยาทในการทำงานไม่เพียงเป็นการเคารพผู้อื่นแต่ยังเป็นการเปิดโอกาสให้คนอื่นได้เคารพเราด้วยเคารพในความเป็นคนทำงานมืออาชีพ รู้ว่าอะไรควรทำและอะไรไม่ควรทำในที่ทำงาน

๓. สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยให้เรามีความสุขมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้เราเป็นที่รักใคร่ของเพื่อนร่วมงานปฏิเสธไม่ได้ว่ารอยยิ้มเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จในการทำงาน ทำให้เพื่อนร่วมงานรู้สึกได้ถึงความเป็นมิตรของเราเมื่อมีความสุขประสิทธิภาพในการทำงานก็จะเกิดขึ้นอย่างไม่มีขาด

๔. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานทั้งในระดับผู้บังคับบัญชา และผู้ใต้บังคับบัญชาจะทำให้การทำงานมีความราบรื่นมากขึ้น การให้वानใครให้ช่วยเหลือก็ทำได้ง่ายขึ้นเพื่อนร่วมงานจะยอมช่วยเหลือเราด้วยความเต็มใจเพราะเขารู้อยู่แล้วว่าเราก็พร้อมที่จะช่วยเหลือเขาเมื่อคนทำงานที่อยู่ในออฟฟิศเดียวกันพร้อมที่จะช่วยเหลือกันการดำเนินงานขององค์กรก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัจจัยที่ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพนั้นมีอยู่หลายแนวทางขึ้นอยู่กับว่าจะใช้วิธีไหนแต่สิ่งหนึ่งที่เราน่าจะต้องคิดไว้เสมอคือการทำงานนั้นจะมีประสิทธิภาพได้ต้องเกิดจากการทำงานที่มีความสุขควบคู่กันไปหากวันใดวันหนึ่งเราเริ่มรู้สึกเบื่องานเราต้องเริ่มคิดแล้วว่าเราจะต้องทำอย่างไรจึงจะทำให้การทำงานนั้นกลับมามีความสุขอย่างเดิมเพื่อให้การทำงานของเรา กลับมามีประสิทธิภาพตามไปด้วย^{๑๖}

^{๑๕} สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เกษมสุวรรณการพิมพ์, ๒๕๑๔), หน้า ๓๐.

^{๑๖} ปัทมาพร ท่อชู, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.thailandindustry.com/indust_newweb/onlinemag_preview.php?cid=๗๗๑, [๒๑ กันยายน ๒๕๖๕].

เมื่อกล่าวถึงการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพแล้วสิ่งที่ต้องการขาดไม่ได้ก็คือ ผู้บริหารงานในองค์กร ซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์การ อันประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. คุณลักษณะการทำงาน ประสิทธิภาพการทำงานเกิดจากบุคลากรที่มีคุณลักษณะเหมาะสมในองค์กร การบริหารบุคลากรจะเป็นต้นทางสำคัญของการสรรหาให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณลักษณะที่พึงปรารถนาโดยทั่วไปบุคลากรที่พึงปรารถนามีคุณสมบัติอยู่ด้วยกัน ๓ ด้าน คือ

๑.๑ ความสามารถด้านความรู้ความคิด (Cognitive abilities) ความรู้ความสามารถจากการศึกษาที่จะเป็นพื้นฐานในการทำงาน เช่น จบการศึกษาปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการขององค์กร ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูด ฟัง อ่าน เขียนได้อย่างมีมาตรฐาน ความสามารถในการคิด วิเคราะห์วิจารณ์ ความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ความสามารถในการศึกษาวิจัยและค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง, ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์, ความสามารถในการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์

๑.๒ ความสามารถทางกระบวนการปฏิบัติ (Performance abilities) ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ทำงานในองค์กร, ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม ความสามารถในการประสานงาน ความสามารถในการวางแผน, ความสามารถในการประเมินผล ความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์

๑.๓ คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective characteristics) มีจริยธรรมพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ซื่อสัตย์อดทน ฯลฯ มีความรับผิดชอบ มีความเป็นระเบียบและมีวินัย มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รักการทำงานสนใจหาความรู้ปรับปรุงการทำงานของตนเองอยู่เสมอ^{๑๗}

๒. ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่น โดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่นเป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก สั่งการ บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่เพื่อให้กิจการงานนั้น ๆ ดำเนินไปจนบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการความเป็นผู้นำ (Leadership) มีดังนี้

^{๑๗} สมใจ ลักษณะ, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : เพ็ญฟ้าพรินต์, ๒๕๔๓), หน้า ๔๕-๔๖.

๒.๑ มีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์รวมถึงการให้ความสัมพันธ์ในแนวนอนให้เหมาะสมภาคเท่าเทียมกันหมด

๒.๒ มีความคิดริเริ่มในการมีวัฒนธรรมค่านิยมร่วมกันที่จะทำให้ผู้อื่นปฏิบัติโดยไม่มีลำดับชั้นของอำนาจ

๒.๓ เน้นการกระตุ้นบุคคลและการจูงใจพนักงานให้อำนาจแต่ละบุคคลเป็นผู้สอนแนะและอำนวยความสะดวกและผู้ให้บริการ

๒.๔ มีความเชื่อมโยงกับการทำงานด้วยจิตใจมีลักษณะเปิดเผยเปิดใจให้กว้างรับฟังผู้อื่นไม่ยึดบรรทัดฐานของตนเอง

๒.๕ มีการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงหรืออาจจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงเพื่อให้ระบบดีขึ้น^{๑๘}

นอกจากนี้ยังมีนิกวิชาการที่ได้อธิบายถึงหลักการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย คุณภาพ ปริมาณ เวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังนี้

๑. คุณภาพของงาน (Quality) คือ ต้องมีคุณภาพสูง ผู้ผลิตและผู้ใช้ได้ประโยชน์คุ้มค่า และมีความพึงพอใจ ผลการทำงานมีความถูกต้อง ได้ตามมาตรฐาน รวดเร็ว ซึ่งผลงานที่มีคุณภาพจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้มารับบริการ

๒. ปริมาณงาน (Quantity) คือจำนวนงานที่เกิดขึ้นจะต้องเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน โดยผลงานที่ปฏิบัติได้มีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน

๓. เวลา (Time) คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานจะต้องอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการเหมาะสมกับงาน และทันสมัยมีการพัฒนาเทคนิคการทำงานให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นใช้เวลาในการปฏิบัติงานน้อยการส่งมอบตรงตามกำหนดถูกต้อง และรวดเร็ว

๔. ค่าใช้จ่าย (Costs) คือการดำเนินการทั้งหมดจะต้องเหมาะสมกับงาน และวิธีการ โดยต้องลงทุนน้อยได้ผลกำไรมากที่สุด ประสิทธิภาพในมิติของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิต ได้แก่การใช้ทรัพยากรด้านการเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยีที่มีอยู่อย่างประหยัดคุ้มค่า และเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด^{๑๙}

ประสิทธิภาพ เป็นผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มวลมนุษย์และได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติตามนั้นด้วย ซึ่งอาจเขียนเป็นสูตร ดังนี้

^{๑๘} เนตร์พัฒนา ยาวีราช, **ผู้นำการเปลี่ยนแปลง**, (กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรสแอนด์กราฟฟิค, ๒๕๔๖), หน้า ๑-๑๗.

^{๑๙} Peterson, E. & Plowman G. E, **Business Organization and Management**, 3rd ed, (Ill: Irwin. 1953), p 12.

$$E = (O - I) + S$$

E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลผลิตหรือผลงานที่ได้รับออกมา

I = Input คือ ปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรในการบริหารที่ใช้ไป

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจในผลงานที่ออกมา^{๒๐}

ถ้าจะพิจารณาว่างานใดจะมีประสิทธิภาพสูงสูดนั้น ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา ดังนั้น ตามทฤษฎีนี้ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการและองค์การก็บวกกับความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย^{๒๑}

สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย คุณภาพ ปริมาณ เวลา และค่าใช้จ่าย ประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า และถ้าเป็นการบริหารราชการและองค์การก็บวกกับความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ (Satisfaction) เข้าไปด้วย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์และนำมาสรุปได้ตามตารางที่ ๒.๓ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒.๓ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมพงษ์ เกษมสิน	การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกันก็ทำให้ตัวเองรู้สึกสนุก และมีความสุขในการทำงานด้วย
ปัทมาพร ท่อชู	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ ๑. เป็นเพื่อนร่วมงานที่ดี ๒. รักษาบรรยากาศในการทำงาน ๓. สร้างบรรยากาศในการทำงาน ๔. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน
เนตรพัฒน์ ยาวีราข	การบริหารจัดการงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์การ อันประกอบด้วยคุณลักษณะต่าง ๆ คือ ๑. คุณลักษณะการทำงาน ๒. ความสามารถด้านความเป็นผู้นำ
Peterson, E. & Plowman G. E	หลักการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ประกอบด้วย คุณภาพ ปริมาณ เวลาและค่าใช้จ่าย

^{๒๐} John D. Millet, J.D., *Management in the public service*, (New York: Hill, 1954), p. 4.

^{๒๑} Herbert A. Simon, H.A., *Administrative behavior*, (New York: McMillan, 1960), pp. 180-181.

ตารางที่ ๒.๓ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
John D. Millet, J.D.	ประสิทธิภาพ เป็นผลการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจแก่มวลมนุษยย์และได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติตามนั้นด้วย
Herbert A. Simon, H.A.	งานใดจะมีประสิทธิภาพสูงสูดนั้น ให้ดูจากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับออกมา

๒.๒.๓ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ดังนี้

๑. ทฤษฎีการจูงใจ

ทฤษฎีการจูงใจของ Alderfer (Alderfer ERG theory) เป็นทฤษฎีความต้องการ ซึ่งกำหนดลำดับขั้นตอนความต้องการ เอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) ได้ชี้ความแตกต่างระหว่างความต้องการในระดับต่ำและความต้องการในระดับสูงซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการของมาสโลว์จาก ๕ ประเภท เหลือเพียง ๓ ประเภท ดังนี้

(๑) ความต้องการในการอยู่รอด (Existence Needs (E)) เป็นความต้องการในระดับต่ำสุดและมีลักษณะเป็นรูปธรรม ประกอบด้วยความต้องการตามทฤษฎีมาสโลว์คือความต้องการของร่างกายและความต้องการความปลอดภัย

(๒) ความต้องการความสัมพันธ์ (Related Needs (R)) มีลักษณะเป็นรูปธรรมน้อยลง ประกอบด้วยความต้องการด้านสังคมตามทฤษฎีของมาสโลว์บวกด้วยความต้องการความปลอดภัยและความต้องการการยกย่อง

(๓) ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs (G)) เป็นความต้องการในระดับสูงสุดในระดับขั้นต้นของ เอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) และมีความเป็นรูปธรรมต่ำสุดประกอบด้วยส่วนที่เป็นความต้องการการยกย่องบวกด้วยความต้องการประสบความสำเร็จ^{๒๒}

^{๒๒} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, ๒๕๔๕), หน้า ๒๑๕.

๒. แนวคิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานนั้น นอกจากจะพิจารณาทรัพยากร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่เป็นปัจจัยนำเข้าและผลผลิตขององค์กรแล้ว ซึ่งในฐานะที่เป็นองค์กรในระบบเปิดยังมีปัจจัยประกอบด้วยคือ แบบจำลองในรูปสมมติฐาน ซึ่งอธิบายได้ดังต่อไปนี้

(๑) หากสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานขององค์กรมีความซับซ้อนต่ำหรือมีความแน่นอนและมีการกำหนดระเบียบในการปฏิบัติงานขององค์กรอย่างละเอียดถี่ถ้วน แน่ชัด ก็จะนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพขององค์กรมากกว่า องค์กรที่มีสภาพแวดล้อมในการทำงานยุ่งยากซับซ้อนสูงหรือมีความไม่แน่นอน

(๒) การกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มผลการปฏิบัติงานที่มองเห็นได้มีผลทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

(๓) ผลการปฏิบัติงานที่มองเห็นได้สัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพ

(๔) หากพิจารณาควบคู่กัน ก็จะปรากฏได้ว่าการกำหนดระเบียบปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และผลการปฏิบัติงานที่มองเห็นได้นั้นมีความสัมพันธ์มากขึ้นต่อประสิทธิภาพมากกว่าตัวแปรแต่ละตัวตามลำพัง^{๒๓}

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์กรก็จะมีผลผลิตเป็นที่น่าพอใจทั้งในด้านการผลิต การบริการซึ่งทำให้เกิดความก้าวหน้าและความพึงพอใจทั้งแก่ผู้ให้บริการหรือบุคลากรขององค์กรก็ตาม ล้วนขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์กรในการที่จะพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรเอง ซึ่งในประสิทธิภาพขององค์กรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่มีความสำคัญ ๔ ประการ คือ

(๑) สิ่งแวดล้อมนอกองค์กร

(๒) สิ่งแวดล้อมในองค์กร

(๓) ปัจจัยขององค์กร

(๔) กระบวนการขององค์กร^{๒๔}

โดยในองค์ประกอบทั้ง ๔ ล้วนเป็นแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานด้วยทั้งสิ้น โดยสิ่งแวดล้อมล้วนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะพัฒนาองค์กรหรือบุคลากรให้มีความก้าวหน้าล้วนขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ รวมทั้งปัจจัยขององค์กรทั้งที่เป็น คน เงิน เวลาใน

^{๒๓} พระมหาคณาธิป จันทรสง่า, “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๖๑).

^{๒๔} สมใจ ลักษณะ, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๒), หน้า ๑๑.

การทุ่มเทให้การปฏิบัติงาน รวมถึงกระบวนการของการปฏิบัติงานว่ามีลักษณะใดทั้งกระบวนการตอบสนองของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือกระบวนการในการเข้าถึงผู้ใต้บังคับบัญชาล้วนเป็นส่วนสำคัญยิ่งในส่วนของรูปแบบปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ มีแบบจำลองเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานประกอบไปด้วย

(๑) สภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยในองค์กรมีความซับซ้อนต่ำหรือมีความแน่นอนมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติในการทำงานที่ชัดเจน จะนำไปสู่การมีประสิทธิภาพในองค์กร

(๒) การกำหนดระเบียบปฏิบัติชัดเจน เพื่อเพิ่มผลการทำงานที่มองเห็นได้มีผลทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วย

(๓) ผลการทำงานที่มองเห็นได้ สัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพ^{๒๕}

๓. ทฤษฎีระบบ

คำว่า ระบบ หรือ System หมายถึง องค์ประกอบที่ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่างกัน (Interrelated) และขึ้นตรงต่อกันด้วย (Interdependent) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์การระบบเปิด (Open System) จะได้รับอิทธิพลอย่างมากจากสิ่งแวดล้อมขององค์การ ซึ่งโดยปกติองค์การระบบเปิดจะได้รับทรัพยากรนำเข้า (Input) จากสิ่งแวดล้อม และจะทำการแปรสภาพ (Transform process) หรือดำเนินการผลิตให้ออกมาเป็นผลผลิต (Output) แล้วป้อนกลับไปสู่สิ่งแวดล้อม (Feedback) อันจะเป็นวัฏจักรแห่งการจัดการเช่นนี้^{๒๖} ทฤษฎีระบบเป็นการมององค์การเป็นระบบตามหน้าที่ที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม ในทฤษฎีระบบนี้ (System) เป็นกลุ่มที่เกี่ยวข้องกันซึ่งต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันทุกระบบขององค์การประกอบด้วย ๔ ส่วนที่เกี่ยวข้องกันคือ

(๑) ปัจจัยนำเข้า (Input) ทรัพยากรขององค์การหรือทรัพยากรการบริหารเป็นทรัพยากรที่นำเข้าสู่ระบบการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ซึ่งในการบริหารจัดการต้องตระหนักถึงสถานะและการใช้ทรัพยากรขององค์การอยู่เสมอปัจจัยนำเข้าประกอบด้วยทรัพยากรทางกายภาพ วัตถุดิบ ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรข้อมูล และเทคโนโลยี

(๒) กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process) เป็นขั้นตอนการนำทรัพยากรขององค์การที่เป็นปัจจัยนำเข้า หรือปัจจัยการผลิต แล้วแปรสภาพออกมาเป็นผลผลิต (Output)

(๓) ผลผลิต (Outputs) เป็นสิ่งที่ได้จากกระบวนการแปรสภาพ ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์และบริการผลลัพธ์ด้านการเงิน (กำไรและขาดทุน) ผลลัพธ์การดำเนินงานของพนักงาน ความพึงพอใจ

^{๒๕} Becker, S. W., & Neuhauser, D., *The Efficient Organization*, (New York: Elsevier, 1975), p. 6.

^{๒๖} วิรัช สงวนวงศ์วาน, *การจัดการและพฤติกรรมองค์การ*, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๓), หน้า ๒๒.

ของลูกค้า เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ผลผลิตเหล่านี้เป็นผลผลิตโดยผู้บริหารในทุกระดับที่ทำงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ

(๔) การป้อนกลับ (Feedback) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมองค์การ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ใช้เพื่อปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการแปรสภาพในการบริหาร เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงพอใจมากขึ้น^{๒๗}

สรุปได้ว่า แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ๑. ทฤษฎีการจูงใจ ได้แก่ ความต้องการในการอยู่รอด (Existence Needs (E) ความต้องการความสัมพันธ์ (Related Needs (R)) และความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs (G)) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ต้องอาศัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร การกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน ผลการปฏิบัติงานที่มองเห็นได้ และความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งหมด ๒. ทฤษฎีระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการแปรสภาพ (Process) ผลผลิต (Outputs) และการป้อนกลับ (Feedback)

ตารางที่ ๒.๔ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ศิริวรรณ เสรีรัตน์	ทฤษฎีการจูงใจ ได้แก่ ๑. ความต้องการในการอยู่รอด ๒. ความต้องการความสัมพันธ์ ๓. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า ส่วนทฤษฎีระบบ ได้แก่ ๑. ปัจจัยนำเข้า ๒. กระบวนการแปรสภาพ ๓. ผลผลิต ๔. การป้อนกลับ
พระมหาคณาธิป จันทร์สง่า	แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ๑. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร ๒. การกำหนดระเบียบปฏิบัติอย่างชัดเจน ๓. ผลการปฏิบัติงานที่มองเห็นได้ ๔. ความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้งหมด
สมใจ ลักษณะ	องค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ คือ ๑. สิ่งแวดล้อมนอกองค์กร ๒. สิ่งแวดล้อมในองค์กร ๓. ปัจจัยขององค์กร ๔. กระบวนการขององค์กร

^{๒๗} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, ๒๕๔๕) หน้า ๔๕.

ตารางที่ ๒.๔ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Becker, S. W., & Neuhauser, D.	แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ คือ ๑. สภาพแวดล้อมในการทำงาน ๒. การกำหนดระเบียบปฏิบัติชัดเจน ๓. ผลการทำงานที่มองเห็นได้
วิรัช สงวนวงศ์วาน	ระบบ หรือ System หมายถึง องค์ประกอบที่ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่างกัน (Interrelated) และขึ้นตรงต่อกันด้วย (Interdependent)

๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

๒.๓.๑ ความหมายการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

คำว่า “การบริหาร” และ “การจัดการ” โดยทั่วไปมีความหมายคล้ายคลึงกันใช้ทดแทนกันได้ตามความเหมาะสม สำหรับคำว่า “การบริหาร” มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Administration” แปลว่า “การกระทำในการจัดการของรัฐบาลหรือกิจการสถาบัน” The act of management of government or institutional affairs นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ส่วนคำว่า “การจัดการ” จากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า “Management” แปลว่า “การกระทำ ศิลปะ หรือทำทางของการจัดการ การจัดแจง การควบคุม การชี้นำ ฯลฯ The act, art, or manner of managing, handling, controlling, directing, etc (Oxford Dictionary)^{๒๘} นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชน หรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้

การบริหารจัดการมักมีการใช้สับสนกันอยู่บ้าง ซึ่งเดิมนั้นการบริหาร (Administration) มุ่งไปที่การบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งมีศัพท์บัญญัติว่า รัฐประศาสนศาสตร์ (Public Administration) เป็นการบริหารรัฐกิจในส่วนการจัดการ มุ่งไปที่การบริหารทางธุรกิจของภาคเอกชน เรียกกันว่า (Business Management) การบริหารและการจัดการ หมายถึง กิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนในเรื่องความแตกต่างมีข้อสังเกตได้ดังนี้ การบริหาร (Administration) มักจะใช้ในการบริหารระดับสูง เน้นหนักไปที่การกำหนดนโยบายเป็น

^{๒๘} สุนทร โคตรบรรเทา, การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๖๐), หน้า ๑๖.

สำคัญ รวมถึงการกำหนดแผน นิยมใช้ในการบริหารของภาครัฐ ส่วน คำว่า การจัดการ (Management) มักจะเน้นไปทางการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย

การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินงานที่จะทำให้องค์การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายกำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยมีวิธีการหรือกลยุทธ์ที่ชัดเจนในการดำเนินงาน ซึ่งผู้ปฏิบัติงานต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่จะให้การดำเนินงานบรรลุถึงสัมฤทธิ์ผลได้^{๒๙}

คำว่า การบริหาร ในภาษาอังกฤษใช้อยู่ ๒ คำ คือ Administration และ Management มีความแตกต่างของทั้ง ๒ คำนี้ คือ Administration นิยมใช้ในการบริหารทางราชการ ส่วนคำว่า Management นิยมใช้ในทางบริหารธุรกิจ ซึ่งสองคำนี้อาจใช้แทนกันได้ หมายถึง การบริหาร เช่นเดียวกัน มีนักบริหารและนักวิชาการให้ความหมาย คำจำกัดความของคำว่า การบริหารหรือการจัดการ ไว้ต่าง ๆ กัน ซึ่งจะขอนำมากล่าวถึงดังนี้

การบริหาร หมายถึง ดำเนินการ, จัดการ, เช่น บริหารธุรกิจ หรือ ดำรงสั่ง เช่น ราชบริหาร, คำแถลงไข เช่น พระพุทธบริหาร^{๓๐}

การบริหาร หมายถึง แบบ หรือ วิธีการปกครอง เป็นการทำงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้บริหารหรือผู้จัดการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกัน และใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างผสมผสานมีประสิทธิภาพในการทำงานนั้น^{๓๑}

การบริหาร หมายถึง การทำงานของบุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน^{๓๒}

การบริหาร หมายถึง การเสริมพลัง อำนาจ ในการตัดสินใจ (Empowerment) การรื้อปรับระบบ (Reengineering) เป็นการบริหารงานเชิงคุณภาพเบ็ดเสร็จโดยรวม (Total Quality Management) และสามารถปรับลดขนาดองค์กร (Downsizing โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ การจัดองค์กร (Organizing) การจัดสรรคนเข้าทำงาน (Staffing) การวางแผน (Planning) และการควบคุม (Controlling)^{๓๓}

^{๒๙} สุรพล สุยะพรหม และคณะ, **พื้นฐานทางการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๓.

^{๓๐} ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔**, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖), หน้า ๑๑๘.

^{๓๑} กรมการศาสนา กองพุทธศาสนสถาน, **วัดพัฒนา ๔๔**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๔), หน้า ๑๙.

^{๓๒} Herbert A. Simon, **Administrative Behavior**, (New York: Macmillan, 1965), p. 4.

^{๓๓} จุฑา เทียนไทย, **การจัดการมุมมองนักบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : แมคกรอฮิล, ๒๕๔๘), หน้า ๔.

การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการดำเนินกิจการตามขั้นตอน โดยอาศัยการร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์การ มีตระหนัก ความสามารถ ความต้องการ ความถนัด และความมุ่งมั่นในด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิกในองค์การควบคู่ไปด้วยกัน องค์การจึงจะสัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้^{๓๔}

การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ที่จะต้องประกอบไปด้วย การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การสั่งการหรือการชี้นำ (Directing/ Leading) และการควบคุม (Controlling) กล่าวได้ว่าจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์การ เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และเพื่อไปถึงจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วนสมบูรณ์^{๓๕}

การบริหาร กล่าวได้ว่าเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นสาขาวิชาที่มีการจัดระเบียบอย่างมีระบบ มีหลักการ กฎเกณฑ์และทฤษฎีที่เชื่อถือได้ เกิดจากการค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน โดยมีลักษณะของการบริหารงานเป็นศาสตร์ทางสังคม และยังอยู่ในกลุ่มเดียวกับวิชาจิตวิทยา สังคมวิทยาและรัฐศาสตร์แต่เมื่อพิจารณาการบริหารงานในลักษณะของการปฏิบัติที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์และทักษะของผู้บริหารงานแต่ละคน เพื่อที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายต้องประยุกต์เอาความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม^{๓๖}

การจัดการ หมายถึง สั่งงาน, ควบคุมงาน, ดำเนินงาน^{๓๗}

การจัดการ คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น^{๓๘}

^{๓๔} พะยอม วงศ์สารศรี, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๒), หน้า ๓๖.

^{๓๕} สุรัสวดี ราชกุลชัย, การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗), หน้า ๔.

^{๓๖} จันทรานี สงวนนาม, เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., ๒๕๓๖), หน้า ๔.

^{๓๗} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖), หน้า ๑๑๘.

^{๓๘} Peter F. Drucker, *The Practice of Management*, (New York: Harper & Row Publishers, 1974), p. 12.

การจัดการ หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ การจัดการ^{๓๙}

การจัดการ คือ กระบวนการจัดองค์การและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า^{๔๐}

การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้ ๑) การจัดการเป็นศิลปะในการใช้คนทำงาน ๒) การจัดการต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานคือ คน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ ๓) การจัดการเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล^{๔๑}

ในทางธุรกิจ มีแนวคิดที่ว่า การบริหาร คือการกำหนดนโยบายและแผน การจัดการ คือการนำนโยบายและแผนไปปฏิบัติ

การบริหารจัดการ (Management) คือ การตอบสนองต่อความซับซ้อน ในการทำงานให้สำเร็จผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการควบคุม (Control) และความแน่นอน (Predictability) ว่าด้วยการออกแบบกระบวนการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้ได้ มีการวางแผน การจัดทำงบประมาณ และการสรรหาบุคลากร ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ^{๔๒}

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานกับคน โดยอาศัยคนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง^{๔๓}

การบริหาร (Administration) หมายถึง ปฏิบัติงานที่เป็นงานประจำปกติของธุรการทั่วไปที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบและขั้นตอนที่กำหนดไว้ สำหรับการจัดการ (Management) หมายถึงการจัดการกิจกรรมงานในลักษณะที่มีในงานประจำ มีความหมายครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organization), การจัดสรรกำลังคน (Staffing), การสั่งการ (Directing), การประสานงาน (Coordinating), การรายงาน (Reporting) และการจัดทำงบประมาณ (Budgeting) เมื่อนำสองคำมาสนกันเป็น “การบริหารจัดการ” ดังนั้นการบริหารจัดการเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรองค์การ

^{๓๙} Harold D. Koontz and Cyril O'Donnell, **Principles of Management**, (New York: McGraw-Hill, 1972), p. 43.

^{๔๐} Ernest Dale, **Management: Theory and Practice**, (New York: McGraw-Hill, 1968), p. 4.

^{๔๑} สมคิด บางโม, **องค์การและการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๖๒), หน้า ๕๗.

^{๔๒} คมกฤษ จงบุญวัฒนา, **คัมภีร์ผู้บริหาร**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด, ๒๕๖๔), หน้า ๑๙.

^{๔๓} เสนาะ ตีเยาว์, **หลักการบริหาร**, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๑), หน้า ๓.

4Ms และ 3Es ทั้งในลักษณะงานประจำและไม่ประจำขององค์การในการใช้ทรัพยากรเพื่อปรับเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ ได้แก่ คน (Man), วัสดุอุปกรณ์ (Material), เงิน (Money), การจัดการ (Management) สิ่งแวดล้อม (Environment), พลังงาน (Energy) และจริยธรรม (Ethics) ดังนั้น ถ้าที่ใดใช้คำว่าการบริหารจัดการก็จะหมายถึง การทำหน้าที่ของคนและกลไกขององค์การทั้งในสองมิติ คือทั้งที่เป็นงานประจำและมีใช้เป็นงานประจำ^{๔๔}

การบริหารและการจัดการมีความหมายคล้ายคลึงกันแต่ใช้ในองค์การต่างกัน คือการบริหารใช้ในหน่วยงานของรัฐและองค์การที่ไม่หวังกำไรต่าง ๆ ส่วนการจัดการใช้ในองค์การธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรและมีผู้จัดการ เช่น ธนาคาร จะมีผู้จัดการธนาคารโรงพยาบาลเอกชนจะมีผู้จัดการโรงพยาบาล บริษัทธุรกิจขนาดใหญ่อาจมีผู้จัดการหลายตำแหน่ง และหลายระดับเรียกชื่อแตกต่างกันออกไป ในส่วนคำว่า “การจัดการ” เกิดก่อน “การบริหาร” เนื่องจากในวงการธุรกิจมีวิวัฒนาการมาก่อน ต่อมาการจัดการเป็นที่แพร่หลายกว่าการบริหาร ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการจัดการและการบริหารจึงใช้คำเดียวกัน มีหลักการและทฤษฎีเหมือนกันแต่ใช้ในบริบทต่างกันเนื่องจากมีเป้าหมายองค์การต่างกัน^{๔๕}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดการณ์ ได้ใช้ความรู้ ทักษะ เทคนิค วิธีการและทรัพยากรอย่างเหมาะสม มีการวางแผนการจัดทำงบประมาณ และสรรหาบุคลากรมาปฏิบัติหน้าที่โดยอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจ ผสมผสานและประสานงาน มีการตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตารางที่ ๒.๕ ความหมายการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุนทร โคตรบรรเทา	“การบริหาร” “Administration” การบริหารราชการ “การจัดการ” “Management” การจัดการเอกชน
สุรพล สุษะพรหม และคณะ	การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินงานที่จะทำให้ องค์การบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายกำหนดไว้

^{๔๔} ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๕๔), หน้า ๖.

^{๔๕} สุนทร โคตรบรรเทา, การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง), (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๖๐), หน้า ๒๑.

ตารางที่ ๒.๕ ความหมายการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ราชบัณฑิตยสถาน	การบริหาร หมายถึง ดำเนินการ จัดการ เช่น บริหารธุรกิจ หรือ ดำรัสสั่ง เช่น ราชบริหาร คำแถลงไข เช่น พระพุทธบริหาร, สังงาน, ควบคุมงาน, ดำเนินงาน
กรมการศาสนา กองพุทธศาสนสถาน	การบริหาร หมายถึง แบบ หรือ วิธีการปกครอง เป็นการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้บริหารหรือผู้จัดการตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกัน
Herbert A. Simon	การบริหาร หมายถึง การทำงานของบุคคล ๒ คนขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน
จุฬา เทียนไทย	การบริหาร หมายถึง การเสริมพลังในการตัดสินใจและเป็นการบริหารงานเชิงคุณภาพเบ็ดเสร็จโดยรวมของผู้บริหาร
พะยอม วงศ์สารศรี	การบริหาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้จัดการใช้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการดำเนินกิจการตามขั้นตอน โดยอาศัยการร่วมแรงร่วมใจของสมาชิกในองค์การ
สุรัสวดี ราชกุลชัย	การบริหาร คือ กลุ่มของกิจกรรม ที่จะต้องประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม ทรัพยากร เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ขององค์การ
จันทร์ธานี สงวนนาม	การบริหาร เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการจัดระเบียบอย่างมีระบบ มีหลักการ กฎเกณฑ์ที่เชื่อถือได้ เพื่อที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์
Peter F. Drucker	การจัดการ คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น
Harold D. Koontz and Cyril O'Donnell	วัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ การจัดการ
Ernest Dale	การจัดการ คือ กระบวนการจัดองค์การในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

ตารางที่ ๒.๕ ความหมายการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สมคิด บางโม	การจัดการ คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ของ องค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
จอห์น คอตเตอร์	การบริหารจัดการ คือ การตอบสนองต่อความซับซ้อนใน การทำงานให้สำเร็จผู้บริหาร
เสนาะ ดิยาวี	การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการทำงานกับคน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	การบริหาร หมายถึง การปฏิบัติงานตามระเบียบที่กำหนด สำหรับการจัดการ หมายถึง กิจกรรมในที่ไม่ตามระเบียบ
สุนทร โคตรบรรเทา	การบริหารใช้ในหน่วยงานของรัฐ ส่วนการจัดการใช้ใน องค์การธุรกิจ

๒.๓.๒ หลักการสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การบริหารจัดการถือเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุก ๆ องค์การจะต้องบริหารให้เกิดผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ “การบริหาร” เป็นกระบวนการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการรวมถึงการควบคุมในองค์กร เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร ด้วยการใช้บุคคล และทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของความต้องการ

การบริหารจัดการมีความสำคัญและจำเป็นที่ทุก ๆ องค์การจะต้องใช้เพื่อบรรลุความมุ่งหมายของตนเองและสังคมเป็นเครื่องมือที่จะใช้ร่วมกันทำหน้าที่เพื่อความอยู่รอด ความมั่นคงในชีวิต การที่มนุษย์สามารถดำรงเผ่าพันธุ์มาจนถึงทุกวันนี้ได้นั้นแสดงให้เห็นถึงการแบ่งหน้าที่ด้วยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ พัฒนาระบบการงานเป็นระบบที่ได้นำมาใช้กันในปัจจุบันนี้ ตั้งแต่ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดสรรกำลังคน การสั่งการ การประสานงาน การรายงาน และการจัดสรรงบประมาณ โดยการบริหารจัดการทรัพยากรในองค์การ ได้แก่ คน วัสดุอุปกรณ์ เงิน การจัดการ สิ่งแวดล้อม พนักงาน และจริยธรรมให้เกิดประสิทธิภาพ^{๔๖}

การบริหารมีหลักการสำคัญ คือ ๑) มีเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการบริหารองค์กร ผู้บริหารจะต้องกำหนดทิศทางหรือวัตถุประสงค์ของการทำงานไว้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ๒) มีปัจจัย

^{๔๖} ประเวศน์ มหารัตน์สกุล, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๕๔),

ในการบริหาร โดยทั่วไปแล้วปัจจัยในการบริหารที่เป็นพื้นฐานมี ๕ ประการ คือ คน (Men), เงิน (Money), วัสดุ (Material), เทคนิควิธี (Method), เครื่องจักร (Machine) แต่ในสถานการณ์ในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันรุนแรงทุกด้าน ปัจจัยพื้นฐานของการบริหาร ๕ ประการที่กล่าวมานี้ อาจจะยังไม่เป็นการเพียงพอ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสาร ธุรกิจการค้า ระบบการผลิต รวมถึงทางด้านการศึกษา ปัจจัยการบริหาร อาจจะมีปัจจัยอื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจาก ๕ ประการที่กล่าวมา เช่น การตลาด และอื่น ๆ เป็นต้น

๓) ลักษณะของการบริหาร การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์การที่ผู้บริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร “หากที่ใดมีผู้นำที่ดี ที่นั่นก็必将มีความสำเร็จ”^{๔๗}

การจัดการมีความจำเป็นและก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน ได้แก่ ๑) ประโยชน์ต่อองค์กร คือ ทำให้มีการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดี มีความเหมาะสม ทำให้งานไม่ซ้ำซ้อน ไม่ต้องมีแผนกมากเกินไป ประหยัดต้นทุน สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ทำให้้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ และเจริญก้าวหน้าขึ้นไปเรื่อย ๆ ๒) ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ทำให้บริหารงานได้ง่าย สะดวก แก้ปัญหาได้ง่าย ทำให้งานไม่ค้างค้ำ สามารถติดตามงาน แก้ไขได้ง่าย รับบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน สามารถมอบอำนาจหน้าที่ได้ง่าย ตัดปัญหาการเกี่ยงงานปัดความรับผิดชอบ ๓) ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน ทำให้รู้อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตน เกิดความพอใจต่อตัวพนักงานที่มีการแบ่งงานอย่างเหมาะสมส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เข้าใจความสัมพันธ์ของตนและแผนกอื่น ๆ ทำให้สามารถติดต่อประสานงานกันได้ง่ายและดียิ่งขึ้น^{๔๘} ในการบริหารจำเป็นต้องวิเคราะห์สวอต (SWOT Analysis) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อให้ผู้บริหารรู้จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร โดยมีหลักในการวิเคราะห์ ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) S : Strengths (จุดแข็ง) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เราได้เปรียบมีจุดเด่นอะไรจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ ๒) Weaknesses (จุดอ่อน) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่ปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรควรปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป ๓) Opportunities (โอกาส) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ที่เป็นปัจจัยในการสร้างโอกาสที่สามารถส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กร ๔) Threats (อุปสรรค) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ที่เป็นปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมองค์กร เพื่อปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญหน้ากับการ

^{๔๗} ยุทธ กัยวรรณ, การบริหารการผลิต, (กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙.

^{๔๘} สมคิด บางโม, องค์กรและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดยูเคชั่น, ๒๕๖๒), หน้า ๑๐๙.

เปลี่ยนแปลง ในการวิเคราะห์แต่ละด้านจะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ^{๔๙}

การจัดการได้มีการพัฒนาควบคู่กับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาตั้งแต่ในอดีตและยังช่วยให้มนุษย์สามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข การจัดการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมทางวิชาการต่าง ๆ ยิ่งโดยทางด้านอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง องค์การต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อขยายงานให้กว้างขวางและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น การจัดการยังเป็นวิธีสำคัญที่จะนำพาสังคมและประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง โดยเฉพาะยุคแห่งการสื่อสารไร้พรมแดนเช่นในปัจจุบันนี้ การจัดการได้เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันล้วนเกี่ยวข้องกับการจัดการ ฉะนั้นชีวิตและหน้าที่การทำงานจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดย่อมมีผลมาจากการจัดการทั้งสิ้น^{๕๐}

การจัดการเป็นดังสมองขององค์การ ความสำเร็จขององค์การที่ได้บรรลุตามเป้าหมายต้องอาศัยการจัดการที่ดี เป็นต้น การจัดการที่ดียิ่งทำให้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรในองค์การ ทำให้กระบวนการทำงานรวดเร็ว ไม่ซ้ำซ้อน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ช่วยแสวงหาวิธีการที่ดีในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างที่ตั้งใจไว้ ทำให้เกิดเทคนิคและวิธีการ ทำให้บุคลากรในองค์การเกิดจิตสำนึกในการร่วมงานกัน เต็มใจ เอื้อเฟื้อ ทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เป็นที่น่าพอใจขององค์การ^{๕๑}

การบริหารมีหลักเกณฑ์พื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) ต้องมีการคิดค้น และกำหนดวิธีที่ดีที่สุด (One 6 W) สำหรับงานแต่ละอย่าง คือ ต้องมีการกำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดที่เพื่อให้สามารถทำงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีตามวัตถุประสงค์ มาตรฐานของงาน ต้องมีหลักเกณฑ์ที่ได้พิสูจน์มาแล้วว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดจริง และการจ่ายผลตอบแทนแบบจูงใจต่าง ๆ ก็จ่ายให้ตามผลผลิตอย่างเหมาะสม ๒) ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาบุคลากร โดยตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับคนทำงาน ต้องมีการอบรมคนงานให้รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกวิธี และการคัดเลือกคนเข้ามาทำงานจะต้องมีพิจารณาเป็นพิเศษที่จะให้ได้คนที่มีคุณสมบัติที่ดีที่สุดตรงตามงานที่ให้ทำ ๓) ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ควบคู่กับการพิจารณาคนงาน ๔) การประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงาน ฝ่ายบริหารควรจะได้ประสานงาน

^{๔๙} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔๑-๓๔๒.

^{๕๐} สัมพันธ์ ภูไพบูลย์, **องค์การและการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๔๐), หน้า ๑๘.

^{๕๑} พะยอม วงศ์สารศรี, **องค์การและการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยครูสวนดุสิต, ม.ป.ป.), หน้า ๓๘.

อย่างใกล้ชิดเป็นประจำกับคนงานที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน แต่ต้องไม่ใช่โดยการลงมือปฏิบัติงานที่ควรจะเป็นงานของคนงาน จากหลักการดังกล่าวพบว่าวิธีการต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นวิธีการที่มีหลักเกณฑ์ตามหลักวิทยาศาสตร์ จากทฤษฎีการบริหารได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทเป็นจุดศูนย์กลางของปัญหาและความสำเร็จต้องรับผิดชอบที่จะต้องพัฒนาประสิทธิภาพของกลุ่มมาคิตีวิเคราะห์และปรับปรุงหาทางแก้ไขให้ได้เป็นผลดีที่สุดสำหรับกลุ่มให้ดีขึ้นและมากขึ้นเรื่อย ๆ^{๕๒}

การจัดการเชิงกลยุทธ์จะช่วยให้สามารถบูรณาการความรู้และประสบการณ์เข้าไว้ด้วยกัน มีประโยชน์ต่อองค์กรได้ คือ ๑) สามารถกำหนดทิศทางขององค์กรได้ ช่วยให้ผู้บริหารเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคต สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทางขององค์กรได้อย่างเป็นรูปธรรม ๒) สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ เพราะเข้าใจถึงกลไกของระบบงานทั้งการประยุกต์ตรวจสอบ ควบคุม รวมเข้าด้วยกัน ๓) สร้างความพร้อมให้แก่องค์กร ช่วยให้ผู้บริหารและบุคลากรเกิดความเข้าใจในภาพรวมและศักยภาพรวมถึงอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อองค์กร ทำให้องค์กรมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ๔) สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน การดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ช่วยพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร ช่วยเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพแก่บุคลากรรวมถึงช่วยสร้างความเข้าใจ เป็นแนวทางในการปรับตัวสู่การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ช่วยให้เข้าใจภาพรวมความต้องการขององค์กรและความสามารถในการปัจจุบันขององค์กร ทำให้สามารถจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานและวางเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ^{๕๓}

การจัดการทำให้เกิดการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากร เป็นการสร้างแรงจูงใจและกำลังขับเคลื่อน ทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ส่งผลดีให้กับองค์กรได้ประสบความสำเร็จ การจัดการยังทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ที่จะต้องบริหารจัดการ องค์กรให้ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มนุษย์ได้อยู่ร่วมกันกับสิ่งแวดล้อมบนโลกใบนี้อย่างยั่งยืน^{๕๔}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการองค์กร เปรียบเหมือนกุญแจสำคัญที่จะพาองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จโดยอาศัยการเรียนรู้ ฝึกฝนทักษะ และความสามารถของบุคลากรในการพัฒนาองค์กร ซึ่งกระบวนการการบริหารจัดการองค์กร เป็นบทบาทและหน้าที่ที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ และนำพาบุคลากร

^{๕๒} ธงชัย สันติวงษ์, **องค์กรและการบริหาร**, พิมพ์ครั้งที่ ๑๑, (กรุงเทพมหานคร : วิอินเตอร์พรีน, ๒๕๕๐), หน้า ๔๗-๔๘.

^{๕๓} ภัชลา สุวรรณวล, **การจัดการเชิงกลยุทธ์**, (กรุงเทพมหานคร : ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๙), หน้า ๕-๖.

^{๕๔} สุรพล สุษะพรหม และคณะ, **พื้นฐานทางการจัดการ**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕), หน้า ๖.

ทุกระดับให้เดินตามนโยบายขององค์การด้วยความหนักแน่นทำให้องค์ความรู้มาปฏิบัติหรือประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ และสร้างความเป็นหนึ่งเดียวแก่องค์การเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ตารางที่ ๒.๖ หลักการสำคัญของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	สำคัญต่อองค์การ คือ เพื่อบรรลุความมุ่งหมายของตนเอง และสังคม เป็นเครื่องมือในการพัฒนา
ยุทธ กัยวรรณ	การบริหารมีหลักการสำคัญ คือ ๑) มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ๒) มีปัจจัยในการบริหาร ๓) ลักษณะของการบริหาร
สมคิด บางโม	ก่อให้เกิดประโยชน์หลายด้าน คือ ๑) ประโยชน์ต่อองค์การ ๒) ประโยชน์ต่อผู้บริหาร ๓) ประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน
ธงชัย สันติวงษ์	หลักการสำคัญ ๔ ประการ คือ ๑) การกำหนดวิธีการ ๒) พัฒนาบุคคล ๓) พิจารณาคนให้เหมาะกับงาน ๔) การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
ภัสลดา สุวรรณนวล	ช่วยบูรณาการความรู้และประสบการณ์เข้าไว้ด้วยกัน ช่วยให้การบริหารสมบูรณ์ สามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สุรพล สุขะพรหม และคณะ	การจัดการทำให้เกิดการสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของบุคลากร เป็นการสร้างแรงจูงใจและกำลังขับเคลื่อนทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ส่งผลดีให้กับองค์การได้ประสบความสำเร็จ

๒.๓.๓ การบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle)

การพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพบุคลากรทุกคนต้องพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า การบริหารระบบคุณภาพ ซึ่งได้รับแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กร (Organization Development) สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพที่ได้รับการยอมรับของ

หน่วยงานทั่ว ๆ ไป^{๕๕} การบริหารงานอย่างมีคุณภาพต้องมีกระบวนการหรือวงจรคุณภาพอย่างวัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA เข้ามาปรับปรุงและพัฒนาให้งานมีมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรม ทฤษฎี PDCA กระบวนการดำเนินงานให้มีคุณภาพกระบวนการวงจร PDCA คือ วงจรบริหารคุณภาพเป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหาและเกิดการพัฒนา ประกอบด้วย

Plan การวางแผน ก่อนจะเริ่มวางแผนต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนก่อน ระบุและวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์และสังเคราะห์ หาวิธีการและกระบวนการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ อาจมีตัวกำหนดบ่งชี้ไว้ค้อยก่ากับเพื่อจะได้ไม่หลงทาง ตามหลักพระพุทธศาสนาก่อนจะมีการดำเนินงานจะต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบเสียก่อน เช่นครั้งหนึ่งพระพุทธเจ้าทรงวางแผนเสด็จไปโปรดปัญจวัคคีย์ และท่านอัญญาโกณฑัญญะ ได้ดวงตาเห็นธรรมแล้วขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงประทานการอุปสมบทด้วยพุทธดำรัสว่า “เธอจงมาเป็นภิกษุเถิด ธรรมอันเรากล่าวดีแล้ว เธอจงประพฤติพรหมจรรย์เพื่อทำที่สุดทุกข์โดยชอบเถิด”^{๕๖} ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการบวชที่ชัดเจน คือ มุ่งปฏิบัติเพื่อความหลุดพ้นจากทุกข์ ทรงให้ผู้บริหรต้องมีวิสัยทัศน์ คือต้องมีจักขูมา แปลว่า มีสายตาที่ยาวไกล หรือมองการณ์ไกล พระพุทธเจ้าทรงกำหนดเป้าหมายสูงสุดของการประพฤติปฏิบัติธรรมเพียงประการเดียว คือ ความหลุดพ้นจากทุกข์ หรือ วิมุตติ ดังพุทธพจน์ที่ว่า “ธรรมวินัยนี้มีรสเดียวคือ วิมุตติรส (ความหลุดพ้น) เหมือนมหาสมุทรมีรสเดียว คือ รสเค็ม”^{๕๗} พระพุทธเจ้าทรงวางแผนเพื่อประกาศพระศาสนาไปในทิศทางต่าง ๆ ด้วยพระดำรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงจาริกไป เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนจำนวนมาก เพื่ออนุเคราะห์ชาวโลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ อย่าไปโดยทางเดียวกันสองรูป แม้เราก็จักไปยังตำบลอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรม”^{๕๘} แนวทางปฏิบัติธรรมให้ยึดหลัก ๓ ประการ คือ การไม่ทำบาปทั้งปวง การทำกุศลให้ถึงพร้อม การทำจิตของตนให้ผ่องแผ้ว^{๕๙} จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการวางแผนเพื่อจัดการองค์การของพระพุทธเจ้านั้นมีการใช้วิสัยทัศน์กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และพันธกิจ ขององค์การ คณะสงฆ์ไว้อย่างชัดเจน

^{๕๕} ญัตติพัชร อ่อนตาม, “เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle) PDCA (Deming Cycle) Management Techniques”, วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๒) : ๓๙.

^{๕๖} วิมหา. (ไทย) ๑/๑๘/๒๕.

^{๕๗} วิ.จ. (ไทย) ๗/๓๘๕/๒๘๔.

^{๕๘} วิ.ม. (ไทย) ๔/๓๒/๔๐.

^{๕๙} ขุ.ธ. (ไทย) ๒๕/๑๘๓/๙๐.

Do การดำเนินงาน ทักษะในการปฏิบัติตามแผน ตามขั้นตอนและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ แม้ว่าระหว่างการทำงานอาจมีปัญหาอุปสรรคก็ต้องแก้ไขปัญหานั้นแต่ยังคงยึดเป้าหมายเป็นสำคัญ

Check การตรวจสอบ ประเมินผล คือ หลังจากเราเริ่มลงมือปฏิบัติไปได้สักระยะหนึ่งแล้ว เราต้องกลับมาตรวจสอบความคืบหน้าของสิ่งที่เราได้ลงมือทำไป โดยอาจใช้วิธีการในหลายรูปแบบ เช่น แบบสอบถาม การสังเกตสภาพจริง หรือการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

Act การปรับปรุง คือ การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้กระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ เร็วขึ้น ดีขึ้น มีค่าใช้จ่ายที่ลดลง^{๖๐}

โครงสร้างการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามวงจร PDCA ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ขั้นตอนการวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วยข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผน การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารรับรู้สภาพปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัยประสบการณ์ ทักษะ และความรู้ที่แต่ละคนสั่งสมมาอย่างลงตัวการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบันเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การคิดและการวางแผนอย่างรอบคอบสามารถเชื่อมระหว่างปัญหาปัจจุบันและผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนับเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสถาบันการศึกษา การวางแผนจึงเป็นกิจกรรมที่ต้องให้ความสำคัญ กระบวนการวางแผนจะต้องรวมถึงการพิจารณาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีอยู่ อาทิ ทรัพยากรมนุษย์ บุคลากร และงบประมาณ โดยจะต้องมั่นใจว่าองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้มีการอยู่ร่วมกันอย่างลงตัว ดังนั้น การบริหารจัดการในสถานศึกษา ต้องมีการวางแผนให้เป็นระบบ ครอบคลุม เพื่อให้การบริหารงานด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนที่วางไว้ทุกประการ

ขั้นตอนการปฏิบัติ (Doing) เป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่จะลงมือปฏิบัติให้ถ่องแท้ก่อน ในกรณีที่เป็นการงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

^{๖๐} สมคิด บางโม, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๖๒), หน้า ๗๑.

แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และ จะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป การปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จและมีความชัดเจนต้องอาศัยผู้บริหารในการแบ่งภาระงานสู่ระบบย่อยและแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้ปฏิบัติ โดยมีโครงสร้างการปฏิบัติงานที่ชัดเจนตามความเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม การจัดการแบ่งภาระงานจึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองและมีการปรับปรุงสู่การปฏิบัติงานที่ดีขึ้นตามลำดับ โครงสร้างการปฏิบัติงานในองค์กรต้องมีความชัดเจนและมีการแบ่งงานตามความถนัดของแต่ละคน ผู้ปฏิบัติงานต้องทราบหน้าที่และ ภาระงานของตน และพยายามปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยมิให้ขาดตกบกพร่อง และหากสามารถช่วยเหลืองานอื่นในองค์กรได้ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดีเพื่อป้องกันให้ความผิดพลาดเกิดขึ้นในองค์กร ผู้ปฏิบัติงานทุกคน จึงต้องมีความฉลาดและมองเป้าหมายขององค์กรว่าจะมีแนวโน้มไปทางไหนและนอกจาก ภาระ งานของตนแล้วผู้ปฏิบัติงานสามารถช่วยเหลือการงานอย่างอื่นได้ตามความเหมาะสม โดยมีให้งานในหน้าที่หลักที่รับผิดชอบเกิดความบกพร่อง ดังนั้น ทุกครั้งที่มีการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานต้องมีการตั้งเจตนาที่ดีในการปฏิบัติต่าง ๆ การบริหารจัดการแบบค่อยเป็นค่อยไปจึงมีความจำเป็นและผู้บริหารต้องทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพยายามให้พวกเขาได้ปฏิบัติงานอย่างมีความสุขและยึดมั่นกับองค์กรการที่องค์กรมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถนับเป็นจุดดีและจุดได้เปรียบขององค์กร

ขั้นตอนการตรวจสอบ (Checking) เป็นขั้นตอนการเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากในการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตามการตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไปในการตรวจสอบ และการประเมินการปฏิบัติงานจะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติ นั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน การตรวจสอบ เป็นการประเมินและติดตามการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในองค์กรอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่การวางแผนและเข้าสู่การปฏิบัติงานในองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุง และแก้ไขกระบวนการทำงานต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นตามลำดับ เป็นการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและความรับผิดชอบของแต่ละส่วน

ขั้นตอนการปรับปรุง (Action) เป็นขั้นตอนการของการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐาน

ของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วยการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงกระบวนการทำงานต่าง ๆ ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น นับเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นเพื่อสร้างความก้าวหน้าขององค์กร โดยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในองค์กรจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานได้บังคับบัญชาร่วมกันปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่พบว่าการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง มิฉะนั้นจะทำให้กระบวนการประเมินและตรวจสอบจะไร้ผล การปรับปรุงงานให้สอดคล้องกับมาตรฐานเป็นสิ่งจำเป็น กระบวนการประเมินและตรวจสอบจะเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงระดับมาตรฐานว่าต่ำเกินไป หรือสูงเกินไป การปรับปรุงแก้ไขจึงต้องสอดคล้องกับมาตรฐาน การทำงานย่อมมีข้อผิดพลาด แต่ไม่ควรผิดพลาดหลายครั้งเพราะผู้ปฏิบัติงานต้องเรียนรู้จากข้อผิดพลาด และต้องปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถและสิ้นสุดลงด้วยการมอบหมายการงานต่าง ๆ ^{๖๑}

การนำ PDCA มาปรับใช้ในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถทำได้ดังนี้

Plan : ด้านการวางแผน การโฆษณาและประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น การวางแผนประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ ขบวนการขั้นหนึ่งในการบริหารงานให้ลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ แผนจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาการ และวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องและมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนั้น “การวางแผน” ยังเป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรม หรือการวางกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหา การวางแผนประชาสัมพันธ์ ต้องประกอบด้วยวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และต้องสอดคล้องกับเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวัดผลได้ตามเป้าหมาย กระบวนการพิจารณาการวางแผนมี ๔ ประการ คือ การศึกษาถึง ๑) สาเหตุของปัญหาให้ลึกซึ้งถ่องแท้ ๒) ความคิดเห็นหรือความรู้สึกนึกคิดของกลุ่มเป้าหมายทั้งภายในและภายนอกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมว่ามีความรู้สึกอย่างไรกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ๓) ลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากนโยบายและการดำเนินงานของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ๔) เหตุการณ์ข้างหน้าหรือแนวโน้มในอนาคต

---

^{๖๑} ยุทธนา เกื้อกุล, “การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๖๐).

Do : การนำแผนไปปฏิบัติ เมื่อได้จัดทำแผน โครงการ กิจกรรม และตรวจสอบความเป็นไปได้จนแน่ใจแล้ว นำแผนเสนอผู้มีอำนาจตามลำดับเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินการตามแผน การปฏิบัติตามแผนนี้จัดเป็นขั้นสำคัญที่สุดของการวางแผนเพราะว่าแผนเป็นเพียงข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสาร ถ้าไม่มีการปฏิบัติก็绝不会เกิดประโยชน์อะไร ในการปฏิบัติตามแผนจะเริ่มตั้งแต่การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมที่มีในแผนปฏิบัติการประจำปี ตามลำดับของโครงการหรือกิจกรรมก่อนหลัง กำหนดระยะเวลาของการปฏิบัติงานตามแผน เมื่อได้ศึกษางานและคุณสมบัติของผู้ปฏิบัติงานแล้วผู้วางแผนงานจะสามารถคาดคะเนได้ว่า ควรใช้กำลังคนปฏิบัติงานกี่คน และแผนงานดังกล่าวจะใช้เวลาเท่าใดในแต่ละแผนและควรใช้เวลาเท่าใดตลอดแผนงาน การนำแผนไปปฏิบัติเป็นการบ่งบอกถึงการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ฉะนั้นเพื่อให้การปฏิบัติตามแผนและวัตถุประสงค์การดำเนินงานจะต้องคำนึงถึงการประหยัดและให้ผลประโยชน์ที่เหมาะสมโดยใช้ทรัพยากรคน เงินและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับจัดสรรเพื่อการดำเนินงานอย่างแท้จริง

Check : การตรวจสอบการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบที่เน้นผลของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริงในระหว่างดำเนินการและหรือที่แล้วเสร็จ ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนงบประมาณ ผลผลิต โครงการ กิจกรรม หรือไม่ มีประสิทธิภาพและมีประโยชน์เพียงใด โดยให้ความสำคัญกับผลงานที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และการใช้ทรัพยากร ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด และเลือกคณะกรรมการหรือทีมงานในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การจัดกิจกรรม ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไร การตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน มีประโยชน์ คือ หากเกิดปัญหาขัดข้องประการใด สามารถแก้ไขได้ทันที หลักการและความสำคัญในการจัดทีมงานตรวจสอบ ควรประกอบด้วยผู้ตรวจซึ่งมีทักษะและความรู้ในสาขาวิชาต่างกัน การตรวจสอบจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Act : ปรับปรุงแก้ไข เมื่อการปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้แล้วนั้น กระบวนการตรวจสอบการปฏิบัติงาน โครงการ กิจกรรม อาจพบปัญหาอุปสรรคบ้าง การปรับปรุงแก้ไขจึงต้องเป็นกระบวนการ ที่ต้องนำปัญหาและอุปสรรคเข้าร่วมพิจารณาหาทางแก้ไขร่วมกัน เมื่อได้ข้อสรุปทางแก้ไข จึงนำเสนอผู้บริหาร แก้ไข บันทึกผล นำผลการประเมินมาพัฒนาแผนประกอบด้วยการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์โครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงหรือพัฒนาสิ่งที่ดียอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไป และสังเคราะห์รูปแบบ การดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไป^{๒๒}

^{๒๒} พระอริการสุรศักดิ์ สุขุมาน, “การพัฒนาแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสระบุรี”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๒ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๘ - ๙.

การบริหารระบบคุณภาพขององค์กรที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัยเสมอมาโดยอาศัยแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กรโดยทั่วไป เช่น แนวคิดการบริหารคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่เน้นขั้นตอนการทำงาน ๔ ขั้นตอนหลัก ได้แก่

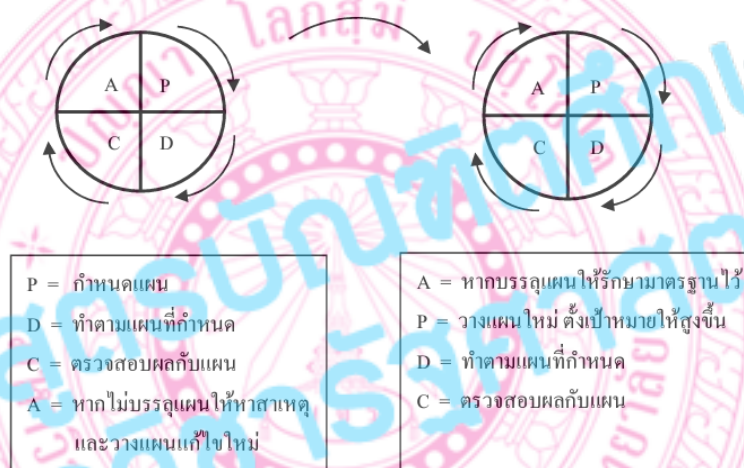
ขั้นที่ ๑ การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check-C)

ขั้นที่ ๔ การแก้ไขปัญหา (Act-A)

การทำงานของวงจร PDCA ตามขั้นตอนการปฏิบัติทั้ง ๔ ขั้นตอน จะส่งผลต่อเนื่องกันไม่สิ้นสุด เป็นวงจรที่หมุนเวียนสืบเนื่องกัน ดังแสดงแผนภาพที่ ๒.๑ ดังนี้

แผนภาพที่ ๒.๑ การทำงานของวงจร PDCA^{๖๓}

จากแผนภาพแสดงว่า การบริหารระบบคุณภาพตามแนวคิดข้างต้น คือ การทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวังและเพื่อแสวงหาสภาพที่ดีกว่า ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสามารถอาศัยแนวคิดการบริหารระบบคุณภาพมาประสมประสานและเลือกสรรกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับนโยบาย และเป้าหมายของการจัดการศึกษาของชาติและความเหมาะสมกับสถานศึกษา ตลอดจนสภาพ และความต้องการของสังคม^{๖๔}

^{๖๓} กรมวิชาการ, คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหารระบบคุณภาพ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐), หน้า ๓.

^{๖๔} ญัฐนียา ห้องกระจก, “แนวทางการบริหาร จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๒).

สรุปได้ว่า การบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle) คือ วงจรบริหารงานคุณภาพ ประกอบไปด้วย ๔ ขั้นตอน Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน-ปฏิบัติ-ตรวจสอบ-ปรับปรุง เป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์กรอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สามารถประยุกต์ใช้กับองค์กรทุกประเภท ธุรกิจทุกรูปแบบ แม้กระทั่งชีวิตประจำวัน ประยุกต์ใช้ได้หลายแง่มุม เช่น การวางแผนพัฒนาความรู้ การพัฒนาทักษะทางเทคนิค ไปจนถึงการสร้างวัฒนธรรมองค์กร ช่วยสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้แก่องค์กร ทำให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตัดสินใจง่ายขึ้น และลดความเสี่ยงในการบริหารจัดการองค์กร

ตารางที่ ๒.๗ การบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ณัฐธันธ์พัชร อ่อนตาม	การพัฒนางานองค์กรให้มีคุณภาพบุคลากรทุกคนต้องพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง การบริหารระบบคุณภาพเป็นแนวคิดที่ช่วยพัฒนางานองค์กรที่ได้รับการยอมรับของหน่วยงานทั่ว ๆ ไป
สมคิด บางโม	PDCA มี ๔ ขั้นตอนวิธี ๑) Plan การวางแผน ๒) Do การดำเนินงาน การนำไปปฏิบัติ ๓) Check การตรวจสอบประเมินผล ๔) Act การดำเนินการเพื่อปรับปรุงแก้ไข
ยุทธนา เกื้อกุล	โครงสร้าง PDCA คือ ๑) มีการกำหนด วัตถุประสงค์ วางนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ๒) ดำเนินการไปตามแผนวิธีการ และขั้นตอน ๓) ตรวจสอบแผนการปฏิบัติงาน และ ๔) แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว
พระอธิการสุรศักดิ์ สุขมาโล	การนำ PDCA การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีดังนี้ คือ ๑. การวางแผนประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ๒. ทำแผน โครงการ กิจกรรม และดำเนินการตามแผน ๓. ตรวจสอบผลการดำเนินงาน ๔. พิจารณาหาทางแก้ไขร่วมกัน
กรมวิชาการ	หลักการจะส่งผลให้ PDCA หมุนเวียนต่อเนื่องกันไม่สิ้นสุด คือ กำหนดแผน ทำตามแผนที่กำหนด ตรวจสอบผลกับแผน หากไม่บรรลุแผนให้หาสาเหตุและวางแผนแก้ไขใหม่ หากบรรลุแผนให้รักษามาตรฐานไว้ ฯลฯ

ตารางที่ ๒.๗ การบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle) (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ณัฐนียา ห้องกระจก	การบริหารระบบคุณภาพ คือ การทำงานที่เป็นระบบ มีเป้าหมายชัดเจน มีการดำเนินการหรือปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบประเมินผล และมีการปรับปรุงแก้ไข เป็นวงจรต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จที่คาดหวัง

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร จะเป็นตัวชี้ให้เห็นภาพรวมทั้งหมดเกี่ยวกับงานด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้กลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรจะไม่ประสบความสำเร็จเลย หากผู้กำหนดกลยุทธ์ไม่เข้าใจแนวคิดหรือปรัชญาที่รองรับรูปแบบการพัฒนาบุคลากรในองค์กร ซึ่งแนวคิดปรัชญา และทฤษฎีต่าง ๆ สามารถอธิบายได้ถึงองค์ความรู้ที่ผ่านการวิจัยและการฝึกปฏิบัติเป็นระยะเวลายาวนาน โดยมีการพิสูจน์จากข้อสมมุติฐานที่ได้กำหนดขึ้นไว้แล้ว

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องตำราทางวิชาการของนักวิชาการหลากหลายท่านจึงได้ประมวลแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๔.๑ ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวคิดในการให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครอง และบริหารกันเองนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างมากกับแนวคิดในการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ซึ่งหลักในการกระจายอำนาจการปกครองนี้มีเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระหน่วยการปกครองท้องถิ่นจึงมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่งในการที่จะดำเนินกิจกรรมบริหารตนเองได้แต่อีกส่วนหนึ่งนั้นรัฐบาลกลางยังคงเอกสิทธิ์ในการควบคุมไว้ทั้งนี้เพื่อรักษาสภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และความมั่นคงของชาติ

การปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) เป็นระบบการปกครองที่ยอมรับกันว่าเป็นรากแก้วของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้เรื่องการปกครองระดับท้องถิ่น โดยการกระทำด้วยตนเอง ซึ่งจะอำนวยให้เกิดความชำนาญและมีประสบการณ์ ที่สามารถจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองในระดับชาติ ในโอกาสต่อไปได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยที่จะต้องสนับสนุนให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น โดยถือว่าเป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจของรัฐบาลและเปิดโอกาส

ให้ประชาชนได้ใช้ศักยภาพของตนเองสร้างความเจริญให้แก่ชุมชน โดยการปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้การควบคุมของรัฐ เมื่อใดที่การปกครองท้องถิ่นมั่นคง และมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะสร้างความเป็นปึกแผ่นให้แก่ประเทศชาติและประชาชนได้มากที่สุด

การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาจากความจำเป็นของรัฐในการกระจายอำนาจ การปกครองบางส่วนออกให้ท้องถิ่นดำเนินการบางอย่างได้ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นเอง การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมิใช่การปกครองโดยอิสระอย่างสิ้นเชิง หรือมิใช่การปกครองที่เกิดจากสิทธิของชุมชนของท้องถิ่น แต่เป็นผลเกิดจากรัฐ คือ รัฐเป็นผู้ให้กำเนิดการปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐย่อมสามารถควบคุมการปกครองท้องถิ่นได้ ความเป็นอิสระของแต่ละท้องถิ่นหรือการปลอดจากการควบคุมของรัฐจะมีมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปภายในรัฐแต่ละรัฐ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่เป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล นับเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปที่มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนในเขตพื้นที่ปกครองอันจำเป็นต้องมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะแก้ไขปัญหาเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และมากที่สุดสิ่งที่ท้าทายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันเพื่อให้บังเกิดสภาพการณ์ดังกล่าวคือการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับกลยุทธ์ ทักษะคิด วิธีคิด วิธีการทำงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ไปสู่การเป็นราชการยุคใหม่ มุ่งปฏิบัติเพื่อเป้าหมาย คือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

มีนักวิชาการได้ให้ความเห็นว่าการปกครองท้องถิ่นหมายถึงการที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น และเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันรับผิดชอบทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น กล่าวคือ การกระจายอำนาจ และการมอบอำนาจของรัฐบาลกลางทำให้ประชาชนมีอำนาจบริหารท้องถิ่นซึ่งมิได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการส่วนกลางที่มีอำนาจการตัดสินใจและดำเนินการภายในท้องถิ่นของตน^{๖๕} ฮอลล์โลเวย์ (Holloway) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีจำนวนประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดมีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาพท้องถิ่นที่สมาชิกสภามาจากการเลือกตั้งของประชาชน^{๖๖} การปกครองท้องถิ่น

^{๖๕} พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร, แนวคิดยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน, ๒๕๕๒), หน้า ๒๕.

^{๖๖} สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง, “ผลการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแลตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, รายงานการวิจัย, (สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗).

หมายถึงระบบการปกครองที่เป็นผล เนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการเมืองการปกครองของรัฐและโดยนัยนี้ จะเกิดมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาลแต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้^{๖๗}

๒.๔.๒ ลักษณะของการปกครองส่วนท้องถิ่น

เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปของการปกครองตนเอง เป็นการปกครองที่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง ภายใต้กฎหมายของรัฐหรือประเทศนั้น ๆ ลักษณะของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญมีดังนี้

๑. มีสถานะตามกฎหมาย หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย

๒. มีพื้นที่และระดับ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีพื้นที่การปกครองที่แน่นอน และชัดเจน และควรจะต้องมีการแบ่งระดับการปกครองส่วนท้องถิ่นว่ามีกี่ระดับ เช่น ขนาดเล็กขนาดกลาง ขนาดใหญ่ เป็นต้น เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดพื้นที่และระดับของการปกครองส่วนท้องถิ่นมีมากมาย เช่น สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน ประสิทธิภาพในการบริหารงาน รายได้ และความหนาแน่นของประชากร เป็นต้นสำหรับประเทศไทยมีเกณฑ์จัดตั้งยกฐานะหน่วยการปกครองท้องถิ่น ๓ ประการ คือ รายได้ย้อนหลัง ๓ ปี ไม่รวมเงินอุดหนุนจำนวนประชากรและขนาดพื้นที่

๓. มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการกระจายอำนาจการปกครองไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น การที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะมีอำนาจและหน้าที่ที่มากนักน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองที่สำคัญ

๔. มีความเป็นนิติบุคคล หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องเป็นองค์กรนิติบุคคลโดยเอกเทศจากองค์การของรัฐบาลกลาง ทั้งนี้ เพื่อดำเนินงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน เพราะหน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

๕. มีการเลือกตั้ง การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มาจากกรเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ กล่าวคือ จะต้องให้สิทธิแก่ประชาชนในท้องถิ่นในการ

^{๖๗} วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์, การเมืองการปกครองไทย, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓),

เลือกตั้งคณะเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการปกครองท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

๖. มีอำนาจอิสระ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงานรัฐบาลกลาง และมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย สามารถกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ เพื่อกำกับควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายหรือความต้องการของท้องถิ่น และสามารถใช้ดุลยพินิจของตนในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง

๗. มีงบประมาณของตนเอง หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

๘. มีการกำกับดูแลของรัฐ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองระดับรองของรัฐ และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมและความมั่นคงแห่งรัฐ

สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นั้นควรลักษณะการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีองค์ประกอบที่มีฐานะตามกฎหมาย มีพื้นที่และระดับ มีการกระจายอำนาจหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ มีความเป็นนิติบุคคล มีการเลือกตั้งมีอำนาจอิสระ มีงบประมาณเป็นของตนเอง ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ

๒.๔.๓ ประเภทของการปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การปกครองท้องถิ่นแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบทั่วไป มี ๓ รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ มี ๒ รูปแบบ ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา

ตามบทบัญญัติในหมวด ๙ การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา ๒๘๕-๒๘๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่กล่าวถึงที่มาขององค์กรปกครองท้องถิ่นโดยสรุปไว้ ดังนี้

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน หรือมาจากความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ สมาชิกสภาท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น จะเป็นข้าราชการซึ่ง

ดำรงตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่นได้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกท้องถิ่นคณะผู้บริหารท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่มีการยุบสภาท้องถิ่น หรือในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ และต้องมีการเลือกตั้งคณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นชั่วคราวมิให้นำบทบัญญัติตามวรรคสอง วรรคสาม วรรคหก มาบังคับใช้ทั้งนี้ตามกฎหมายกำหนด^{๖๘}

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินไว้ในหมวด ๕ ส่วนที่ ๓ มาตรา ๗๘ ดังต่อไปนี้^{๖๙}

๑) บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศไทยอย่างยั่งยืนโดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ

๒) จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณ เพื่อพัฒนาจังหวัดเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

๓) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เองส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น และระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึง และเท่าเทียมกันทั่วประเทศรวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

๔) พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพคุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

๕) จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำ และการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

^{๖๘} สำนักประชาสัมพันธ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๕๐), หน้า ๑๔๔.

^{๖๙} สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี, ๒๕๕๘), หน้า ๔๖ - ๔๘.

๖) ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมาย และตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐดำเนินการอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม

๗) จัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองรวมทั้งจัดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระเพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

๘) ดำเนินการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสมในการบริหารราชการแผ่นดินนั้นปัจจุบันได้ใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นหลักในการปฏิบัติงานราชการซึ่งในมาตรา ๔ นั้นได้กำหนดให้แบ่งระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ระเบียบบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๑. ระเบียบบริหารราชการส่วนกลางได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ โดยให้จัดหรือแบ่งเป็นสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงหรือทบวงซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงทบวงซึ่งสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวง และกรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ซึ่งสังกัดหรือไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวงหรือทบวง

๒. ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๕๑ โดยให้จัดหรือแบ่งเป็นจังหวัดและอำเภอ

๓. ระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๔ - ๗๑ โดยให้จัดหรือแบ่งเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลสุขาภิบาลและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนด

๓.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ มีจำนวนทั้งสิ้น ๗๕ แห่ง เท่ากับจำนวนจังหวัดที่มีอยู่ในประเทศไทยปัจจุบัน บริหารงานโดยยึดพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๒ เทศบาลตั้งขึ้นตามกฎหมายในปีพ.ศ. ๒๔๗๖ ปัจจุบันใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ มีเทศบาลจำนวน ๑,๑๒๙ แห่งแบ่งเป็นเทศบาลนคร ๒๐ แห่งเทศบาลเมือง ๘๕ แห่งและเทศบาลตำบล ๑,๐๒๔ แห่ง

๓.๓ สุขาภิบาล จัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ เป็นต้นมาจนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงทำให้ในปัจจุบันนี้ไม่มีหน่วยการบริหารท้องถิ่นรูปแบบสุขาภิบาลอีกต่อไป

๓.๔ ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่กฎหมายกำหนด เป็นลักษณะที่กฎหมายเปิดกว้างให้รัฐบาลจัดตั้งหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งมีรูปแบบพิเศษ หรือรูปแบบที่แตกต่างจากรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และสุขาภิบาลขึ้นได้ ปัจจุบันกฎหมายได้กำหนดให้มีหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นเพิ่มขึ้นจำนวน ๓ รูปแบบ ได้แก่

๓.๔.๑ กรุงเทพมหานคร มี ๑ แห่ง จัดตั้งในปี พ.ศ.๒๕๑๘ ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ ปัจจุบันบริหารงานโดยใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๔.๒ เมืองพัทยา มี ๑ แห่ง จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๒๑ ปัจจุบันบริหารงานโดยใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. ๒๕๔๒

๓.๔.๓ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายอีกครั้ง^{๗๐}

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงานโดยใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน ๖,๗๔๔ แห่ง

๒.๔.๔ องค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยการปกครองท้องถิ่น มีคุณลักษณะเฉพาะหรือองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

๑. หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะได้รับการจัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมาย และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

๒. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จะได้รับการจัดตั้งขึ้นนั้น จะต้องไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ เพราะจะต้องเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจปกครองตนเอง

๓. หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่จะได้รับการจัดตั้งขึ้นนั้น จะต้องมีการที่มาจากการเลือกตั้งโดยประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน

๔. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะต้องมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ โดยการอนุญาตจากรัฐ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้มาทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

๕. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ความสามารถในการกำหนดนโยบาย และมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตน ตามครรลองของการปกครองที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง

๖. หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ ควรมีอำนาจในการออกข้อบังคับเพื่อกำกับให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายหรือความต้องการแห่งท้องถิ่นได้ แต่ทั้งนี้ กฎ ข้อบังคับทั้งปวงย่อมขัดต่อกฎหมาย หรือข้อบังคับอื่นใดของรัฐ

^{๗๐} วิรัช วิรัชนิการวรรณ, การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โพธิ์เพช, ๒๕๔๕), หน้า ๒๓๘ - ๒๔๑.

สรุปได้ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีองค์ประกอบของการปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบ คือ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลได้รับอำนาจโดยการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้งโดยประชาชนมีอำนาจในการจัดเก็บภาษีมาบำรุงท้องที่ที่มีการกำหนดนโยบาย โดยมีประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนด

๒.๔.๕ ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยเป็นอย่างมากเนื่องจาก

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ ประชาชนกล่าวคือ องค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมือง ของชาติมีกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นราชการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง

๒. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น เพราะการพัฒนาทางการเมือง ในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองระดับชาติโดยง่าย

๓. การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรู้จำแนกแจงทางการเมือง กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้งการตัดสินใจการบริหารการเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมืองทำให้เกิดกลุ่มทางการเมืองในที่สุด

๔. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง และใกล้ชิด และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติหากมีกิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลให้เกิดความคึกคัก และมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความสัมพันธ์ และเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

๕. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาตินักการเมืองท้องถิ่น ผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่นทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมศรัทธาจากประชาชนจึงทำให้ได้รับเลือกตั้งในระดับสูงขึ้น^{๗๑}เมื่อกล่าวถึงความสำคัญของการปกครองมีดังนี้

๑) การปกครองส่วนท้องถิ่นจะช่วยในการแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นและการแก้ปัญหานั้นย่อมได้ผลเพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์

^{๗๑} โกวิท พวงงาม, การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๕ - ๑๗.

๒) การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติ ซึ่งอำนวยความสะดวกทางการเมืองไปในตัว

๓) การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

๔) การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาต่อท้องถิ่นประชาชนมีความรู้สึกว่ามีคุณภาพ และมีส่วนได้ส่วนเสียความสำนึกเช่นนี้จะสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนร่วม

๕) การปกครองเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเอง^{๗๒}

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยงานปกครองที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดรูปแบบหนึ่ง เป็นหน่วยงานหลักในท้องถิ่นในการจัดทำบริการและกิจกรรมสาธารณะในท้องถิ่น มีลักษณะปกครองที่มีฐานะตามกฎหมาย มีพื้นที่และระดับ มีการกระจายอำนาจหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ มีความเป็นนิติบุคคล แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ แบบทั่วไป มี ๓ รูปแบบ และแบบพิเศษ มี ๒ รูปแบบ มีความสำคัญ คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนาดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นรากฐานการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นเสมือนสถาบันที่ฝึกสอนประชาชนให้รู้สึกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นทำให้เกิดความรับผิดชอบ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นสืบไป

ตารางที่ ๒.๘ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร	การปกครองท้องถิ่นหมายถึงการที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น และเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นร่วมกันรับผิดชอบ
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง	การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอน มีจำนวนประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดมีอำนาจปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง

^{๗๒} พิรสิทธิ์ คำวนณศิลป์, การปกครองท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : สดาร์การพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า ๙๕.

ตารางที่ ๒.๘ แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์	การปกครองท้องถิ่นหมายถึงระบบการปกครองที่เป็นผล เนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและ โดยนัยนี้ จะเกิดมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนใน ท้องถิ่นนั้น ๆ
สำนักประชาสัมพันธ์สำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหาร ท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการ เลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา,	บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืนโดยต้องส่งเสริมการ ดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึง ผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ
วิรัช วิรัชนิการวรรณ	องค์การบริหารส่วนตำบล จัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ภายใต้ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายอีกครั้ง

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

๒.๕.๑. แผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างงานและเพิ่มรายได้
ให้กับชุมชนแต่ละท้องถิ่น การส่งเสริมการท่องเที่ยว คือ บทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิต
ของประชาชนในชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เห็น
ความสำคัญดังกล่าวจึงจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอ โดยใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นเครื่องมือสำคัญในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติและหา
แนวทางในการทำงานให้สอดคล้องกับศักยภาพและสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และ
นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาใช้บริการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนาโดยเน้นภาคเกษตรกรรม
ภาคท่องเที่ยวและบริการเป็นหลัก ซึ่งมีเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ เช่น มลค่าพยาพา และ
ปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น สินค้าเกษตรมีคุณภาพปลอดภัยระดับมาตรฐาน ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

การสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่นและสมุนไพร มีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานสอดคล้องกับสถานการณ์โลก เตรียมการรองรับอุตสาหกรรมไมซ์ โครงสร้างพื้นฐานมีศักยภาพในการแข่งขันชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวมีมาตรฐาน มีความปลอดภัย ระบบโครงข่ายคมนาคมมีความพร้อมที่จะรองรับการพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติที่มั่นคงภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อสู่สังคมที่เป็นสุข เพื่อเป็นองค์ประกอบในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วิสัยทัศน์/เป้าหมายการพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

“เมืองเกษตรมูลค่าสูง การท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข”

ยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าทางการเกษตร ปศุสัตว์และประมงที่มีคุณภาพ โดยมีแนวทางการพัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน พัฒนาปศุสัตว์ประมง อย่างเป็นระบบตามมาตรฐาน

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวทุกมิติ โดยมีแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับอาเซียน และการพัฒนาจังหวัดเป็นแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมที่ได้รับการยอมรับในระดับประเทศ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่รู้จักระดับโลก

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เชื่อมโยงภูมิภาคทั้งจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยใช้พื้นฐานดิจิทัล โดยมีแนวทางการใช้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เชื่อมโยงภูมิภาค

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และคุณภาพชีวิตเพื่อให้ความสมบูรณ์เพื่อสังคม นำอยู่ โดยมีแนวทางการพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและดำรงชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาครอบครัว ชุมชน และสังคมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตประชาชนดำรงชีวิตตามแบบอย่างผู้นำที่ดีของจังหวัด

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยใช้ฐานเกษตรและท่องเที่ยวมาจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวทางการพัฒนาพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำให้ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้มีความอุดมสมบูรณ์ควบคู่กับการส่งเสริมสนับสนุนปลูก

ป่าไม้เศรษฐกิจ ชุมชน เพิ่มศักยภาพ อปท. ให้สามารถจัดการขยะในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติให้ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน^{๗๓}

๒.๕.๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากที่ได้ศึกษายุทธศาสตร์ที่ ๒ แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งของอำเภอกาญจนดิษฐ์ จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของแต่ละตำบลให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดข้างต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น แบ่งออกเป็นเทศบาลตำบล ๕ แห่ง ได้แก่ ๑) เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ ๒) เทศบาลตำบลช้างซ้าย ๓) เทศบาลตำบลท่าทองใหม่ ๔) เทศบาลตำบลช้างขวา และ ๕) เทศบาลตำบลกรูด และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง ได้แก่ ๑) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกง ๒) องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนทอง ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอูแท ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อน ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ ๘) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่ และ ๙) องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรัง รวมทั้งหมด ๑๔ แห่ง ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกมา ๕ แห่ง เพื่อใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบเรื่องที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเขตปกครองและจำนวนประชากรมากที่สุด ดังนี้

๑. เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์

จากการศึกษาข้อมูลของเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเฉพาะบริบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

๑.๑ วิสัยทัศน์

“เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ เป็นผู้นำการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง ก้าวทันสู่อาเซียนอย่างยั่งยืน”

๑.๒ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

^{๗๓} คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดสุราษฎร์ธานี, แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.suratthani.go.th/home/news-announcement/development-plan/2566-2570.html>, [๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๖].

๑.๓ เป้าประสงค์

๑.๓.๑ ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๓.๒ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ได้มาตรฐาน

๑.๓.๓ ทรพยากรธรรมชาติที่ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างยั่งยืนภายใต้การมีส่วนร่วมของภาครัฐ

๑.๔ โครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ ๒.๙ โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการจัดงานทำบุญตักบาตร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและกิจกรรมทางศาสนา
๑.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการจัดกิจกรรมทำบุญตักบาตร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่
๑.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนได้ร่วมกันส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา
๒.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการจัดงานส่งเสริมประเพณีชักพระและทอดผ้าป่า
๒.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีชักพระและกิจกรรมทางศาสนา
๒.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการจัดกิจกรรมงานประเพณีชักพระและทอดผ้าป่า
๒.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา
๓.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการจัดงานวันลอยกระทง
๓.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีของไทย
๓.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องในวันลอยกระทง
๓.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีของไทย
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา

ตารางที่ ๒.๑๐ โครงการ/กิจกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการอบรมให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากร
๑.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากร
๑.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๒.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการอบรมภาคทฤษฎีท้องถิ่นรักษ์บ้านเกิด
๒.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสร้างภาคทฤษฎีท้องถิ่น และส่งเสริมให้มรการรักษบ้านเกิดรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ภาคทฤษฎีท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนภาคทฤษฎีท้องถิ่นเพิ่มขึ้น
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
๓.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการอบรมให้ความรู้ในการส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
๓.๒ วัตถุประสงค์	๑. เพื่อส่งเสริมการจัดการทรัพยากรน้ำให้ถูกต้อง ๒. เพื่อฟื้นฟูดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ ๓. เพื่อสร้างจิตสำนึกในการใช้น้ำ
๓.๓ เป้าหมาย	- ดำเนินการอบรม รณรงค์ และประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน
๓.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีส่วนร่วมในการฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ที่มา : เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี^{๗๔}

^{๗๔} สำนักปลัดเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (สุราษฎร์ธานี : เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

๒. เทศบาลตำบลช้างขวา

จากการศึกษาข้อมูล ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเฉพาะบริบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

๒.๑ วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น

“สร้างปัจจัยพื้นฐาน สืบสานวัฒนธรรม มุ่งนำการศึกษา บริหารตามหลักธรรมาภิบาล”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๒.๓ เป้าประสงค์

๒.๓.๑ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลช้างขวาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

๒.๔ โครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ ๒.๑๑ โครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลช้างขวา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- จัดงานประเพณีลอยกระทง
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณี
๑.๓ เป้าหมาย	- จัดกิจกรรมประเพณีลอยกระทง ๑ ครั้ง/ปี
๑.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีของไทย
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๒.๑ ชื่อโครงการ	- ส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น และกิจกรรม
๒.๒ วัตถุประสงค์	- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น
๒.๓ เป้าหมาย	- จัดกิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น
๒.๔ ตัวชี้วัด	- จัดกิจกรรมปีละ ๓ ครั้ง
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณี
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๓.๑ ชื่อโครงการ	- สนับสนุนประเพณีแห่เรือพนมพระ
๓.๒ วัตถุประสงค์	เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น และเรือพนมพระเข้าร่วมขบวนแห่เรือพนมพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานี
๓.๓ เป้าหมาย	- สนับสนุนวัดในตำบลช้างขวাজัดงานประเพณีแห่เรือพนมพระ
๓.๔ ตัวชี้วัด	- จัดกิจกรรมปีละ ๑ ครั้ง

ตารางที่ ๒.๑๑ โครงการ/กิจกรรมของเทศบาลตำบลช้างขวา จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีส่วนร่วมกับวัดในการส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณี
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด

ที่มา : เทศบาลตำบลช้างขวา จังหวัดสุราษฎร์ธานี^{๗๕}

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง

จากการศึกษาข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเฉพาะบริบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

๓.๑ วิสัยทัศน์

“องค์กรหลักส่งเสริมคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจดี กีฬาเด่น การศึกษาก้าวหน้า ระบบประปามาตรฐาน สาธารณูปการมั่นคง ดำรงคุณธรรม สืบสานภูมิปัญญา รักษาป่าชายเลน เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

๓.๒ ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาชาวบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักป่า และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒) เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศน์ป่าชายเลน

๓) ดำเนินการจัดเก็บขยะมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ

๓.๓ เป้าประสงค์

๓.๓.๑ เพื่อให้ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม และมีศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดีและอยู่คู่กับสังคม

๓.๓.๒ เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการบำรุงรักษา และได้รับการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

^{๗๕} สำนักปลัดเทศบาลตำบลช้างขวา, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (สุราษฎร์ธานี : เทศบาลตำบลช้างขวา, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

๓.๔ โครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ ๒.๑๒ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการสืบสานประเพณีวันสารทเดือนสิบ
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีพื้นบ้านของชาวปักษ์ใต้ให้คงอยู่สืบไป
๑.๓ เป้าหมาย	- จัดกิจกรรมส่งเสริมประเพณีวันสารทเดือนสิบ
๑.๔ ตัวชี้วัด	- จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีค่านิยมที่ดีงามในการอนุรักษ์ประเพณีของปักษ์ใต้ให้อยู่สืบไป
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา
๒.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติตำบลท่าทอง
๒.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติในตำบลท่าทอง
๒.๓ เป้าหมาย	- จัดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติเกาะกลาง/เขาเตวดา/เขาขาด
๒.๔ ตัวชี้วัด	- ร้อยละของจำนวนประชาชนที่มาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา
๓.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญของตำบลท่าทอง
๓.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและจัดระเบียบสถานที่สำคัญของตำบลท่าทองให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
๓.๓ เป้าหมาย	- ติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของตำบลท่าทอง ตามแบบแปลนที่ อบต.ท่าทอง กำหนด
๓.๔ ตัวชี้วัด	- ร้อยละของจำนวนประชาชนที่มาท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- แหล่งท่องเที่ยวและสถานที่สำคัญของตำบลท่าทองเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองการศึกษา

ตารางที่ ๒.๑๒ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๔.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติน้ำและป่าชุมชน
๔.๒ วัตถุประสงค์	เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญและร่วมมือกันอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่น้ำและป่าชุมชน
๔.๓ เป้าหมาย	- ก่อสร้างศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติน้ำและป่าชุมชน ตามแบบแปลนที่ อบต.ท่าทอง กำหนด
๔.๔ ตัวชี้วัด	- ร้อยละของผู้ใช้บริการศูนย์เรียนรู้
๔.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติ อนุรักษ์ ฟื้นฟู ระบบนิเวศวิทยาในพื้นที่ตำบลท่าทอง
๔.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๕.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการก่อสร้างศูนย์เรียนรู้และเฝ้าระวังในป่าชายเลน
๕.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อให้ชุมชนมีศูนย์ศึกษาเรียนรู้ระบบนิเวศและร่วมอนุรักษ์ไว้
๕.๓ เป้าหมาย	- ก่อสร้างและเก็บข้อมูลเชิงนิเวศไว้ศึกษาพร้อมอุปกรณ์ติดตั้ง
๕.๔ ตัวชี้วัด	- ร้อยละของผู้ใช้บริการศูนย์เรียนรู้
๕.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ตำบลท่าทองมีศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาทรัพยากรทางธรรมชาติ
๕.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี^{๗๖}

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอู่แท

จากการศึกษาข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอู่แท จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเฉพาะบริบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

๔.๑ วิสัยทัศน์

“โครงสร้างพื้นฐานพัฒนานำพาคุณภาพชีวิต ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมหลักธรรมาภิบาล พร้อมพัฒนาสู่ตำบลน่าอยู่”

๔.๒ ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

^{๗๖} คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอู่แท, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอู่แท, ๒๕๖๖), (อีดสำเนา).

๑) จำนวนโครงการที่พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๒) จำนวนกลุ่ม/กิจกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

๔.๓ เป้าประสงค์

๔.๓.๑ พัฒนาและการจัดการท่องเที่ยว ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๔ โครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ ๒.๑๓ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนบ้านใน หมู่ที่ ๕
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๑.๓ เป้าหมาย	- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนบ้านใน หมู่ที่ ๕
๑.๔ ตัวชี้วัด	- ความพึงพอใจ ร้อยละ ๗๐ ของผู้ให้บริการ
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- สามารถนำน้ำร้อนบริเวณชั้นใต้ดินมาบริหารจัดการเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองช่าง
๒.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการปรับปรุงพัฒนาป่าชุมชน หมู่ที่ ๕
๒.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่ออนุรักษ์และพัฒนาป่าชุมชนให้มีความอุดมสมบูรณ์
๒.๓ เป้าหมาย	- ปรับปรุงพัฒนาป่าชุมชน หมู่ที่ ๕
๒.๔ ตัวชี้วัด	- ความพึงพอใจ ร้อยละ ๗๐ ของผู้ให้บริการ
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีอากาศที่บริสุทธิ์
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองช่าง
๓.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการจัดซื้อเรือล่องแก่งพร้อมอุปกรณ์ หมู่ที่ ๑๓
๓.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในชุมชน
๓.๓ เป้าหมาย	- จัดซื้อเรือล่องแก่งพร้อมอุปกรณ์ จำนวน ๕ ลำ
๓.๔ ตัวชี้วัด	- นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕๐
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- สามารถยกระดับการท่องเที่ยวให้ชุมชนเป็นที่รู้จักมากขึ้น และสามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ ๒.๑๓ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๔.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการพัฒนาสถานที่ต้นน้ำบางคราม เพื่อการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ หมู่ที่ ๑๓ ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
๔.๒ วัตถุประสงค์	๑. เพื่อพลิกฟื้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ ๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ
๔.๓ เป้าหมาย	- ก่อสร้างอาคารศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จำนวน ๑ หลัง ก่อสร้างอาคารห้องน้ำขนาด จำนวน ๑ หลัง พร้อมป้ายศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และก่อสร้างถนน คสล. กว้าง ๔ ม. ยาว ๕,๑๙๕ ม. หน้า ๐.๑๕ ม. หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒๐,๗๘๐ ตร.ม. ไหล่ทางหินคลุกข้างละ ๐.๕๐ ม.
๔.๔ ตัวชี้วัด	๑. ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๐ ๒. มีนักท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐ ๓. คุณภาพชีวิตของชุมชนดีขึ้น ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
๔.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑. ประชาชนในชุมชนมีรายได้เพิ่ม ๒. มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๓. คุณภาพชีวิตของชุมชนดีขึ้น ๔. เศรษฐกิจของชุมชน จังหวัด ประเทศสูงขึ้น
๔.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองช่าง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท จังหวัดสุราษฎร์ธานี^{๗๗}

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ

จากการศึกษาข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเฉพาะบริบทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ดังนี้

^{๗๗} คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

๕.๑ วิสัยทัศน์

“ชีวิตดีมีคุณภาพ การศึกษาก้าวไกล เศรษฐกิจพอกินและยั่งยืน เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน”

๕.๒ ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๑) ปรับปรุงภูมิทัศน์
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๕.๓ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๕.๓.๑ เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวให้ดูสวยงาม

๕.๓.๒ เพื่อการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักของประชาชนโดยทั่วไป

๕.๔ โครงการ/กิจกรรม

ตารางที่ ๒.๑๔ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการรักษาสีสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อลดภาวะโลกร้อน
๑.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อช่วยลดภาวะโลกร้อน ปลุกจิตสำนึกให้รู้จักรักษาสีสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๑.๓ เป้าหมาย	๑. อบรม ทักษะศึกษา จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และรณรงค์สร้างจิตสำนึก การปลูกต้นไม้ ธนาкарต้นไม้ จัดตั้งป่าชุมชน ฯลฯ ๒. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ และผลกระทบจากการทำลายสิ่งแวดล้อม และการใช้วัสดุธรรมชาติ
๑.๔ ตัวชี้วัด	- ได้ป้องกันปัญหาอุทกภัยและดินถล่ม/ลดภาวะโลกร้อน
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- สามารถป้องกันปัญหาอุทกภัยและดินถล่ม/ลดภาวะโลกร้อนได้
๑.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- หน่วยงานอื่น/สำนักปลัด
๒.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๒.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสร้างจิตสำนึกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒.๓ เป้าหมาย	- อบรม และรับสมัครอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
๒.๔ ตัวชี้วัด	- มีอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น
๒.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๒.๑๔ โครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ต่อ)

หัวข้อ	รายละเอียด
๒.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๓.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการอบรมการจัดทำกฎระเบียบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
๓.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสร้างจิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓.๓ เป้าหมาย	- อบรมการจัดทำกฎระเบียบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่ชุมชน
๓.๔ ตัวชี้วัด	- ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนเพิ่มมากขึ้น
๓.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๔.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ตำบลคลองสระ
๔.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว
๔.๓ เป้าหมาย	- ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณตำบลคลองสระ ได้แก่ น้ำตกภูริน น้ำตกหินด่าน วังนาคราช วังตะพานน้ำ และถ้ำ/น้ำตกทุกแห่ง
๔.๔ ตัวชี้วัด	- ประชาชนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชน
๔.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนได้ทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบลคลองสระ
๔.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- สำนักปลัด
๕.๑ ชื่อโครงการ	- โครงการติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว หมู่ที่ ๒
๕.๒ วัตถุประสงค์	- เพื่อบอกทางและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในตำบล
๕.๓ เป้าหมาย	- ติดตั้งป้ายบอกทางและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในตำบล
๕.๔ ตัวชี้วัด	- ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกในมาท่องเที่ยว
๕.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ	- ประชาชนและนักท่องเที่ยวได้ทราบถึงเส้นทางท่องเที่ยว
๕.๖ ผู้รับผิดชอบโครงการ	- กองช่าง

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี^{๗๘}

^{๗๘} คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐), (สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๒.๖.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ดังต่อไปนี้

พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภททวโส ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการพุทธธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า สมรรถนะหลักของบุคลากรได้ร้อยละ ๗๔.๖ หลักผล ๔ ได้ร้อยละ ๗๕.๓ ๓) การบูรณาการหลักผล ๔ คือ ธรรมอันเป็นกำลังทั้ง ๔ ประการนี้เป็นข้อปฏิบัติที่ทำให้บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ปัญญาผล กำลังความรู้ วิริยผล นำสู่การปฏิบัติ อนุวัชผล ซื่อสัตย์สุจริต และสังคผล มีจิตอาสา โดยนำเอาหลักการสมรรถนะ หลักของบุคลากรมาผสานหลักผล ๔ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา และ ด้านค่าใช้จ่าย ดังนั้นแล้วส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรมากยิ่งขึ้น^{๗๙}

ธนุตม์ น้อยพานิช ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน หลักอริยาบทธรรมของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ๒ ด้าน ระดับมาก ๒ ด้าน ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พบว่า หลักอริยาบทธรรม ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ - ๐.๐๕ แรงจูงใจในการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

^{๗๙} พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภททวโส, “การบูรณาการพุทธธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๗) : ๒๘๒-๒๙๔.

สาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีทั้งหมด ๔ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑-๐.๐๕ ๓) ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลากรบางคนขาดความรู้ความเข้าใจในระบบงาน ขาดการตรวจสอบกระบวนการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ดี มีมลภาวะ ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมความรู้ ความสามารถในการจัดระบบการทำงานของบุคลากร ฝึกให้มีการตรวจสอบการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมการทำงาน^{๕๐}

พัชราภรณ์ สันติเสวี และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพการบริหาร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๒) ปัจจัยสภาพทั่วไป ปัจจัยการบริหารตามหลัก POCCC ปัจจัยการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ ปัจจัยสภาพทั่วไปสามารถทำนายความผันแปรได้ร้อยละ ๖๖.๒ ปัจจัยการบริหารตามหลัก POCCC ทำนายได้ร้อยละ ๘๐.๕ ปัจจัยการบริหารตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ทำนายได้ร้อยละ ๘๙.๔ ๓) การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ประกอบด้วย (๑) ด้านคุณภาพของงาน งานมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น งานมีคุณภาพได้มาตรฐานเดียวกัน ผลงานเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน (๒) ด้านปริมาณงาน ปริมาณของงานมีจำนวนเพิ่มขึ้น มีผลประกอบการเพิ่มขึ้น การให้บริการมีความรวดเร็วขึ้น (๓) ด้านเวลา บุคลากรสามารถจัดการงานได้ทันเวลา สามารถลดกระบวนการของงานให้สั้นลงได้ ประชาชนได้รับการรวดเร็วขึ้น (๔) ด้านค่าใช้จ่าย การใช้จ่ายคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ ใช้ทรัพยากรในองค์กรน้อยลง มีการประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๕๑}

วลัยพร เชนันท์ ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หลักอิทธิบาท ๔ ในการให้บริการประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิง

^{๕๐} ธนุต์ม น้อยพานิช, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”, วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๔๖-๕๓.

^{๕๑} พัชราภรณ์ สันติเสวี และคณะ, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”, วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๒๓๖-๒๔๙.

บวกในระดับค่อนข้างสูง จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า หลักอทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ จึงยอมรับสมมติฐาน ๓) ปัญหา อุปสรรค คือ บุคลากรขาดความเข้าใจในหลักอทธิบาท ๔ ทำให้การทำงานไม่ตรงตามเวลาและขาดความพยายาม การให้บริการมีขั้นตอนซับซ้อนและไม่ทันต่อสถานการณ์ขาดการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และการให้ข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุม ข้อเสนอแนะ คือ การให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมแก่บุคลากร จัดการงานให้เหมาะสมกับความสามารถ เพิ่มความยืดหยุ่นในการทำงาน ปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการ และส่งเสริมการฝึกอบรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับทั้งบุคลากรและประชาชน^{๘๒}

จิรัตติกาล สุขสิงห์ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน พบว่า การพัฒนาบุคลากรตามยุทธศาสตร์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน ได้ร้อยละ ๖๗.๐ ๓) พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรตามยุทธศาสตร์ ทั้ง ๔ ด้าน ผลานหลักธรรมอทธิบาท ๔ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน ทั้ง ๔ ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของงาน ด้านปริมาณงาน ด้านเวลา และ ด้านค่าใช้จ่าย ดังนั้น แล้วสามารถส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรได้ดีมากยิ่งขึ้น^{๘๓}

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จะมีมากขึ้นเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับตัวแปรและปัจจัยหลายประการเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งสถานภาพส่วนบุคคล และหลักประสิทธิภาพ อันประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Input) ผลิตผล (Output) ความพึงพอใจ (Satisfaction) อันเป็นกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการยึดมั่นในความถูกต้องและจริยธรรม ด้านความเข้าใจในองค์กรและระบบงาน ด้านการบริการเป็นเลิศ และการทำงานเป็นทีมให้ดียิ่งขึ้นไป

^{๘๒} วลัยพร เตชนันท์, “ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอมืองน่าน จังหวัดน่าน”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

^{๘๓} จิรัตติกาล สุขสิงห์ และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) : ๑๐๘-๑๒๒.

ตารางที่ ๒.๑๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภาทวโส	๑) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ คือ สมรรถนะหลักของบุคลากรและหลักพละ ๔ ซึ่งประกอบด้วย ปัญญาพละ วิริยพละ อดิวิชัยพละ และสังคหพละ ๓) การบูรณาการหลักพุทธธรรมช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานในด้านคุณภาพ ปริมาณ เวลา และค่าใช้จ่าย ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพ
ธนุต์มย์ น้อยพานิช	๑) บุคลากรมีแรงจูงใจในการทำงานและหลักอิทธิบาทธรรมในระดับมากทุกด้าน รวมถึงประสิทธิภาพการทำงานก็อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน คือ หลักอิทธิบาทธรรม ๓ ด้าน และแรงจูงใจในการทำงาน ๔ ด้าน ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑ - ๐.๐๕ ๓) ปัญหา คือ ขาดความรู้ ความเข้าใจในระบบงาน ขาดการตรวจสอบการทำงาน และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมความรู้ และการตรวจสอบการทำงาน พร้อมปรับปรุงสภาพแวดล้อม
พัชราภรณ์ สันติเสวี และคณะ	การบริหารโดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง ปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพทั่วไป หลักการบริหาร POCCC และหลักสัปปุริสธรรม ๗ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ การประยุกต์หลักพุทธธรรมช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารในด้านต่าง ๆ ได้แก่ คุณภาพงานที่ดีขึ้น ปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น การบริการที่รวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายคุ้มค่า
วลัยพร เตชนันท์	๑) ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยหลักอิทธิบาท ๔ มีบทบาทสำคัญ ๒) หลักอิทธิบาท ๔ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการให้บริการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ๓) ปัญหาหลักคือบุคลากรขาดความเข้าใจในหลักอิทธิบาท ๔ ทำให้การทำงานไม่ตรงเวลา ขาดความพยายาม และขั้นตอนการให้บริการซับซ้อน คำแนะนำคือการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับหลักธรรม ปรับปรุงขั้นตอนบริการ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

ตารางที่ ๒.๑๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (ต่อ)

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
จิรัตติกาล สุขสิงห์ และคณะ	๑) ประสิทธิภาพงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ๒) การพัฒนาบุคลากรคือปัจจัยหลัก การพัฒนาบุคลากรตามยุทธศาสตร์มีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ร้อยละ ๖๗ และ ๓) การนำหลักธรรมาภิบาล ๔ มาบูรณาการกับการพัฒนาบุคลากรทั้ง ๔ ด้าน คุณภาพ ปริมาณ เวลา ค่าใช้จ่าย จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างดียิ่งขึ้น

๒.๖.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล ดังต่อไปนี้

พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ๑) พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) หลักธรรมาภิบาลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ๓) ปัญหาและอุปสรรคต่อพุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานครพบว่า บุคลากรได้นำหลักธรรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน แต่อาจะยังไม่มากเพียงพอ จึงทำให้เป็นสาเหตุของการทำงานที่เฉื่อยชาไม่กระตือรือร้น บุคลากรหนึ่งคนรับผิดชอบงานหลายด้าน ขาดความรู้ความสามารถในงานที่ตนเองรับผิดชอบทำให้งานล่าช้า ผิดพลาด^{๔๔}

^{๔๔} พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร”, วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๖-๒๗.

วศยามน จินดานิล และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ระดับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาทธรรมกับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กร พบว่า ด้านการให้ความสำคัญของลูกค้า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง ด้านความเป็นผู้นำด้านการบริหารเชิงกระบวนการ ด้านการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้านการตัดสินใจบนพื้นฐานของความจริง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมของบุคลากร ด้านการบริหารที่เป็นระบบ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ขาย มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับน้อยมาก ๓. แนวทางพุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่ พบว่าด้านฉันทะ ผู้มีส่วนร่วมต้องพอใจต่อการปฏิบัติงาน ด้านวิริยะ สร้างค่านิยมองค์กรมุ่งมั่นทุ่มเทในการทำงาน ด้านจิตตะ สมาชิกทุกคนต้องเอาใจใส่ต่อการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ และด้านวิมังสา ส่งเสริมให้บุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองด้านเวชภัณฑ์อย่างสม่ำเสมอ นำสู่การพัฒนาประสิทธิภาพ^{๕๕}

มนตรี บุญจรัส และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง การให้บริการอย่างก้าวหน้า การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน การให้บริการอย่างเพียงพอ และการให้บริการอย่างรวดเร็วและทันเวลา ๒. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า การบริหารและหลักอิทธิบาท ๔ ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๓. การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ประกอบด้วย การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน การให้บริการอย่างรวดเร็วและทันเวลา การให้บริการอย่างเพียงพอ การให้บริการอย่างต่อเนื่อง และการให้บริการอย่างก้าวหน้า โดยบูรณาการเข้าหลักอิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ รักงาน วิริยะ สู้งาน จิตตะ ใส่ใจงาน วิมังสา ทำงานด้วยปัญญา โดยมีสติตลอดเวลา คิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล^{๕๖}

^{๕๕} วศยามน จินดานิล และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่”, วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) : ๘๒-๙๕.

^{๕๖} มนตรี บุญจรัส และคณะ, “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๒๐๗-๒๑๙.

ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพทั่วไปของการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรีในความปกติใหม่ พบว่า ระดับของการบริหารตามหลัก POCCC โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ๒. ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรีในความปกติใหม่ พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ทุกด้าน ด้านวิมิงสา ความไตร่ตรอง ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ ด้านวิริยะ ความเพียร และด้านฉันทะ ความพอใจ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ๓. ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรีในความปกติใหม่ พบว่า ด้านคุณภาพของงาน สินค้ามีคุณภาพได้มาตรฐานและใช้งบประมาณในการดำเนินการอย่างคุ้มค่า^{๘๗}

มาลัย สาแก้ว ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน” ผลการวิจัยพบว่า ๑. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร อยู่ในระดับมาก ๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า ภารกิจของบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ร้อยละ ๔๑.๕ และหลักอิทธิบาท ๔ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ร้อยละ ๗๑.๐ ๓. รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร พบว่า การบูรณาการด้วยหลักอิทธิบาทธรรมนั้น ทำให้เกิดความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ โดยมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีความมุ่งมั่นทุ่มเทในการปฏิบัติงานอย่างมีความหวังที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวงในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการวิเคราะห์อย่างรอบคอบเพื่อนำไปปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ^{๘๘}

สรุปได้ว่า หลักอิทธิบาทธรรม คือ คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายประกอบด้วย (๑) ฉันทะ ความพอใจ คือความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักที่จะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ (๒) วิริยะ ความเพียร คือขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม (๓) จิตตะ ความคิดมุ่งไป คือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาใจจดจ่อไม่ปล่อยใจ ให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปอุทิศตัว

^{๘๗} ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง, “ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๑๓-๒๗.

^{๘๘} มาลัย สาแก้ว, “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๕๗-๑๗๐.

อุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำ (๔) วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจตรา หาเหตุผล เป็นหลักธรรมอันจะนำมาซึ่งการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒.๑๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักอิทธิบาทธรรม

นักวิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ	ประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรอยู่ในระดับมาก และหลักอิทธิบาทธรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ปัญหาในการนำหลักธรรมไปใช้ เช่น บุคลากรอาจยังไม่ได้นำหลักธรรมมาใช้มากพอ ทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำและมีข้อผิดพลาด เนื่องจากการรับผิดชอบหลายด้าน
วิสัยมน จินดานิล และคณะ	๑) ประสิทธิภาพการบริหารงานองค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่อยู่ในระดับมาก ๒) อิทธิบาทธรรมมีความสัมพันธ์ประสิทธิภาพการบริหารงานในหลายด้าน ๓) แนวทางบูรณาการ เช่น ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ช่วยพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานองค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่
มนตรี บุญจรัส	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำงานคือการบริหารและหลักอิทธิบาท ๔ ซึ่งมีผลอย่างมากในการส่งเสริมการทำงาน ทั้งในด้านการให้บริการอย่างต่อเนื่องและทันเวลา การบูรณาการหลักพุทธธรรม เช่น ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง	๑) การบริหารงานตามหลักพุทธธรรมโดยภาพรวมในระดับมาก ๒) หลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ๓) ประสิทธิภาพการบริหารงานทำให้สินค้ามีคุณภาพได้มาตรฐาน และใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่าในสถานการณ์วิถีใหม่
มัลลย์ สาแก้ว	๑) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรอยู่ในระดับมาก ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ การกิจและหลักอิทธิบาท ๔ มีผลมากที่สุดถึงร้อยละ ๗๑ ๓) การบูรณาการหลักอิทธิบาท ๔ ส่งเสริมให้บุคลากรมีความพึงพอใจและมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้นในการพัฒนาและเอาชนะอุปสรรคเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

๒.๖.๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ผู้วิจัยได้ค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ จากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ โดยได้ประมวลไว้ ดังต่อไปนี้

พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวฑฒโน (ปรัักษ์) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพทั่วไป คือ การพัฒนาการบริหารจัดการเหมาะสมกับความต้องการและสมณสาธูป แต่ยังขาดการบริหารจัดการที่ดีและขาดงบประมาณ ส่วนปัจจัยนั้น ได้มาจากความศรัทธาและเงินบริจาค ส่วนปัญหา อุปสรรคคือ ขาดสภาพคล่องทางการเงินและการสนับสนุนจากหน่วยงาน ๒) กระบวนการบริหารจัดการใช้การบริหารจัดการ PDCA และหลักสัปปายะ ๔ และ ๓) รูปแบบการบริหารจัดการ คือ มีการจัดที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมต่อการทำกิจวัตรของพระสงฆ์สามเณร ควรมีการจัดแบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส ให้ชัดเจน เป็นสัดส่วนเป็นส่วน ร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติศาสนกิจ ควรมีการจัดการเสนาสนะสะอาด ควรมีการติดตั้งเครื่องป้องกันอุบัติเหตุต่าง ๆ เช่น ถังดับเพลิง เครื่องป้องกันไฟดูด และมีการติดตั้งป้ายต่าง ๆ ไว้ภายในวัด และมีการตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ^{๘๘}

พระปลัดนพรัตน์ สุเมธ (ล้ำเลิศ) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพทั่วไป พบว่า ด้านจุดแข็ง วัดมีเจ้าหน้าที่ทำบัญชีรายรับรายจ่ายทุกประเภท มีคณะกรรมการวัดเข้ามาดูแลการจัดการทรัพย์สินของวัด ด้านจุดอ่อน การทำบัญชีของวัดยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร บุคลากรด้านบัญชีไม่เพียงพอ ด้านโอกาส วัดเป็นนิติบุคคลสามารถทำนิติกรรมได้ ด้านอุปสรรค ที่ดินของวัดไม่สามารถขายและแปลงเป็นสินทรัพย์อย่างอื่นได้ ไม่สามารถนำเงินของวัดมาลงทุนเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ ๒) องค์ประกอบการบริหารจัดการ พบว่า ระดับกระบวนการ PDCA ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๓) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ พบว่า ด้านการได้มาซึ่งทรัพย์สินวัดได้รับทรัพย์สินมาจากการบริจาค ด้านการบำรุงรักษา มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินแต่ละประเภท ด้านการจัดการผลประโยชน์ มีผู้จัดประโยชน์ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าอาวาส ด้านการเก็บรักษาเงินของวัด มีการจัดเก็บเงินของวัดโดยฝากบัญชีธนาคาร ด้านบัญชีมีการจัดบัญชีรายรับรายจ่ายทุกปี^{๘๙}

^{๘๘} พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวฑฒโน (ปรัักษ์), “รูปแบบการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, *ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

^{๘๙} พระปลัดนพรัตน์ สุเมธ (ล้ำเลิศ), “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี”, *ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมโล (คงเมือง) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ วัดมีทรัพยากรการท่องเที่ยว สิ่งปลูกสร้างที่สวยงาม มีกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้านปัญหา อุปสรรค ขุมชนรอบ ๆ จัดวางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ มีสุนัขจรจัดและคนจรจัดใช้เป็นที่พักนอน ร้านค้าวางขายไม่เป็นระเบียบ ๒) กระบวนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ใช้การพิมพ์ซอง ติดป้ายไว้นิล ส่วนบุคลากรเป็นผู้มีอายุที่มีจิตอาสาช่วยงานกิจกรรม การบริการข้อมูลข่าวสาร และการจัดสถานที่ถ่ายภาพเป็นที่ระลึก การรักษาความปลอดภัย ติดตั้งกล้องวงจรปิดและมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล ๓) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ควรจัดทำแผนที่การท่องเที่ยว เว็บไซต์ เพจ Facebook Instagram Line YouTube ภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียน บุคลากรควรจัดฝึกอบรมด้านภาษาต่างประเทศ และเปิดรับฟังข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข และควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัยตลอดเวลา^{๑๑}

วิสุทธินันท์ นิลพัฒน์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสุขภาวะพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง” ผลการวิจัยพบว่า ๑) การบริหารจัดการสุขภาวะพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ พบว่า ด้านการบริหารจัดการตามหลัก PDCA ส่งผลต่อการบริหารจัดการ สุขภาวะพระสงฆ์ ๓ ด้าน กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก PDCA สามารถร่วมกันทำนุบำรุงการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ ได้ร้อยละ ๑๗.๑ และปัจจัยตามหลักอิทธิบาทธรรม พบว่าหลักอิทธิบาทธรรม ส่งผลต่อการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในจังหวัดอ่างทอง ทั้ง ๔ ด้าน และพบว่าหลักอิทธิบาทธรรม สามารถร่วมกันทำนุบำรุงการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ในจังหวัดอ่างทอง ได้ร้อยละ ๒๕.๔ ๓) รูปแบบการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ พบว่า การนำเอาหลักบริหารจัดการตามแบบ PDCA มาประยุกต์กับหลักอิทธิบาทธรรม สามารถนำมาพัฒนาการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ในจังหวัดอ่างทองประกอบด้วย ๕ ด้าน ได้แก่ (๑) เอาใจใส่ในการพัฒนาและจัดทำองค์ความรู้เรื่องพฤติกรรมสุขภาพ (๒) พัฒนาระบบข้อมูลให้มี

^{๑๑} พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมโล (คงเมือง), “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดสระบุรี”, *ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓).

คุณภาพมีมาตรฐาน (๓) พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านสุขภาพให้มีประสิทธิภาพ (๔) จัดระบบหลักประกันสุขภาพที่เท่าเทียมกัน (๕) พัฒนาและปรับปรุงระบบสวัสดิการให้ครอบคลุม^{๙๒}

ศิระ ภูมิภักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชน โดยภาพรวมมีระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ในภาพรวมจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ในภาพรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ๓) แนวทางการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบานเน้นการพัฒนาระบบการทำงานให้มีความชัดเจนในเป้าหมายและการพัฒนาเจ้าหน้าที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การแบ่งงานและการประสานงานทั้งภายในและภายนอกทำให้เกิดความร่วมมือที่ดี การวางแผนและบูรณาการงบประมาณร่วมกับหน่วยงานอื่นทำให้การใช้จ่ายมีความคุ้มค่า หลักอิทธิบาทธรรมช่วยเสริมการบริหารจัดการโดยเน้นฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา เพื่อพัฒนาองค์กรและเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง^{๙๓}

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกันจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรทั้งหลายที่มี หรือเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่มที่กำหนดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายตามสถานการณ์และจำนวนทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างอย่างเฉลี่ยฉลาดและคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ ตลอดถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง และการปฏิบัติงานสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

^{๙๒} วิสุทธินันท์ นิลพัฒน์, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสุขภาพะพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง”, *ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๗).

^{๙๓} ศิระ ภูมิภักดิ์, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน”, *สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

ตารางที่ ๒.๑๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

ผู้วิจัย	สรุปผลการวิจัย
พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวัฒนโน (ปู้รักษ์)	๑) สภาพทั่วไป ขาดการบริหารจัดการที่ดี ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดสภาพคล่องทางการเงินของประชาชน และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ๒) กระบวนการในรูปแบบการบริหารจัดการ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๓) รูปแบบการบริหารจัดการ ควรมีการจัดแบ่งเขตเป็นสัดส่วน ควรมีการจัดการเสนาสนะให้สะอาด ควรมีการติดตั้งเครื่องป้องกันและมีการตรวจสอบอุปกรณ์
พระปลัดนพรัตน์ สุเมธ (ถ้ำเลิศ)	๑) สภาพทั่วไป ด้านจุดแข็ง วัดมีเจ้าหน้าที่ทำบัญชีมีคณะกรรมการวัด ด้านจุดอ่อน การทำบัญชีของวัดยังไม่เป็นระบบ ขาดบุคลากร ด้านโอกาส ที่ดินสร้างมูลค่าได้ ด้านอุปสรรค ที่ดินของวัดขายไม่ได้ ๒) องค์ประกอบในภาพรวม อยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๓) การพัฒนา ได้รับทรัพย์สินมาจากการบริจาค มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา มีผู้จัดประโยชน์ มีการจัดเก็บเงินของวัดและการทำบัญชีวัด
พระอธิการสุรศักดิ์ สุขมาโล (คงเมือง)	๑) สภาพปัจจุบัน คือ แหล่งท่องเที่ยวมีเสน่ห์วัฒนธรรมแต่เผชิญปัญหา ความไม่เป็นระเบียบ จากชุมชน สุนัขจรจัดและร้านค้า ๒) กระบวนการ คือ ประชาสัมพันธ์ยังจำกัด ใช้บุคลากรจิตอาสา ส่วนความปลอดภัยเน้นกล้องวงจรปิดและเจ้าหน้าที่ ๓) ข้อเสนอพัฒนา คือ ควรปรับสู่ดิจิทัลและหลากหลายภาษา ฝึกอบรมบุคลากร รับฟังข้อเสนอแนะและเพิ่มความปลอดภัยตลอดเวลา
วิสุทธินันท์ นิลพัฒน์	๑) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อม โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ๒) แนวทางการบริหารจัดการ ควรจัดวางอาคารและต้นไม้ควรมีที่อบรมเป็นสัดส่วน ควรมีกฎระเบียบเป็นแนวทางให้ปฏิบัติ

ตารางที่ ๒.๑๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

ผู้วิจัย	สรุปผลการวิจัย
ศิริระ ภูมิภักดิ์	๑) ระดับการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนมีประสิทธิภาพสูงทุกด้าน ๒) ไม่มีความแตกต่างตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ๓) แนวทางการพัฒนา คือ มีเป้าหมายพัฒนาชัดเจน และการประสานงานทั้งภายในและภายนอก และการบูรณาการ

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลบางเดื่อน อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

๒.๗.๑ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

๑) หลักอิทธิบาทธรรม คือ หลักธรรมอันเป็นเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จตามที่ประสงค์ประกอบด้วย (๑) ด้านฉันทะ (๒) ด้านวิริยะ (๓) ด้านจิตตะ และ (๔) ด้านวิมังสา^{๙๔}

๒) PDCA คือ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สังกเคราะห์จากเทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle)^{๙๕} ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน (๑) Plan ด้านการวางแผน (๒) Do ด้านการปฏิบัติตามแผน (๓) Check ด้านการตรวจสอบ และ (๔) Act ด้านการแก้ไขปรับปรุง

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ หลักประสิทธิภาพ ได้แก่ (๑) คุณภาพของงาน (๒) ปริมาณงาน (๓) เวลา และ (๔) ค่าใช้จ่าย^{๙๖}

^{๙๔} ทิ.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓, อภิ.วิ. (ไทย) ๓๕/๕๐๕/๒๕๒.

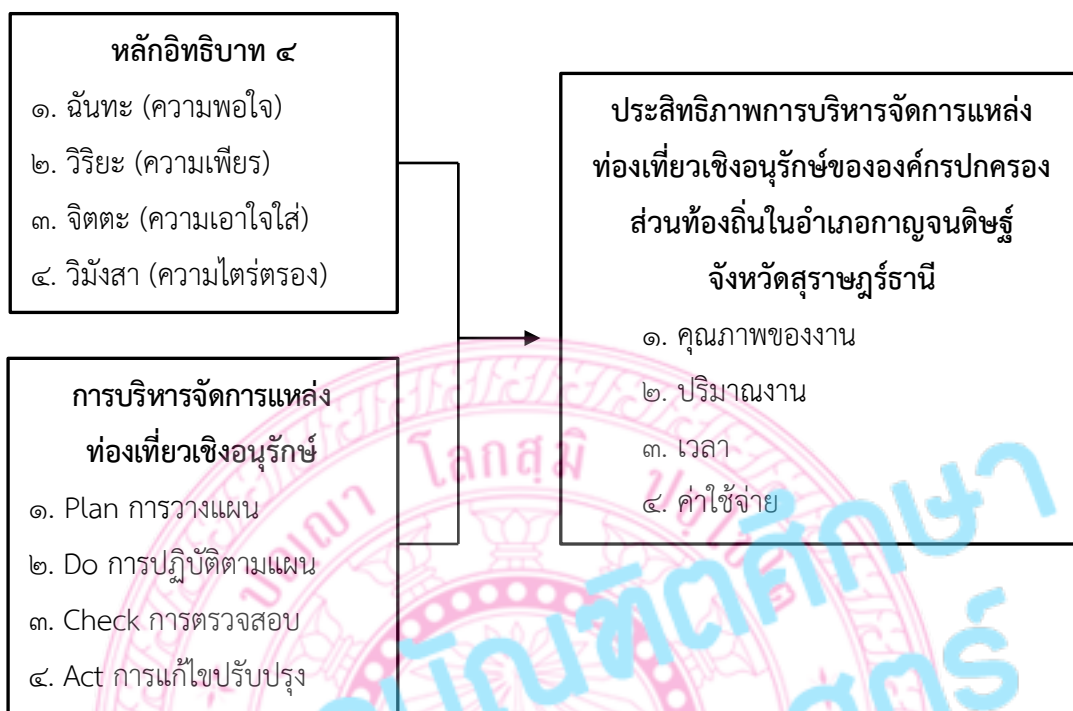
^{๙๕} สมคิด บางโม, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๖๒), หน้า ๗๑.

^{๙๖} Peterson, E. & Plowman G. E, *Business Organization and Management*, 3rd ed, (Ill: Irwin. 1953), p 12.

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภาพที่ ๒.๒ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓) เพื่อนำเสนอประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ

(Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๕๙๓ คน^๑

๒) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) และวิธีการ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ดังนี้

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยการคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๒ ใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ ๐.๐๕ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๓๙ คน ซึ่งมีวิธีการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N คือ จำนวนประชากร
 e คือ เปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง 0.05

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{593}{1 + 593(0.05)^2}$$

$$\text{กลุ่มตัวอย่าง} = 238.87 \text{ หรือ } 239 \text{ คน}$$

เพราะฉะนั้น จากประชากร จำนวน ๕๙๓ คน จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๓๙ คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแบ่งประชากรตามเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของอำเภอกาญจนดิษฐ์ ออกเป็น ๑๔ แห่ง คือ เทศบาลตำบล จำนวน ๕ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๙ แห่ง แล้วทำ

^๑ ที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์, การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์, (สุราษฎร์ธานี : ที่ว่าการ อำเภอกาญจนดิษฐ์, ๒๕๖๖), (อัดสำเนา).

^๒ คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, สถิติเบื้องต้นและการวิจัย : Basic Statistics and Research, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ๒๒๘.

การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วน ซึ่งมีวิธีการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มดังนี้^๓

$$\text{สูตร} \quad n_i = \frac{N_i}{N} \times n$$

เมื่อ n_i คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วย
 N_i คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 N คือ จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย
 n คือ จำนวนประชากรในแต่ละหน่วย

ตัวอย่าง การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากบุคลากรของเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จำนวน ๘๗ คน ได้แก่

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n_i &= \frac{239}{593} \\ \text{กลุ่มตัวอย่าง} &= 35.06 \text{ หรือ } 35 \text{ คน} \end{aligned}$$

รายละเอียดจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แสดงในตารางที่ ๓.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ศึกษา (บุคลากร)	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑. เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์	๘๗	๓๕
๒. เทศบาลตำบลช้างซ้าย	๕๒	๒๑
๓. เทศบาลตำบลท่าทองใหม่	๔๖	๑๙
๔. เทศบาลตำบลช้างขวา	๔๘	๑๙
๕. เทศบาลตำบลกรูด	๔๗	๑๙
๖. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งกง	๒๘	๑๑
๗. องค์การบริหารส่วนตำบลตะเคียนทอง	๓๗	๑๕
๘. องค์การบริหารส่วนตำบลพลายวาส	๓๗	๑๕
๙. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง	๔๕	๑๘

^๓ กัลยา วานิชย์บัญชา, สถิติสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘), หน้า ๑๙.

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (ต่อ)

กลุ่มประชากรที่ศึกษา (บุคลากร)	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท	๕๖	๑๙
๑๑. องค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อน	๒๔	๙
๑๒. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ	๓๙	๑๖
๑๓. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทองใหม่	๓๒	๑๓
๑๔. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรัง	๒๕	๑๐
รวม	๕๙๓	๒๓๙

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๓๙ คน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน และลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- (๑) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - (๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
  - (๓) สร้างเครื่องแบบสอบถามตามระเบียบวิจัย
  - (๔) นำเสนอร่างเครื่องมือแบบสอบถาม และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์รายข้อ (Index of Item Objective Congruence: IOC)^๔ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้
๑. พระครูสังฆวิริยกิจ, รศ.ดร. รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา ฉัตรช่อฟ้า ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร ศรีราช อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

^๔ พระมหากษัตริย์ กิตติโสภณ, ผศ.ดร., ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๒๒๔-๒๒๖.

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ ธิลาว อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๕. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตรมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาค่าของความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าแอลฟา (Cronbach's Alpha) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๕ ได้ค่าความเชื่อมั่น คือ ๐.๙๒๙

(๖) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

(๗) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๕ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๔ ด้าน คือ ๑. ฉันทะ (ความพอใจ) ๒. วิริยะ (ความเพียร) ๓. จิตตะ (ความเอาใจใส่) และ ๔. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการวางแผน ๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน ๓. ด้านการตรวจสอบ และ ๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านคุณภาพของงาน ๒. ด้านปริมาณงาน ๓. ด้านเวลา และ ๔. ด้านค่าใช้จ่าย

^๕ สีน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

ตอนที่ ๕ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้บอกถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) สร้างแบบสอบถาม และขอหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๓๙ ชุด โดยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง

๓) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาวิเคราะห์

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒) สถิติที่ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๑	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด
๒	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	น้อย
๓	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง
๔	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	มาก
๕	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติ	มากที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๕๐	มีระดับการปฏิบัติ	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	มีระดับการปฏิบัติ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	มีระดับการปฏิบัติ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	มีระดับการปฏิบัติ	มาก

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ มีระดับการปฏิบัติ มากที่สุด^๖

๓) การทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ^๗ และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของบาร์ทซ์^๘ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ ๓.๒ หลักเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์		ความหมาย
ค่าสหสัมพันธ์ทางบวก	ค่าสหสัมพันธ์ทางลบ	
๐.๘๑ ถึง ๑.๐๐	-๐.๘๑ ถึง -๑.๐๐	สูงมาก
๐.๖๑ ถึง ๐.๘๐	-๐.๖๑ ถึง -๐.๘๐	สูง
๐.๔๑ ถึง ๐.๖๐	-๐.๔๑ ถึง -๐.๖๐	ปานกลาง
๐.๒๑ ถึง ๐.๔๐	-๐.๒๑ ถึง -๐.๔๐	ต่ำ
๐.๐๐ ถึง ๐.๒๐	๐.๐๐ ถึง -๐.๒๐	ต่ำมาก

๔) การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open ended Question) ที่แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง โดยแจกแจงความถี่และร้อยละของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญไว้ ๕ กลุ่ม จำนวน ๑๐ รูปหรือคน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักวิชาการด้านการจัดการเชิงพุทธ จำนวน ๒ รูปหรือคน ได้แก่

^๖ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕), หน้า ๑๐๒-๑๐๓.

^๗ กัลยา วาณิชยบัญชา, การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๓๗๐.

^๘ Bartz, A.E., Basics Statistical Concepts, 4th ed., (New Jersey: Prentice Hall, 1999), p. 12.

๑) พระครูเนกขัมมธรรมธาร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี

๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชดา สุวรรณนวล ประธานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี

กลุ่มที่ ๒ ผู้บริหารส่วนราชการ จำนวน ๒ คน ได้แก่

๓) นายชูชัย อุดมศรีโยธิน นายกเทศมนตรีตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔) นางอุไรวรรณ บรรดาศักดิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มที่ ๓ นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน ๒ คน ได้แก่

๕) นายเลียม แก้วนาค หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ

๖) นายพนพล นวลมั่งสิทธิ์ หัวหน้าสวนป่า อำเภอกาญจนดิษฐ์

กลุ่มที่ ๔ ผู้นำชุมชน จำนวน ๒ คน ได้แก่

๗) นายนำโชค ผ่องแผ้ว กำนันตำบลกรูด อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๘) นายสมพล ขวัญช่วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มที่ ๕ ผู้ประกอบการ จำนวน ๒ คน ได้แก่

๙) นางอัญชลี บารมีรุ่งเรือง ประธานกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน

๑๐) นางนรินญา จักรหนู เจ้าของร้านทองเอกของฝาก

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ลักษณะการสัมภาษณ์เป็นแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านคุณภาพของงาน ๒. ด้านปริมาณงาน ๓. ด้านเวลา และ ๔. ด้านค่าใช้จ่าย โดยมีลำดับขั้นตอน และลักษณะ ดังต่อไปนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

(๑) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

(๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

(๓) การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์โดยปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

(๔) สร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ตามระเบียบวิธีวิจัย

(๕) นำเสนอเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

(๖) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือแบบสัมภาษณ์

(๗) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สมบูรณ์ และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

เชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๔ ข้อ คือ

๑. ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน ควรเป็นอย่างไร

๒. ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน ควรเป็นอย่างไร

๓. ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา ควรเป็นอย่างไร

๔. ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย ควรเป็นอย่างไร

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑) ขออนุญาตขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยขอความอนุเคราะห์จากถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) จำนวน ๑๐ รูปหรือคนเพื่อขออนุญาตในการอนุเคราะห์การให้สัมภาษณ์

๒) ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่ กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ท่านกำหนดไว้

๓) ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตติดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

๔) นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยวิธีการ ดังนี้

๑) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ

๒) นำข้อความจากการสัมภาษณ์และการจดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

๓) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

๔) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอในรูปแบบการเรียบเรียงต่อไป สรุปความเรียงและตารางความถี่

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓) เพื่อนำเสนอประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ทั้งนี้ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๔.๑ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๔ พุทธนวัตกรรม : องค์ความรู้ใหม่

๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่สังเคราะห์จากการวิจัย

๔.๑ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๔.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งในส่วนของ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อายุงาน และประเภทบุคลากร ได้ปรากฏผลดังรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	๑๑๖	๔๘.๕๔
	หญิง	๑๑๒	๔๖.๘๖
	ทางเลือก	๑๑	๔.๖๐
	รวม	๒๓๙	๑๐๐.๐๐
อายุ	๒๐ - ๓๐ ปี	๕๙	๒๔.๖๙
	๓๑ - ๔๐ ปี	๘๖	๓๕.๙๘
	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๙	๒๔.๖๙
	๕๑ ปี ขึ้นไป	๓๕	๑๔.๖๔
	รวม	๒๓๙	๑๐๐.๐๐
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๑๒	๔๖.๘๖
	ปริญญาตรี	๘๗	๓๖.๔๐
	สูงกว่าปริญญาตรี	๔๐	๑๖.๗๔
	รวม	๒๓๙	๑๐๐.๐๐
อายุงาน	ต่ำกว่า ๕ ปี	๑๕๔	๖๔.๔๔
	๕ - ๑๐ ปี	๖๑	๒๕.๕๒
	๑๑ ปีขึ้นไป	๒๔	๑๐.๐๔
	รวม	๒๓๙	๑๐๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทบุคลากร		
ข้าราชการ	๕๕	๒๓.๐๑
พนักงานจ้างทั่วไป	๑๓๓	๕๕.๖๕
พนักงานจ้างตามภารกิจ	๕๑	๒๑.๓๔
รวม	๒๓๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ด้านเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเพศชาย จำนวน ๑๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๔ รองลงมา คือ เพศหญิง จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๖ และน้อยที่สุด คือ เพศทางเลือก จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๐ ตามลำดับ

ด้านอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี จำนวน ๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๘ รองลงมา คือ อายุ ๒๐ - ๓๐ ปี และอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๖๙ และน้อยที่สุด คือ อายุ ๕๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๓๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๖๔ ตามลำดับ

ด้านวุฒิการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๖ รองลงมา คือ ปริญญาตรี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๐ และน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๗๔ ตามลำดับ

ด้านอายุงาน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุงาน ต่ำกว่า ๕ ปี จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๔ รองลงมา คือ อายุงาน ๕ - ๑๐ ปี จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕๒ และน้อยที่สุด คือ อายุงาน ๑๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๔ ตามลำดับ

ด้านประเภทบุคลากร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นพนักงานจ้างทั่วไป จำนวน ๑๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๕ รองลงมา คือ ข้าราชการ จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๑ และน้อยที่สุด คือ พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๔ ตามลำดับ

๔.๑.๒ ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ๒. ด้านวิริยะ (ความเพียร) ๓. ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) และ ๔. ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ดังรายละเอียดที่แสดงตัวอย่างค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๖ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม
การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์
กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม

(n = ๒๓๙)

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านฉันทะ (ความพอใจ)	๔.๑๘	๐.๖๖๙	มาก
๒. ด้านวิริยะ (ความเพียร)	๓.๗๘	๐.๗๘๐	มาก
๓. ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่)	๓.๗๘	๐.๘๘๑	มาก
๔. ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง)	๓.๔๘	๐.๘๕๕	ปานกลาง
รวม	๓.๘๐	๐.๖๑๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหาร
จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์
ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๐, S.D.= ๐.๖๑๑) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน ปานกลาง ๑ ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ($\bar{X}$
= ๔.๑๘, S.D.= ๐.๖๖๙) รองลงมา คือ ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) ($\bar{X}$ = ๓.๗๘, S.D.= ๐.๘๘๑) และด้าน
ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ($\bar{X}$ = ๓.๔๘, S.D.= ๐.๘๕๕) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านฉันทะ (ความพอใจ)

(n = ๒๓๙)

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านฉันทะ (ความพอใจ)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	๔.๔๗	๐.๘๔๔	มาก
๒. บุคลากรปฏิบัติงานเป็นอย่างดีมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าด้วยความเต็มใจ	๔.๐๐	๐.๙๑๗	มาก
๓. บุคลากรมีความรักใคร่ในงานที่ทำ และมีการพัฒนาศักยภาพของตนอยู่เสมอ	๔.๐๗	๐.๘๓๕	มาก
รวม	๔.๑๘	๐.๖๖๙	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านฉันทะ (ความพอใจ) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๘$, S.D.= ๐.๖๖๙) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = ๔.๔๗$, S.D.= ๐.๘๔๔) รองลงมา คือ บุคลากรมีความรักใคร่ในงานที่ทำ และมีการพัฒนาศักยภาพของตนอยู่เสมอ ($\bar{X} = ๔.๐๗$, S.D.= ๐.๘๓๕) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติงานเป็นอย่างดีมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = ๔.๐๐$, S.D.= ๐.๙๑๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริม
การจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี ด้านวิริยะ (ความเพียร)

(n = ๒๓๙)

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี ด้านวิริยะ (ความเพียร)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรมีความมานะบากบั่น ไม่เกียจคร้านต่อ การปฏิบัติงาน	๓.๘๘	๐.๙๙๕	มาก
๒. บุคลากรมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหา อุปสรรค	๓.๙๐	๐.๙๑๘	มาก
๓. บุคลากรมีความเพียรพยายามเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่ เสมอ	๓.๕๖	๑.๒๑๘	มาก
รวม	๓.๗๘	๐.๗๘๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหาร
จัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี ด้านวิริยะ (ความเพียร) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๗๘, S.D.= ๐.๗๘๐) และเมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บุคลากรมีความมุ่งมั่น
ปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D.= ๐.๙๑๘) รองลงมา คือ บุคลากรมีความ
มานะบากบั่น ไม่เกียจคร้านต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = ๓.๘๘, S.D.= ๐.๙๙๕) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
คือ บุคลากรมีความเพียรพยายามเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
อยู่เสมอ ($\bar{X}$ = ๓.๕๖, S.D.= ๑.๒๑๘) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยুক্তหลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่)

(n = ๒๓๙)

การประยুক্তหลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรมีความเอาใจใส่ในงาน และปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี	๓.๘๒	๑.๐๙๒	มาก
๒. บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ไม่ละเลยภาระหน้าที่ ไม่ทอดทิ้งงานให้เกิดความเสียหาย	๓.๗๙	๑.๑๕๖	มาก
๓. บุคลากรมีการดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงานเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลืองาน และให้คำปรึกษาอยู่เสมอ	๓.๗๓	๑.๑๔๐	มาก
รวม	๓.๗๘	๐.๘๘๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ระดับการประยুক্তหลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๘$, S.D.= ๐.๘๘๑) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บุคลากรมีความเอาใจใส่ในงาน และปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ($\bar{X} = ๓.๘๒$, S.D.= ๑.๐๙๒) รองลงมา คือ บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ไม่ละเลยภาระหน้าที่ ไม่ทอดทิ้งงานให้เกิดความเสียหาย ($\bar{X} = ๓.๗๙$, S.D.= ๑.๑๕๖) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรมีการดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงานเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลืองาน และให้คำปรึกษาอยู่เสมอ ($\bar{X} = ๓.๗๓$, S.D.= ๑.๑๔๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านวิม้งสา (ความไตรงตรง)

(n = ๒๓๙)

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านวิม้งสา (ความไตรงตรง)	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรมีการพิจารณาแผนการดำเนินงานของตนเองอย่างรอบคอบ ก่อนลงมือปฏิบัติงาน	๓.๕๙	๑.๑๘๐	มาก
๒. บุคลากรมีการเฝ้าระวังดูแลรักษาอย่างถี่ถ้วนถึงปัจจัยความเสี่ยง ปัญหาอุปสรรค และวางแผนทางแก้ไขให้ชัดเจน	๓.๐๙	๑.๓๒๘	ปานกลาง
๓. บุคลากรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	๓.๗๔	๑.๐๗๖	มาก
รวม	๓.๔๘	๐.๘๕๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านวิม้งสา (ความไตรงตรง) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๔๘, S.D.= ๐.๘๕๕) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ ปานกลาง ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บุคลากรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ($\bar{X}$ = ๓.๗๔, S.D.= ๑.๐๗๖) รองลงมา คือ บุคลากรมีการพิจารณาแผนการดำเนินงานของตนเองอย่างรอบคอบ ก่อนลงมือปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = ๓.๕๙, S.D.= ๑.๑๘๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรมีการเฝ้าระวังดูแลรักษาอย่างถี่ถ้วน ถึงปัจจัยความเสี่ยง ปัญหาอุปสรรค และวางแผนทางแก้ไขให้ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๓.๐๙, S.D.= ๑.๓๒๘) ตามลำดับ

๔.๑.๓ ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านการวางแผน ๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน ๓. ด้านการตรวจสอบ และ ๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง ดังรายละเอียดที่แสดงตัวอย่างค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตารางที่ ๔.๗ - ๔.๑๑ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม

(n = ๒๓๙)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านการวางแผน	๓.๙๗	๐.๘๔๐	มาก
๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน	๓.๙๑	๐.๘๐๘	มาก
๓. ด้านการตรวจสอบ	๓.๘๔	๐.๘๑๑	มาก
๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง	๓.๖๓	๐.๘๒๒	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๖๔๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D.= ๐.๖๔๔) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X}$ = ๓.๙๗, S.D.= ๐.๘๔๐) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X}$ = ๓.๙๑, S.D.= ๐.๘๐๘) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ($\bar{X}$ = ๓.๖๓, S.D.= ๐.๘๒๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผน

(n = ๒๓๙)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ไว้ชัดเจน	๔.๑๑	๑.๐๙๖	มาก
๒. หน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน จัดแผนงาน และระบบการคัดเลือกบุคลากรที่ ถูกต้องตามระเบียบ	๓.๘๓	๑.๐๔๔	มาก
๓. หน่วยงานมีการวางแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และ วิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเหมาะสม	๓.๙๖	๐.๙๙๑	มาก
รวม	๓.๙๗	๐.๘๔๐	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๗, S.D.= ๐.๘๔๐) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หน่วยงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ชัดเจน ($\bar{X}$ = ๔.๑๑, S.D.= ๑.๐๙๖) รองลงมา คือ หน่วยงานมีการวางแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเหมาะสม ($\bar{X}$ = ๓.๙๖, S.D.= ๐.๙๙๑) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน จัดแผนงาน และระบบการคัดเลือกบุคลากรที่ถูกต้องตามระเบียบ ($\bar{X}$ = ๓.๘๓, S.D.= ๑.๐๔๔) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการปฏิบัติตามแผน

(n = ๒๓๙)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการปฏิบัติตามแผน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มอบหมาย หน้าที่และวางบุคลากรให้เหมาะกับงาน	๓.๙๕	๐.๙๙๐	มาก
๒. หน่วยงานมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอน อย่างถูกต้องตามแผนงานที่วางไว้	๔.๐๒	๐.๙๑๐	มาก
๓. หน่วยงานมีการบริหารงบประมาณตามโครงการที่รับ มอบหมาย อย่างชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	๓.๗๖	๑.๑๒๒	มาก
รวม	๓.๙๑	๐.๘๐๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๑$, S.D. = ๐.๘๐๘) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หน่วยงานมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้องตามแผนงานที่วางไว้ ($\bar{X} = ๔.๐๒$, S.D. = ๐.๙๑๐) รองลงมา คือ หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มอบหมายหน้าที่และวางบุคลากรให้เหมาะกับงาน ($\bar{X} = ๓.๙๕$, S.D. = ๐.๙๙๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หน่วยงานมีการบริหารงบประมาณตามโครงการที่รับมอบหมาย อย่างชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X} = ๓.๗๖$, S.D. = ๑.๑๒๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ด้านการตรวจสอบ

(n = ๒๓๙)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการตรวจสอบ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของบุคลากร และรายงานผลตามระเบียบ ขั้นตอนอย่างถูกต้อง	๓.๙๐	๑.๐๔๘	มาก
๒. หน่วยงานมีการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเป็นประจำ	๓.๘๙	๑.๐๗๕	มาก
๓. หน่วยงานมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้	๓.๗๒	๑.๒๓๗	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๘๑๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D.= ๐.๘๑๑) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร และรายงานผลตามระเบียบขั้นตอนอย่างถูกต้อง ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D.= ๑.๐๔๘) รองลงมา คือ หน่วยงานมีการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประจำ ($\bar{X}$ = ๓.๘๙, S.D.= ๑.๐๗๕) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หน่วยงานมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ($\bar{X}$ = ๓.๗๒, S.D.= ๑.๒๓๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการแก้ไขปรับปรุง

(n = ๒๓๙)

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการแก้ไขปรับปรุง	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. หน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว และบุคคล ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง	๓.๗๖	๑.๐๗๖	มาก
๒. หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำ แผนการพัฒนากท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	๓.๔๕	๑.๒๓๒	ปานกลาง
๓. หน่วยงานมีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และ ปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งงาน เพื่อให้การบริหาร จัดการดียิ่งขึ้น	๓.๖๘	๑.๑๐๔	มาก
รวม	๓.๖๓	๐.๘๒๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการแก้ไขปรับปรุง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๓$, S.D.= ๐.๘๒๒) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ ปานกลาง ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ หน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง ($\bar{X} = ๓.๗๖$, S.D.= ๑.๐๗๖) รองลงมา คือ หน่วยงานมีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งงาน เพื่อให้การบริหารจัดการดียิ่งขึ้น ($\bar{X} = ๓.๖๘$, S.D.= ๑.๑๐๔) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำแผนการพัฒนากท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = ๓.๔๕$, S.D.= ๑.๒๓๒) ตามลำดับ

๔.๑.๔ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔ ด้าน คือ ๑. ด้านคุณภาพของงาน ๒. ด้านปริมาณงาน ๓. ด้านเวลา และ ๔. ด้านค่าใช้จ่าย ดังรายละเอียดที่แสดงตัวอย่างค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตารางที่ ๔.๑๒ – ๔.๑๖ ตามลำดับดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม

(n = ๒๓๙)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านคุณภาพของงาน	๓.๖๘	๐.๘๑๗	มาก
๒. ด้านปริมาณงาน	๓.๘๔	๐.๘๘๖	มาก
๓. ด้านเวลา	๓.๙๗	๐.๘๔๗	มาก
๔. ด้านค่าใช้จ่าย	๓.๙๐	๐.๘๔๕	มาก
รวม	๓.๘๕	๐.๗๑๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๕, S.D.= ๐.๗๑๔) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านเวลา ($\bar{X}$ = ๓.๙๗, S.D.= ๐.๘๔๗) รองลงมา คือ ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D.= ๐.๘๔๕) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพของงาน ($\bar{X}$ = ๓.๖๘, S.D.= ๐.๘๑๗) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน

(n = ๒๓๙)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผลงานของบุคลากรมีคุณภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ตามมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้	๓.๔๗	๑.๒๔๙	ปานกลาง
๒. ผลงานของบุคลากรมีความเป็นสากล ตรงตามความต้องการของหน่วย สามารถเชื่อถือได้	๓.๗๙	๑.๐๔๔	มาก
๓. ผลงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ ได้รับความพึงพอใจจากหน่วยงาน นักท่องเที่ยว และประชาชนเป็นอย่างดี	๓.๗๘	๑.๐๗๘	มาก
รวม	๓.๖๘	๐.๘๑๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๖๘, S.D.= ๐.๘๑๗) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ข้อ ปานกลาง ๑ ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผลงานของบุคลากรมีความเป็นสากล ตรงตามความต้องการของหน่วย สามารถเชื่อถือได้ ($\bar{X}$ = ๓.๗๙, S.D.= ๑.๐๔๔) รองลงมา คือ ผลงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ ได้รับความพึงพอใจจากหน่วยงาน นักท่องเที่ยว และประชาชนเป็นอย่างดี ($\bar{X}$ = ๓.๗๘, S.D.= ๑.๐๗๘) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผลงานของบุคลากรมีคุณภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ตามมาตรฐานและสามารถตรวจสอบได้ ($\bar{X}$ = ๓.๔๗, S.D.= ๑.๒๔๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน

(n = ๒๓๙)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จครบถ้วนตามจำนวนและปริมาณงานที่กำหนดไว้ตามเป้าประสงค์ของหน่วยงาน	๓.๗๒	๑.๐๖๙	มาก
๒. ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน	๓.๘๕	๑.๐๗๙	มาก
๓. ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน	๓.๙๔	๐.๙๙๔	มาก
รวม	๓.๘๔	๐.๘๘๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D.= ๐.๘๘๖) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน ($\bar{X}$ = ๓.๙๔, S.D.= ๐.๙๙๔) รองลงมา คือ ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน ($\bar{X}$ = ๓.๘๕, S.D.= ๑.๐๗๙) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จครบถ้วนตามจำนวน และปริมาณงานที่กำหนดไว้ตามเป้าประสงค์ของหน่วยงาน ($\bar{X}$ = ๓.๗๒, S.D.= ๑.๐๖๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา

(n = ๒๓๙)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน	๔.๐๔	๐.๙๕๔	มาก
๒. เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรมีความเหมาะสมกับงาน ไม่ซ้ำเกินไป	๓.๙๐	๐.๙๘๐	มาก
๓. บุคลากรมีการพัฒนาเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานให้มีความกระชับ รวดเร็ว ประหยัดเวลายิ่งขึ้น	๓.๙๗	๑.๐๑๒	มาก
รวม	๓.๙๗	๐.๘๔๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๕ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D.= ๐.๘๔๗) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน ($\bar{X} = ๔.๐๔$, S.D.= ๐.๙๕๔) รองลงมา คือ บุคลากรมีการพัฒนาเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานให้มีความกระชับ รวดเร็ว ประหยัดเวลายิ่งขึ้น ($\bar{X} = ๓.๙๗$, S.D.= ๑.๐๑๒) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรมีความเหมาะสมกับงาน ไม่ซ้ำเกินไป ($\bar{X} = ๓.๙๐$, S.D.= ๐.๙๘๐) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔.๑๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย

(n = ๒๓๙)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร	๓.๙๕	๑.๐๔๒	มาก
๒. บุคลากรมีการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อลดค่าใช้จ่าย	๓.๘๒	๑.๒๑๘	มาก
๓. บุคลากรมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้ว มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	๓.๘๔	๑.๐๐๐	มาก
รวม	๓.๙๐	๐.๘๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๐, S.D.= ๐.๘๔๕) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร ($\bar{X}$ = ๓.๙๕, S.D.= ๑.๐๔๒) รองลงมา คือ บุคลากรมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้ว มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ($\bar{X}$ = ๓.๘๔, S.D.= ๑.๐๐๐) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ บุคลากรมีการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อลดค่าใช้จ่าย ($\bar{X}$ = ๓.๘๒, S.D.= ๑.๒๑๘) ตามลำดับ

๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑) สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-Distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R ²	แทน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง (Squared Multiple Correlation) หรือสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error)
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑
ตัวแปรอิสระ หลักอิทธิบาทธรรม และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์		
B1	แทน	ฉันทะ (ความพอใจ)
B2	แทน	วิธียะ (ความเพียร)
B3	แทน	จิตตะ (ความเอาใจใส่)
B4	แทน	วิมังสา (ความไตร่ตรอง)
C1	แทน	ด้านการวางแผน
C2	แทน	ด้านการปฏิบัติตามแผน
C3	แทน	ด้านการตรวจสอบ
C4	แทน	ด้านการแก้ไขปรับปรุง
Total X	แทน	หลักอิทธิบาทธรรม และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ตัวแปรตาม ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี		
Y1	แทน	ด้านคุณภาพของงาน

Y2	แทน	ด้านปริมาณงาน
Y3	แทน	ด้านเวลา
Y4	แทน	ด้านค่าใช้จ่าย
Total Y	แทน	ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อใช้สร้างเมทริกซ์สหสัมพันธ์ในประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การวิเคราะห์โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ พร้อมการเปลี่ยนแปลงตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตาราง ๔.๑๗ - ๔.๒๐

ตารางที่ ๔.๑๗ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม

	B1	B2	B3	B4	Total X	Total Y
B1	1					
B2	0.499**	1				
B3	0.414**	0.498**	1			
B4	0.390**	0.424**	0.464**	1		
Total X	0.718**	0.787**	0.795**	0.762**	1	
Total Y	0.281**	0.383**	0.423**	0.441**	0.506**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ ๔.๑๗ พบว่า หลักอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรหลักอิทธิบาทธรรม กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าอยู่ระหว่าง (0.281 - 0.795) ถือว่าบางคู่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ซึ่งอาจทำให้เกิด

ปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity) จึงต้องมีการทดสอบ Collinearity Statistics โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) ดังตารางที่ ๔.๑๘ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๘ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของหลักอิทธิบาทธรรม

ตัวแปร หลักอิทธิบาทธรรม	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ฉันทะ (ความพอใจ)	0.695	1.438
วิริยะ (ความเพียร)	0.625	1.601
จิตตะ (ความเอาใจใส่)	0.658	1.520
วิมังสา (ความไตร่ตรอง)	0.710	1.408

จากตารางที่ ๔.๑๘ ดัชนีบอกภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ได้ค่าระหว่าง 0.625 - 0.710 ซึ่งมากกว่าค่าที่กำหนดคือ ๐.๑๗๐ และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) มีค่าระหว่าง 1.408 - 1.601 ซึ่งมีค่าไม่เกินตามที่กำหนด แสดงว่าหลักอิทธิบาทธรรม ทุกด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

ตารางที่ ๔.๑๙ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม

	C1	C2	C3	C4	Total X	Total Y
C1	1					
C2	0.531**	1				
C3	0.417**	0.570**	1			
C4	0.404**	0.523**	0.494**	1		
Total X	0.753**	0.833**	0.787**	0.770**	1	
Total Y	0.345**	0.373**	0.374**	0.377**	0.467**	1

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

จากตารางที่ ๔.๑๙ พบว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีค่าอยู่ระหว่าง (0.345 - 0.833) ถือว่าบางคู่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) จึงต้องมีการทดสอบ Collinearity Statistics โดยพิจารณาจากค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) ดังตารางที่ ๔.๒๐ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๐ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ตัวแปร การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ด้านการวางแผน	0.686	1.459
ด้านการปฏิบัติตามแผน	0.530	1.888
ด้านการตรวจสอบ	0.613	1.630
ด้านการแก้ไขปรับปรุง	0.657	1.522

จากตารางที่ ๔.๒๐ ดัชนีบอกภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ได้ค่าระหว่าง 0.530 - 0.686 ซึ่งมากกว่าค่าที่กำหนดคือ ๐.๑๗๐ และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) มีค่าระหว่าง 1.459 - 1.888 ซึ่งมีค่าไม่เกินตามที่กำหนด แสดงว่าการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทุกด้านเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

๓) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานที่ ๑ หลักอิทธิบาทธรรม ประกอบด้วย ๔ ประการ คือ (๑) ฉันทะ (ความพอใจ) (๒) วิริยะ (ความเพียร) (๓) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และ (๔) วิมังสา (ความไตร่ตรอง) อย่างน้อย ๑ ตัวแปร

ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับหลักอิทธิบาทธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษา คือ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัวแปรแล้ว สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๑ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๑ หลักอิทธิบาทธรรม ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หลักอิทธิบาทธรรม	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.827	0.271		6.746	0.000**
๑. ฉันทะ (ความพอใจ) (B1)	0.010	0.071	0.009	0.138	0.890
๒. วิริยะ (ความเพียร) (B2)	0.140	0.065	0.153	2.170	0.031*
๓. จิตตะ (ความเอาใจใส่) (B3)	0.176	0.056	0.218	3.165	0.002**
๔. วิมังสา (ความไตร่ตรอง) (B4)	0.225	0.055	0.270	4.077	0.000**

Multiple R = 0.522 R² = 0.272 Adjusted R² = 0.260 Std. Error = 0.614

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๑ พบว่า หลักอิทธิบาทธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๓ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ คือ วิมังสา (ความไตร่ตรอง) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิริยะ (ความเพียร) พบว่าส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ ๐.๕๒๒ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ ๐.๒๗๒ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ ๐.๒๖๐ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ ๐.๖๑๔

แสดงว่า หลักอิทธิบาทธรรม สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๗.๒ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิมังสา (ความไตร่ตรอง) สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๗.๐ จิตตะ (ความเอาใจใส่) สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๑.๘ และวิริยะ (ความเพียร) สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๕.๓ ฉันทะ (ความพอใจ) ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.827 + 0.225(B4) + 0.176(B3) + 0.140(B2)$$

$$Zy = 0.270Z_{x1B4} + 0.218Z_{x1B3} + 0.153Z_{x1B2}$$

สมมติฐานที่ ๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย ๔ ประการ คือ (๑) ด้านการวางแผน (๒) ด้านการปฏิบัติตามแผน (๓) ด้านการตรวจสอบ และ (๔) ด้านการแก้ไขปรับปรุง อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษา คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการแก้ไขปรับปรุง

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Stepwise โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัวแปรแล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งรายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๒ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.861	0.250		7.458	0.000**
๑. ด้านการวางแผน (C1)	0.125	0.059	0.147	2.104	0.036*
๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน (C2)	0.096	0.070	0.108	1.367	0.173
๓. ด้านการตรวจสอบ (C3)	0.142	0.065	0.162	2.192	0.029*
๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง (C4)	0.157	0.062	0.181	2.541	0.012**

Multiple R = 0.469 $R^2 = 0.220$ Adjusted $R^2 = 0.206$ Std. Error = 0.636

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๒ พบว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๓ ด้าน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยเรียงลำดับตามสมการดังนี้ คือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ด้านการตรวจสอบ และด้านการวางแผน พบว่า ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ ๐.๔๖๙ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) เท่ากับ ๐.๒๒๐ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ ๐.๒๐๖ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ ๐.๖๓๖

แสดงว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๒.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแก้ไขปรับปรุง สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๘.๑ ด้านการตรวจสอบ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๖.๒ ด้านการวางแผน สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๔.๗ และด้านการปฏิบัติตามแผน สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๐.๘ ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$\hat{y} = 1.861 + 0.157X_{1C4} + 0.142X_{1C3} + 0.125X_{1C1}$$

$$Zy = 0.181Z_{X1C4} + 0.162Z_{X1C3} + 0.147Z_{X1C1}$$

สรุปว่า หลักอิทธิบาทธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และระดับ ๐.๐๑ แสดงว่า หลักอิทธิบาทธรรม ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๗.๒ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า วิมังสา (ความไตร่ตรอง) สามารถทำนายได้ร้อยละ ๒๗.๐ จิตตะ (ความเอาใจใส่) สามารถทำนายได้ร้อยละ ๒๑.๘ และวิริยะ (ความเพียร) สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๕.๓ ตามลำดับ

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มี ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และระดับ ๐.๐๑ แสดงว่า การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๒.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการแก้ไขปรับปรุง สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๘.๑ ด้านการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๖.๒ และด้านการวางแผน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๔.๗ ตามลำดับ

๔.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) และเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ รูปหรือคน เพื่อให้ได้มา ซึ่งข้อมูลการสัมภาษณ์แล้วนำไปวิเคราะห์เชิงพรรณนา ดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน

๑) การพัฒนาขีดความสามารถบุคลากร โดยการจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึงทักษะด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสื่อสาร และการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมืออาชีพ^๑

๒) กำหนดมาตรฐานการดำเนินงาน โดยการวางแผนและกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนสำหรับทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตั้งแต่การวางแผน การพัฒนา การดูแลรักษา ไปจนถึงการประเมินผล เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพที่สม่ำเสมอ^๒

๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน กระตุ้นและสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างจริงจัง ตั้งแต่การเสนอความคิดเห็น การลงมือปฏิบัติ ไปจนถึงการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและร่วมรับผิดชอบ^๓

๔) บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น และวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างเอกลักษณ์และความน่าสนใจ รวมถึงส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นควบคู่ไปกับการท่องเที่ยว^๔

๕) ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำฐานข้อมูลนักท่องเที่ยว การใช้ระบบจองออนไลน์ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบาย^๕

^๑ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๒ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๓ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๔ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๕ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

๖) ยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยว ออกแบบกิจกรรมและบริการที่หลากหลาย และน่าสนใจ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่น่าประทับใจและความหมาย รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม^๖

๗) ส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน วางแผนและดำเนินการจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความยั่งยืนในระยะยาว ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อรักษาสมดุลและทรัพยากรให้คงอยู่สำหรับคนรุ่นหลัง^๗

๘) จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติ จัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติที่เข้าใจง่ายสำหรับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ^๘

๙) การวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการให้ทันสมัยและตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป^๙

๑๐) การตรวจสอบและประเมินภายใน กำหนดระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานภายในอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน และโอกาสในการปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น^{๑๐}

สรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน คือ มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพงานในหลายมิติ ประการแรก คือ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการเชิงอนุรักษ์ การสื่อสาร และการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมืออาชีพ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนในทุกขั้นตอน ประการที่สอง คือ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างจริงจัง พร้อมทั้งบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตดั้งเดิมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างเอกลักษณ์และความยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบายในการบริหารจัดการและการประชาสัมพันธ์ สำคัญ คือ การยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมและบริการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความประทับใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์ การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และ

^๖ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๗ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.

^๘ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘.

^๙ สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๑๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

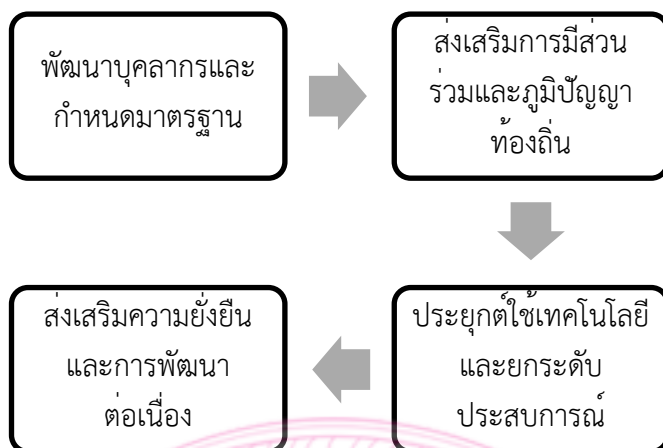

เศรษฐกิจ เป็นหัวใจสำคัญในการรักษาสมดุลและทรัพยากร สุดท้าย คือ การจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติ พร้อมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและประเมินผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ตารางที่ ๔.๒๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน

ประเด็นสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
	จำนวน (รูปหรือคน)	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่
๑. มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและวางแผนการดำเนินงานที่มีมาตรฐานชัดเจน	๕	๑, ๕, ๖, ๗, ๘
๒. กระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและประยุกต์ใช้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการบริหารจัดการ	๔	๔, ๕, ๖, ๑๐
๓. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจแก่นักท่องเที่ยว	๔	๑, ๓, ๕, ๙
๔. ควรมีการผสมผสานระหว่างหลักธรรมและทักษะการบริหาร ปรับสมดุลในการใช้พระธรรมและพระวินัย	๓	๔, ๕, ๖

จากตารางที่ ๔.๒๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน คือ มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรและวางแผนการดำเนินงานที่มีมาตรฐานชัดเจน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ รูปหรือคน กระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและประยุกต์ใช้เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในการบริหารจัดการ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ รูปหรือคน นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างประสบการณ์ที่น่าประทับใจแก่นักท่องเที่ยว มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ รูปหรือคน เน้นการจัดการที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในระยะยาว พร้อมกับการวิจัยและประเมินผลเพื่อปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ รูปหรือคน

แผนภาพที่ ๔.๑ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน

สังเคราะห์โดย : ผู้วิจัย

๔.๓.๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน

๑) การวางแผนและกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณที่สามารถวัดผลได้ สำหรับกิจกรรมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท เพื่อให้มีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจนและสามารถติดตามความก้าวหน้า^{๑๑}

๒) การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ จัดสรรบุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับปริมาณงานและความเร่งด่วนของกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและไม่เกิดคอขวด^{๑๒}

๓) การกระจายอำนาจและการมอบหมายงาน กระจายอำนาจในการตัดสินใจและมอบหมายงานให้กับบุคลากรที่มีความสามารถและเหมาะสม เพื่อลดภาระงานของฝ่ายบริหารและเพิ่มความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน^{๑๓}

๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม แปลงเป้าหมายเชิงปริมาณไปสู่แผนปฏิบัติการที่ละเอียดและเป็นรูปธรรม ระบุผู้รับผิดชอบ กำหนดระยะเวลา และทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน^{๑๔}

^{๑๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.

๕) การพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพิ่มปริมาณงานผ่านการสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอก เช่น การจัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่น หรือการระดมอาสาสมัครมาช่วยในงานบางประเภท^{๑๕}

๖) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน จัดให้มีระบบการให้รางวัลหรือแรงจูงใจที่เหมาะสมสำหรับบุคลากรที่สามารถทำงานได้ตามเป้าหมาย หรือเกินเป้าหมายที่กำหนด เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน^{๑๖}

๗) การเพิ่มช่องทางการให้บริการ ขยายช่องทางการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและหลากหลายขึ้น เช่น การเพิ่มจุดบริการข้อมูล การพัฒนาแอปพลิเคชันมือถือ เพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น^{๑๗}

๘) การส่งเสริมการท่องเที่ยวในวันธรรมดา จัดกิจกรรมหรือโปรโมชั่นเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวในช่วงวันธรรมดา เพื่อกระจายปริมาณนักท่องเที่ยวและลดความแออัดในช่วงวันหยุด^{๑๘}

๙) การจัดการข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จัดระบบการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปริมาณงาน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจและวางแผนได้อย่างแม่นยำ^{๑๙}

๑๐) การออกแบบกระบวนการทำงานให้เรียบง่าย โดยการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้กระชับ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อเพิ่มความเร็วและปริมาณงานที่สามารถทำได้ในแต่ละช่วงเวลา^{๒๐}

สรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน คือ เน้นที่การบริหารจัดการด้านปริมาณงานอย่างมีประสิทธิภาพ เริ่มต้นด้วยการวางแผนและกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณที่ชัดเจน สามารถวัดผลได้ เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงาน และจัดสรรทรัพยากร ทั้งบุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับปริมาณงานและความเร่งด่วนของกิจกรรม มีการกระจายอำนาจและมอบหมายงานให้บุคลากรที่เหมาะสม รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมและ

^{๑๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๑๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๑๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๒๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

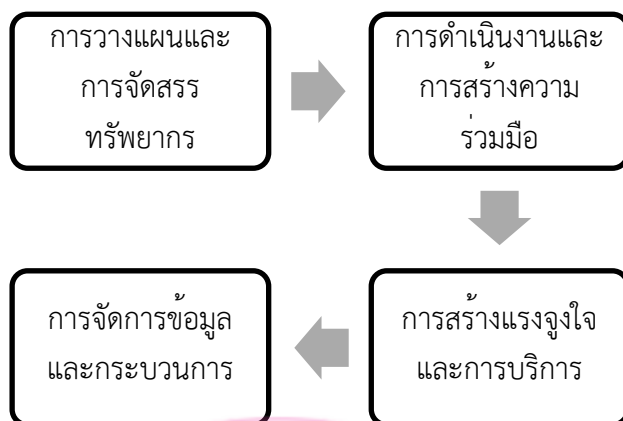
มีผู้รับผิดชอบชัดเจน เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอกเพื่อเพิ่มปริมาณงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้น ขยายช่องทางการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้ครอบคลุม และส่งเสริมการท่องเที่ยวในวันธรรมดาเพื่อกระจายปริมาณนักท่องเที่ยวและลดความแออัด พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและวางแผนได้อย่างแม่นยำ สุดท้าย คือการออกแบบและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เรียบง่าย กระชับ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อเพิ่มความเร็วและปริมาณงานที่ทำได้

ตารางที่ ๔.๒๔ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน

ประเด็นสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
	จำนวน (รูปหรือคน)	ลำดับที่
๑. กำหนดเป้าหมายชัดเจน และจัดสรรบุคลากร งบประมาณ รวมถึงกระจายอำนาจให้เหมาะสมกับงาน	๘	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘
๒. แปลงเป้าหมายเป็นแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม และสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอก	๗	๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐
๓. จัดระบบแรงจูงใจที่เหมาะสมให้บุคลากร และเพิ่มช่องทางการให้บริการนักท่องเที่ยว รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยววันธรรมดา	๕	๔, ๕, ๖, ๗, ๘
๔. จัดระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ และปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เรียบง่ายและรวดเร็วขึ้น	๕	๑, ๒, ๔, ๗, ๙

จากตารางที่ ๔.๒๔ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน คือ กำหนดเป้าหมายชัดเจน และจัดสรรบุคลากร งบประมาณ รวมถึงกระจายอำนาจให้เหมาะสมกับงาน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๘ รูปหรือคน แปลงเป้าหมายเป็นแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม และสร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอก มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ รูปหรือคน จัดระบบแรงจูงใจที่เหมาะสมให้บุคลากร และเพิ่มช่องทางการให้บริการนักท่องเที่ยว รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยววันธรรมดา มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ รูปหรือคน จัดระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่แม่นยำ และปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เรียบง่ายและรวดเร็วขึ้น มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ รูปหรือคน

แผนภาพที่ ๔.๒ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน

สังเคราะห์โดย : ผู้วิจัย

๔.๓.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา

๑) การวางแผนกำหนดเวลาที่ชัดเจน โดยการกำหนดตารางเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจนสำหรับแต่ละโครงการและกิจกรรม ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด โดยระบุผู้รับผิดชอบและวันแล้วเสร็จอย่างละเอียด^{๒๑}

๒) การจัดลำดับความสำคัญของงาน จัดลำดับความสำคัญของงานตามความเร่งด่วนและผลกระทบ เพื่อให้บุคลากรสามารถจัดสรรเวลาและทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม เน้นงานที่มีความสำคัญสูงก่อน^{๒๒}

๓) การติดตามและควบคุมเวลา เป็นการจัดระเบียบการทำงานให้มีระบบการติดตามความคืบหน้าของงานตามตารางเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ หากพบความล่าช้าให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขทันที^{๒๓}

๔) การลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เป็นการทบทวนกระบวนการทำงานของบุคลากรให้ชัดเจน เพื่อขจัดขั้นตอนที่ซับซ้อนหรือใช้เวลานานเกินไป เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^{๒๔}

^{๒๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.

๕) การประชุมที่มีประสิทธิภาพ จัดการประชุมให้น้อยครั้งที่สุด และเมื่อมีการประชุม ต้องกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน ควบคุมเวลาให้กระชับ และสรุปผลการประชุมพร้อมมอบหมายงานอย่างชัดเจน^{๒๕}

๖) การสื่อสารหรือการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมการสื่อสารที่รวดเร็ว ชัดเจน และตรงประเด็นระหว่างบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความเข้าใจผิดและประหยัดเวลาในการทำงาน^{๒๖}

๗) การมอบอำนาจการตัดสินใจ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับที่เหมาะสม เพื่อลดความล่าช้าจากการต้องรออนุมัติจากผู้บริหารในทุกขั้นตอน และทำให้การทำงานของบุคลากรมีความสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น^{๒๗}

๘) การจัดทำมาตรฐานเวลาในการทำงาน เป็นการกำหนดมาตรฐานเวลาที่ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำหรับกิจกรรมหลัก ๆ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการวัดผลและปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้เวลา^{๒๘}

๙) การจัดการความเสี่ยงด้านเวลา ระบุความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน และวางแผนรองรับเพื่อลดผลกระทบ เช่น การจัดเตรียมแผนสำรองหรือการเพิ่มทรัพยากรเมื่อจำเป็น^{๒๙}

๑๐) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความตรงต่อเวลา โดยการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรให้แก่บุคลากรด้วยวิธีการให้ความสำคัญกับการทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีวินัย^{๓๐}

สรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา คือ การวางแผนและกำหนดเวลาที่ชัดเจนสำหรับแต่ละกิจกรรมพร้อมระบุผู้รับผิดชอบและวันแล้วเสร็จ การจัดลำดับความสำคัญของงานตามความเร่งด่วน การติดตามและควบคุมความคืบหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อแก้ไขความล่าช้า การลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นในกระบวนการทำงานเพื่อให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดการประชุมให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการสื่อสารและประสานงานที่รวดเร็วและชัดเจน

^{๒๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๒๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๒๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

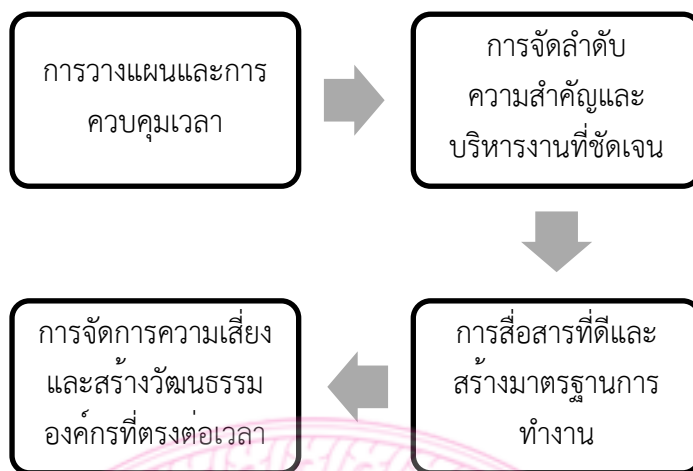
^{๓๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

การมอบอำนาจการตัดสินใจให้ผู้ปฏิบัติงาน การกำหนดมาตรฐานเวลาในการทำงานเพื่อวัดผลและปรับปรุงประสิทธิภาพ การจัดการความเสี่ยงด้านเวลาด้วยการวางแผนรองรับ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความตรงต่อเวลา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีวินัยและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ตารางที่ ๔.๒๕ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา

ประเด็นสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
	จำนวน (รูปหรือคน)	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่
๑. กำหนดตารางเวลาที่ชัดเจน ติดตามความคืบหน้า และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	๗	๑, ๒, ๓, ๔, ๖, ๗, ๘
๒. จัดลำดับงานตามความเร่งด่วน และจัดประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้เหมาะสม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน	๗	๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐
๔. ระบุและจัดการความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความล่าช้า พร้อมปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความตรงต่อเวลา เพื่อให้การดำเนินงานมีวินัยและบรรลุเป้าหมาย	๕	๑, ๒, ๔, ๗, ๙

จากตารางที่ ๔.๒๕ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา คือ กำหนดตารางเวลาที่ชัดเจน ติดตามความคืบหน้า และลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ รูปหรือคน จัดลำดับงานตามความเร่งด่วน และจัดประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยวิธีการมอบอำนาจการตัดสินใจให้เหมาะสม เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๗ รูปหรือคน ส่งเสริมการสื่อสารที่รวดเร็วและชัดเจน รวมถึงกำหนดมาตรฐานเวลาในการทำงาน เพื่อลดความผิดพลาดและเป็นเกณฑ์ในการวัดผล มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๖ รูปหรือคน ระบุและจัดการความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดความล่าช้า พร้อมปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความตรงต่อเวลา เพื่อให้การดำเนินงานมีวินัยและบรรลุเป้าหมาย มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๕ รูปหรือคน

แผนภาพที่ ๔.๓ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา
สังเคราะห์โดย : ผู้วิจัย

๔.๓.๔ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย

๑) การจัดทำงบประมาณที่รัดกุม โดยการวางแผนงบประมาณสำหรับแต่ละโครงการและกิจกรรมอย่างละเอียด รอบคอบ และรัดกุม โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ^{๓๑}

๒) การควบคุมการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด โดยการกำหนดมาตรการและกลไกในการควบคุมการใช้จ่ายให้เป็นไปตามงบประมาณที่ได้รับอนุมัติอย่างเคร่งครัด ตรวจสอบทุกรายการใช้จ่ายอย่างละเอียด^{๓๒}

๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่าที่สุด เช่น การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การรีไซเคิลวัสดุ และการบำรุงรักษาอุปกรณ์เพื่อยืดอายุการใช้งาน^{๓๓}

^{๓๑} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๒} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๓ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๓} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๒ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.

๔) การจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใสและคุ้มค่า ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยกระบวนการที่โปร่งใส แข่งขันได้ และคำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลัก เพื่อให้ได้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม^{๓๔}

๕) การแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุน มองหาโอกาสในการระดมทุนจากแหล่งอื่น ๆ เช่น การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อลดภาระงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น^{๓๕}

๖) การสร้างรายได้เสริมจากแหล่งท่องเที่ยว พัฒนากิจกรรมหรือบริการที่สามารถสร้างรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยว เช่น การจำหน่ายสินค้าที่ระลึก การเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม (ที่เหมาะสม) เพื่อนำมาใช้ในการบำรุงรักษา^{๓๖}

๗) การประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน ก่อนตัดสินใจลงทุนในโครงการใด ๆ ควรมีการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนอย่างละเอียด ทั้งในด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและต้นทุนที่ต้องใช้^{๓๗}

๘) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดต้นทุน สนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมบางอย่าง เช่น การทำความสะอาด การดูแลรักษาเบื้องต้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน^{๓๘}

๙) การตรวจสอบและประเมินผลทางการเงิน จัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบสถานะทางการเงินที่แท้จริง และสามารถปรับแผนการใช้จ่ายได้อย่างทันท่วงที^{๓๙}

๑๐) การใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานเพื่อลดต้นทุน เป็นการนำเทคโนโลยีที่ช่วยประหยัดพลังงาน หรือการลดความต้องการแรงงานคน โดยนำเครื่องจักรมาใช้ในบางกิจกรรม เพื่อลดค่าใช้จ่ายระยะยาว^{๔๐}

สรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย คือ เน้นการควบคุมค่าใช้จ่ายผ่านการ

^{๓๔} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๔ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๕} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๕ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๖} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๗ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๗} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๖ วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.

^{๓๘} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๘ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๓๙} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๙ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

^{๔๐} สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญลำดับที่ ๑๐ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

จัดทำงบประมาณอย่างรัดกุมและควบคุมการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด ควรเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส พร้อมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนและสร้างรายได้เสริมจากแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดต้นทุน ตรวจสอบและประเมินผลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายระยะยาว

ตารางที่ ๔.๒๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย

ประเด็นสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
	จำนวน (รูปหรือคน)	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ลำดับที่
๑. เน้นการจัดทำงบประมาณที่รัดกุม ควบคุมการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส และประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนก่อนตัดสินใจ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพสูงสุด	๑๐	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐
๒. มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด พร้อมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก และสร้างรายได้เสริมจากกิจกรรมหรือบริการของแหล่งท่องเที่ยวเอง	๙	๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙
๓. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและบำรุงรักษา เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน และสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของร่วมกัน	๔	๔, ๕, ๖, ๑๐
๔. ควรให้การศึกษาและพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้มีความเมตตา การให้ความสำคัญกับการศึกษาและการพัฒนาทักษะในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาจะส่งเสริมสร้างความรู้และความสามารถในการปฏิบัติ	๓	๔, ๕, ๖

จากตารางที่ ๔.๒๖ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย คือ เน้นการจัดทำงบประมาณที่รัดกุม ควบคุมการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส และประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนก่อนตัดสินใจ เพื่อให้มั่นใจว่าทุกการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพสูงสุด มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๐ รูปหรือคน มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด พร้อมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภายนอก และสร้างรายได้เสริมจากกิจกรรมหรือบริการของแหล่งท่องเที่ยวเอง มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๙ รูปหรือคน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและบำรุงรักษา เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน และสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของร่วมกัน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ รูปหรือคน จัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบสถานะและปรับแผนได้อย่างทันท่วงที รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน เพื่อลดต้นทุนระยะยาวและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ รูปหรือคน

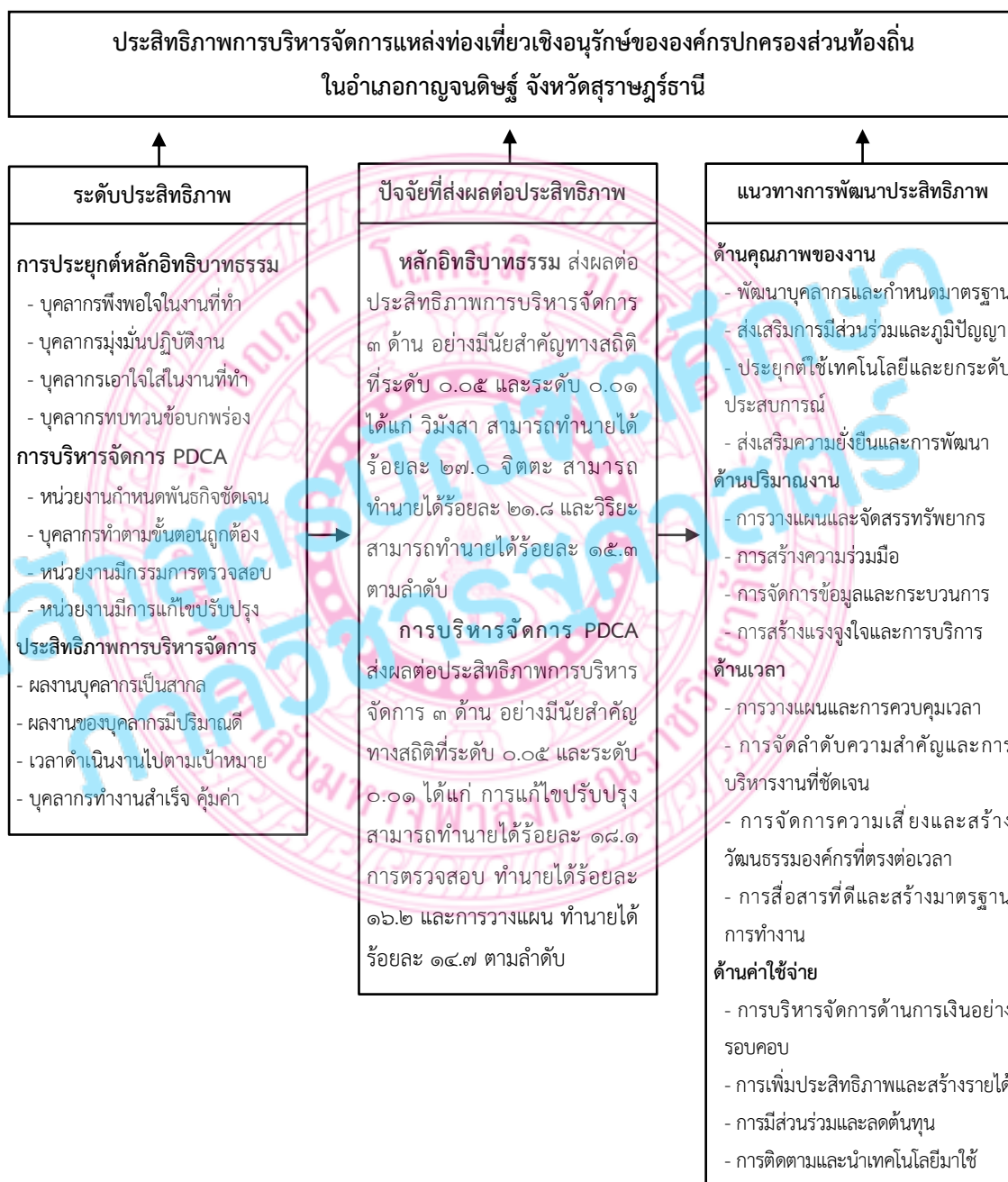
แผนภาพที่ ๔.๔ สรุปสาระสำคัญของประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย

สังเคราะห์โดย : ผู้วิจัย

๔.๔ พุทธนวัตกรรม : องค์ความรู้ใหม่

๔.๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

สังเคราะห์โดย : ผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๕ พบว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ซึ่งสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ดังนี้

๑. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรม ๒) การบริหารจัดการ PDCA และ ๓) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

๑) ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรส่วนใหญ่ มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมดังกล่าวในระดับมาก โดยเฉพาะในสามด้านแรก ได้แก่ ฉันทะ วิริยะ และจิตตะ ซึ่งในด้านฉันทะ บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายสูงสุด ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับและความผูกพันกับงานที่ทำ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่บุคลากรยังต้องพัฒนาคือการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าด้วยความเต็มใจ ซึ่งอาจบ่งชี้ถึงความจำเป็นในการสร้างความเข้าใจร่วมกันหรือเสริมสร้างภาวะผู้นำ. สำหรับด้าน วิริยะ บุคลากรแสดงความมุ่งมั่นในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคอย่างเห็นได้ชัด แต่ยังคงขาดความเพียรในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาศักยภาพตนเอง. ส่วนด้าน จิตตะ บุคลากรมีความเอาใจใส่และรับผิดชอบต่องานสูง แต่กลับให้ความสำคัญกับการดูแลช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานเป็นทีมและความสัมพันธ์ภายในองค์กรที่น่าสนใจคือ ด้านสุตถาย วิมังสา ซึ่งเป็นด้านเดียวที่บางข้ออยู่ในระดับปานกลาง

โดยสรุปว่า การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาทธรรมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอำเภอกาญจนดิษฐ์แสดงผลในเชิงบวกในหลายมิติ โดยเฉพาะด้านความตั้งใจและความพยายามของบุคลากร อย่างไรก็ตาม การศึกษาชี้ให้เห็นถึงจุดที่ต้องปรับปรุง โดยเฉพาะด้านการวางแผน การวิเคราะห์ปัญหา และการสนับสนุนกันและกันภายในองค์กร เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและยั่งยืนยิ่งขึ้น การส่งเสริมการพัฒนาในด้านวิมังสาและการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงานจะเป็นกุญแจสำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการต่อไป

๒) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงมุมมองของบุคลากรต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยภาพรวมพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางที่ดี (๑) การวางแผน บุคลากรมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างไรก็ตาม การจัดโครงสร้างองค์กรและการคัดเลือกบุคลากรยังคงเป็นจุดที่ต้องการการปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบมากยิ่งขึ้น (๒) การปฏิบัติตามแผน บุคลากรก็แสดงความคิดเห็นในระดับมากเช่นกัน โดยเน้นย้ำถึงการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและวิธีการที่วางไว้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ ทว่า การบริหาร

งบประมาณอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ยังเป็นประเด็นที่บุคลากรเห็นว่าควรได้รับการพัฒนาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (๓) การตรวจสอบ บุคลากรมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยเฉพาะการมีคณะกรรมการตรวจสอบและการรายงานผลที่ถูกต้องตามระเบียบ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามแผนงานยังคงเป็นส่วนที่สามารถเสริมความแข็งแกร่งได้อีก (๔) การแก้ไขปรับปรุง บุคลากรมีความคิดเห็นในระดับมาก แต่มีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวเพื่อนำมาปรับปรุงนั้นทำได้ดีแล้ว แต่ต้องการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มเติม

โดยสรุปว่า ภาพรวมของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นี้อยู่ในระดับดีมาก บุคลากรมีความเข้าใจและดำเนินการตามแผนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังคงมีโอกาสในการพัฒนาในด้านโครงสร้างองค์กร การบริหารงบประมาณ การประเมินผล และการวางแผนแก้ไขปรับปรุงอย่างเป็นระบบ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้นไปอีกขั้น

๓) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงมุมมองของบุคลากรต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางที่ดี ได้แก่ (๑) ด้านคุณภาพของงาน บุคลากรมองว่าผลงานมีความเป็นสากลและน่าเชื่อถือสูง โดยได้รับความพึงพอใจจากหน่วยงานนักท่องเที่ยว และประชาชนเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าด้านความถูกต้อง ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้ของผลงาน ยังคงเป็นส่วนที่ควรปรับปรุง (๒) ด้านปริมาณงาน การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน และมีปริมาณที่เหมาะสมตามแผนที่วางไว้ ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการส่งมอบงานได้ตามเป้าหมาย (๓) ด้านเวลา บุคลากรใช้เวลาในการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน มีการพัฒนาให้กระชับ รวดเร็ว และประหยัดเวลามากยิ่งขึ้น แม้ว่าความเหมาะสมของเวลากับงานจะยังคงเป็นจุดที่ต้องให้ความสำคัญ และ (๔) ด้านค่าใช้จ่าย บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร อีกทั้งยังมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้วมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม การดูแลรักษาและซ่อมบำรุงเพื่อลดค่าใช้จ่ายยังสามารถพัฒนาได้อีก

โดยสรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะด้านคุณภาพ ปริมาณ และเวลา ซึ่งมีมาตรฐานสูงและตอบสนองความคาดหวังได้ดี ด้านค่าใช้จ่ายก็มีการบริหารจัดการอย่างคุ้มค่า อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นเล็กน้อยที่สามารถพัฒนาต่อยอดได้ เช่น ความชัดเจนของผลงาน และการบำรุงรักษาเพื่อลดต้นทุนในระยะยาวโดยรวมแล้ว ประสิทธิภาพอยู่ในระดับดีเยี่ยมและพร้อมสำหรับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๒. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรมาศึกษา ๒ ปัจจัย คือ ๑) หลักอิทธิบาทธรรม ได้แก่ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิมังสา (ความไตร่ตรอง) และ ๒) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (PDCA) ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ และด้านการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) หลักอิทธิบาทธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ๓ ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ วิมังสา (ความไตร่ตรอง) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และวิริยะ (ความเพียร) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า วิมังสา หรือการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนนั้นสำคัญยิ่ง เพราะการตัดสินใจใด ๆ ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ล้วนส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและชุมชน การวิเคราะห์ข้อมูลรอบด้าน ทั้งผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ ก่อนการดำเนินโครงการ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่แก้ไขยาก จิตตะ คือความเอาใจใส่ในทุกรายละเอียดของงาน ตั้งแต่การบำรุงรักษา ไปจนถึงการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว แสดงถึงความรับผิดชอบและความผูกพันต่อแหล่งทรัพยากร ซึ่งเป็นหัวใจของการอนุรักษ์อย่างแท้จริง และ วิริยะ หรือความเพียรพยายาม ก็เป็นสิ่งสำคัญเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและความท้าทายที่ซับซ้อน เช่น การแก้ไขปัญหาแหล่งท่องเที่ยวล้นหลาม หรือการฟื้นฟูธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อจึงเป็นสิ่งจำเป็นให้งานสำเร็จ

๒) การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (PDCA) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ๓ ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ด้านการตรวจสอบ และด้านการวางแผน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การแก้ไขปรับปรุง คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การนำผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานมาประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ทำให้การจัดการมีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อพลวัตของแหล่งท่องเที่ยวได้ดีขึ้น การตรวจสอบ เป็นกลไกสำคัญในการรักษามาตรฐานและความโปร่งใส ทั้งการติดตามการใช้ทรัพยากร การปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการประเมินผลกระทบ เพื่อให้มั่นใจว่าการอนุรักษ์ดำเนินไปอย่างถูกต้องทิศทาง การวางแผนที่ดีจะเป็นเสมือนเข็มทิศนำทาง กำหนดเป้าหมายและขั้นตอนที่ชัดเจน และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ ขึ้นอยู่กับสองปัจจัยหลักที่ส่งเสริมกัน ได้แก่ หลักอิทธิบาทธรรม คือ ความไตร่ตรอง ความเอาใจใส่ และความเพียร ซึ่งเป็นรากฐานของคุณธรรมภายใน และกระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (PDCA) คือ การแก้ไขปรับปรุง การตรวจสอบ และการวางแผน การผสมรวมปัจจัยเหล่านี้จะช่วยให้การดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๓. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประสิทธิภาพต้องเริ่มจากการพัฒนาด้านคุณภาพของงาน ด้วยการพัฒนาบุคลากร สร้างมาตรฐาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยว ปริมาณงาน มุ่งเน้นการวางแผนที่วัดผลได้ การจัดสรรทรัพยากร และการกระจายอำนาจ รวมถึงการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายช่องทางบริการ ส่วนด้านเวลา ให้ความสำคัญกับการวางแผนที่ชัดเจน การติดตามความคืบหน้า และการลดขั้นตอน เพื่อให้การดำเนินงานรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด สุดท้าย ด้านค่าใช้จ่าย เน้นการควบคุมงบประมาณ การจัดซื้อที่โปร่งใส และการแสวงหาแหล่งเงินทุนเสริม รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อลดต้นทุนระยะยาว ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวเติบโตคู่ไปกับการอนุรักษ์อย่างแท้จริง

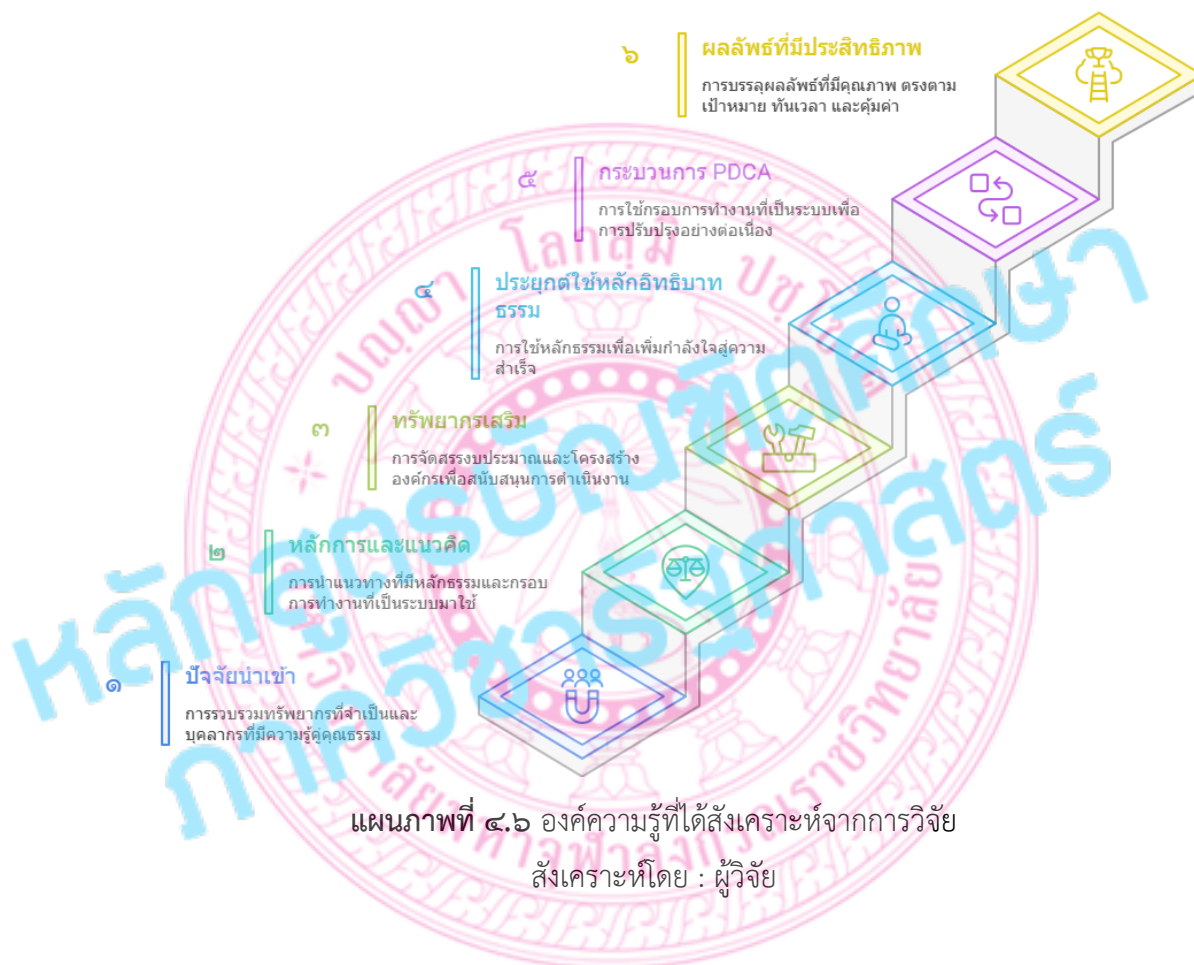
โดยสรุปว่า การพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีให้มีประสิทธิภาพนั้น เน้นการยกระดับสำคัญ ได้แก่ คุณภาพงาน พัฒนาบุคลากร มาตรฐาน ชุมชน และเทคโนโลยี ปริมาณงาน มีการวางแผน จัดการทรัพยากร การกระจายอำนาจ เวลา มีการวางแผนชัดเจน การติดตาม ลดขั้นตอน และค่าใช้จ่าย มีการควบคุมงบประมาณ โปร่งใส และจัดหาแหล่งทุนเสริม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ควบคุมต้นทุนได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจในระยะยาว

๔.๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ดังนี้

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

จากแผนภาพที่ ๔.๖ พบว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ซึ่งสามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ดังนี้

๑. ปัจจัยนำเข้า (Input)

ปัจจัยนำเข้าในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์นี้ คือ ทรัพยากรและองค์ประกอบพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ ๑) บุคลากร คือ ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญที่สุด บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือพนักงาน ล้วนเป็นกำลังสำคัญที่นำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย บุคลากรเหล่านี้มีฉันทะ (ความพอใจ) ในงานที่ได้รับมอบหมาย มีวิริยะ (ความมุ่งมั่น)

ในการทำงานและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีจิตตะ (ความเอาใจใส่) ในการรับผิดชอบต่องานสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือคุณลักษณะภายในที่เป็นรากฐานของประสิทธิภาพ ๒) หลักการและแนวคิด ได้แก่ อธิปไตยธรรม ซึ่งเป็นเสมือนเข็มทิศทางคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงาน และหลักการบริหารจัดการ PDCA ซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่เป็นระบบ ทั้งสองสิ่งนี้เป็นเหมือนชุดเครื่องมือทางความคิดและปฏิบัติที่บุคลากรนำมาใช้ในการทำงาน ๓) ทรัพยากรเสริม ได้แก่ งบประมาณ โครงสร้างองค์กร ระเบียบข้อบังคับ และข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่ใช้ในการปรับปรุง ซึ่งเป็นองค์ประกอบเชิงกายภาพและเชิงระบบที่สนับสนุนการทำงาน

๒. กระบวนการ (Process)

กระบวนการ คือ ชุดกิจกรรมและการดำเนินงานที่เปลี่ยนปัจจัยนำเข้าให้กลายเป็นปัจจัยนำออก ได้แก่ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยมีแกนหลัก คือ หลักอภิปรัชชาธรรมผสานกับหลักการบริหารจัดการ PDCA ดังนี้

๑) การประยุกต์ใช้หลักอภิปรัชชาธรรม ได้แก่ (๑) ฉันทะ ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตามแผน (๒) วิริยะ ทำให้เกิดความมุ่งมั่นไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนและแก้ปัญหาต่าง ๆ (๓) จิตตะ ทำให้เกิดความเอาใจใส่และรับผิดชอบในทุกขั้นตอนของกระบวนการ ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ ไปจนถึงการตรวจสอบ (๔) วิมังสา มีบทบาทสำคัญในการ การคิดวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขั้นตอนการวางแผนและการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผลและรอบด้าน คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพมากที่สุด

๒) กระบวนการบริหารจัดการ PDCA ได้แก่ (๑) การวางแผน (Plan) กระบวนการนี้เริ่มต้นด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ชัดเจน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีการจัดทำแผนงานและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการนี้ยังต้องมีการปรับปรุงเรื่องการจัดโครงสร้างองค์กรและการคัดเลือกบุคลากรให้สอดคล้องกับระเบียบมากขึ้น (๒) การปฏิบัติตามแผน (Do) เป็นขั้นตอนที่บุคลากร นำแผนงานที่วางไว้ไปสู่การปฏิบัติจริง มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการทำงาน อย่างไรก็ตาม กระบวนการนี้ยังต้องการความโปร่งใสและการตรวจสอบได้ในเรื่องการบริหารงบประมาณ (๓) การตรวจสอบ (Check) คือ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้มั่นใจว่าทุกอย่างเป็นไปตามแผนที่วางไว้ มีคณะกรรมการตรวจสอบและการรายงานผลตามระเบียบที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการควบคุมคุณภาพ อย่างไรก็ตาม การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรยังสามารถเสริมความแข็งแกร่งได้อีก และ (๔) การแก้ไขปรับปรุง (Act) เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการ นำผลการตรวจสอบและข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงแก้ไข การเรียนรู้จาก

ประสบการณ์และการนำข้อมูลจากนักท่องเที่ยวนำมาใช้ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มเติมเป็นสิ่งที่ดี แต่ยังต้องการการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มเติมอย่างเป็นระบบ

๓. ปัจจัยนำออก (Output)

ปัจจัยนำออก คือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงานตามกระบวนการผสมผสานระหว่างหลักอิทธิบาทธรรมกับการบริหารจัดการ (PDCA) ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยภาพรวมผลลัพธ์ที่ได้ คือ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่อยู่ในระดับดีถึงดีมาก แสดงถึงการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จ ดังนี้

๑) คุณภาพของงาน แหล่งท่องเที่ยวมีผลงานที่มีความเป็นสากลและน่าเชื่อถือสูง ได้รับความพึงพอใจจากหน่วยงาน นักท่องเที่ยว และประชาชน ซึ่งสะท้อนถึงการจัดการที่เป็นไปตามมาตรฐาน อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสปรับปรุงในเรื่องความถูกต้อง ชัดเจน และการตรวจสอบได้ของผลงาน

๒) ปริมาณงาน การปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน และมีปริมาณงานที่เหมาะสมตามแผนที่วางไว้ แสดงถึงความสามารถในการส่งมอบงานได้ตามเป้าหมาย

๓) การบริหารเวลา บุคลากรสามารถใช้เวลาในการดำเนินงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการ มีความกระชับ รวดเร็ว และประหยัดเวลา ซึ่งบ่งชี้ถึงการบริหารจัดการเวลาที่มีประสิทธิภาพ

๔) การบริหารค่าใช้จ่าย การดำเนินงานมีความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร มีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้วมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ ซึ่งแสดงถึงการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงต้นทุน

โดยสรุปว่า การวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การนำปัจจัยนำเข้าอันได้แก่ บุคลากรที่มีคุณลักษณะตามหลักอิทธิบาทธรรมและหลักการบริหารจัดการที่ดี มาผ่านกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบตามหลัก PDCA โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ วิสัยทัศน์ ในการไตร่ตรอง และการแก้ไขปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดปัจจัยนำออกที่เป็นประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในระดับสูง ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ ๓) เพื่อนำเสนอประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) สำหรับผลการวิจัยสามารถนำมาสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน ๒๓๙ คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นประชากรตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุงาน และประเภทบุคลากร ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, $S.D. = 0.611$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน ปานกลาง ๑ ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านฉันทะ (ความพอใจ) ($\bar{X} = 4.18$, $S.D. = 0.669$) รองลงมา คือ ด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ($\bar{X} = 3.48$, $S.D. = 0.855$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านจิตตะ (ความเอาใจใส่) ($\bar{X} = 3.78$, $S.D. = 0.881$) ตามลำดับ

๒. ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $S.D. = 0.644$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.97$, $S.D. = 0.840$) รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ($\bar{X} = 3.91$, $S.D. = 0.808$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง ($\bar{X} = 3.63$, $S.D. = 0.822$) ตามลำดับ

๓. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $S.D. = 0.714$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเวลา ($\bar{X} = 3.97$, $S.D. = 0.847$) รองลงมา คือ ด้านค่าใช้จ่าย ($\bar{X} = 3.90$, $S.D. = 0.845$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านคุณภาพของงาน ($\bar{X} = 3.68$, $S.D. = 0.817$) ตามลำดับ

๕.๑.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานที่ ๑ หลักอิทธิบาทธรรม ประกอบด้วย ๔ ประการ คือ (๑) ฉันทะ (ความพอใจ) (๒) วิริยะ (ความเพียร) (๓) จิตตะ (ความเอาใจใส่) และ (๔) วิมังสา (ความไตร่ตรอง) อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หลักอิทธิบาทธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ๐.๕๒๒ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมี ๓ ด้าน คือ งบประมาณ (ความโปร่งใส) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๗.๐ จิตตะ (ความเอาใจใส่) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๒๑.๘ และวิริยะ (ความเพียร) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๕.๓

สมมติฐานที่ ๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประกอบด้วย ๔ ประการ คือ (๑) ด้านการวางแผน (๒) ด้านการปฏิบัติตามแผน (๓) ด้านการตรวจสอบ และ (๔) ด้านการแก้ไขปรับปรุง อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ ๐.๔๖๙ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมี ๓ ด้าน คือ ด้านการแก้ไขปรับปรุง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๘.๑ ด้านการตรวจสอบ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๖.๒ และด้านการวางแผน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สามารถทำนายประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร้อยละ ๑๔.๗

๕.๑.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. ด้านคุณภาพของงาน

มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพงานโดยการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการเชิงอนุรักษ์ การสื่อสาร และการบริการนักท่องเที่ยวอย่างมืออาชีพ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานที่ชัดเจนในทุกขั้นตอน มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างจริงจัง พร้อมทั้งบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตดั้งเดิมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อสร้างเอกลักษณ์และความยั่งยืน นอกจากนี้ ยังมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบายในการบริหารจัดการและการประชาสัมพันธ์ มีการยกระดับประสบการณ์นักท่องเที่ยวผ่านกิจกรรมและบริการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความประทับใจและตระหนักถึงการอนุรักษ์ การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ เป็นหัวใจสำคัญในการรักษาสมดุลและทรัพยากร มีการจัดทำคู่มือและแนวปฏิบัติ พร้อมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงและประเมินผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

๒. ด้านปริมาณงาน

เน้นการบริหารจัดการด้านปริมาณงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยการวางแผนและกำหนดเป้าหมายเชิงปริมาณที่ชัดเจน สามารถวัดผลได้ เพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงาน และจัดสรรทรัพยากรทั้งบุคลากร งบประมาณ และอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับปริมาณงานและความเร่งด่วนของกิจกรรม มีการกระจายอำนาจและมอบหมายงานให้บุคลากรที่เหมาะสม รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมและมีผู้รับผิดชอบชัดเจน เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายนอกเพื่อเพิ่มปริมาณงาน และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร เพื่อกระตุ้นความกระตือรือร้น ขยายช่องทางการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวให้ครอบคลุม และส่งเสริมการท่องเที่ยวในวันธรรมดาเพื่อกระจายปริมาณนักท่องเที่ยวและลดความแออัด พัฒนาระบบการจัดการข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและวางแผนได้อย่างแม่นยำ การออกแบบและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เรียบง่าย กระชับ ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น

๓. ด้านเวลา

เน้นการวางแผนและกำหนดเวลาที่ชัดเจนสำหรับแต่ละกิจกรรมพร้อมระบุผู้รับผิดชอบ และวันแล้วเสร็จ การจัดลำดับความสำคัญของงานตามความเร่งด่วน การติดตามและควบคุมความคืบหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อแก้ไขความล่าช้า การลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นในกระบวนการทำงาน เพื่อให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดการประชุมให้มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการสื่อสารและประสานงานที่รวดเร็วและชัดเจน การมอบอำนาจการตัดสินใจให้ผู้ปฏิบัติงาน การกำหนดมาตรฐานเวลาในการทำงานเพื่อวัดผลและปรับปรุงประสิทธิภาพ การจัดการความเสี่ยงด้านเวลาด้วยการวางแผน

รองรับ และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความตรงต่อเวลา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีวินัยและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

๔. ด้านค่าใช้จ่าย

เน้นการควบคุมค่าใช้จ่ายผ่านการจัดทำงบประมาณอย่างรัดกุมและควบคุมการใช้จ่ายอย่างเคร่งครัด ควรเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างโปร่งใส พร้อมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนและสร้างรายได้เสริมจากแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังมีการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อลดต้นทุน ตรวจสอบและ ประเมินผลทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานเพื่อลดค่าใช้จ่ายระยะยาว

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑. ระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$, $S.D. = ๐.๖๑๑$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ๓ ด้าน ปานกลาง ๑ ด้าน ทั้งนี้เพราะว่า บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย บุคลากรมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค บุคลากรมีความเอาใจใส่ในงาน และปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และบุคลากรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร การปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านฉันทะ (ความพอใจ) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านวิริยะ (ความเพียร) ด้านจิตตะ (ความตั้งใจ) และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) ตามลำดับ โดยอภิปรายว่า ด้านฉันทะ (ความพอใจ) บุคลากรของสำนักงานเขตบางกะปิ ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นจนสำเร็จภารกิจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านวิริยะ (ความเพียร) บุคลากรของสำนักงานเขตบางกะปิ ปฏิบัติงานตรงตามเวลาทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านจิตตะ (ความตั้งใจ) บุคลากรของสำนักงานเขตบางกะปิ มีจิตใจแน่วแน่มั่นคงต่องานหรือภารกิจอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านวิมังสา (ความไตร่ตรอง) บุคลากรของสำนักงานเขตบางกะปิ มีการทบทวนหา

จุดบกพร่องในการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๑ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัศยามน จินดานิล และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตามหลักอิทธิบาทธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ๒ ด้าน ปานกลาง ๒ ด้าน โดยเรียงลำดับ คือ ด้านจิตตะ ความเอาใจจดจ่อฝักใฝ่ในสิ่งนั้น และด้านวิริยะ ความขยันและสม่ำเสมอ ด้านฉันทะ ความพอใจ และด้านวิมังสา การแก้ปัญหาโดยใช้ปัญญา ตามลำดับ โดยอภิปรายว่า ด้านฉันทะ ความพอใจ การบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่มีประสิทธิภาพและมีการปฏิบัติงานได้ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านวิริยะ ความขยันและสม่ำเสมอ ผู้มีส่วนร่วมมีความพอใจต่อการปฏิบัติงานและการบริหารองค์กรด้านเวชภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านจิตตะ ความเอาใจจดจ่อฝักใฝ่ในสิ่งนั้น การบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์มีการเอาใจใส่เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านวิมังสา การแก้ปัญหาโดยใช้ปัญญา การบริหารจัดการงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์มีการทบทวนการทำงานทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๒ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี บุญจรัส และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง” ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความเหมาะสมของหลักอิทธิบาท ๔ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านฉันทะ รักงาน ด้านวิริยะ สู้งาน ด้านจิตตะ ใส่ใจงาน และด้านวิมังสา ทำงานด้วยปัญญา ตามลำดับ โดยอภิปรายได้ว่า ด้านฉันทะ รักงาน มีความสุขและจริงจังกับงานที่ปฏิบัติอยู่เสมอแม้งานจะมีปัญหาอย่างมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านวิริยะ สู้งาน ปฏิบัติงานได้สม่ำเสมอจนกว่างานจะสำเร็จโดยไม่คำนึงถึงความเหนื่อยยาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านจิตตะ ใส่ใจงาน เอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบปัญหา ก็พร้อมที่จะแก้ไข มีค่าเฉลี่ย

^๑ พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร”, วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๖-๒๗.

^๒ วัศยามน จินดานิล และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่”, วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) : ๘๒-๙๕.

สูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านวิม้งสา ทำงานด้วยปัญญา การคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุผล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๓

๒. ระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๔$, $S.D. = ๐.๖๔๔$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะว่า หน่วยงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ชัดเจน บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้องตามแผนงานที่วางไว้ หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร และรายงานผลตามระเบียบขั้นตอนอย่างถูกต้อง และหน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวฑฒโน (ปุริรักษ์) ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการในการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยอภิปรายว่า ด้านการวางแผน (Plan) วัดมีการวางแผนในการจัดรูปแบบแผนผังของวัดเป็นอย่างดี ด้านการปฏิบัติตามแผน (Do) วัดมีการจัดหางบประมาณสำหรับใช้ในการสร้างเสนาสนะอย่างชัดเจน ด้านการตรวจสอบ (Check) วัดมีการประเมินผลการบริหารจัดการตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนถูกต้อง ด้านการปรับปรุงแก้ไข (Act) วัดมีการกำหนดแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงปัญหาข้อบกพร่องอย่างเป็นรูปธรรมอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๔ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดนพรัตน์ สุมะโร (ถ้ำเลิศ) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของการพัฒนาแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี คือระดับกระบวนการ PDCA โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยอภิปรายว่า ด้านการวางแผน วัดมีการประชุมวางแผนจัดการทรัพย์สินของวัดอย่างต่อเนื่อง ด้านการปฏิบัติตามแผน วัดมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการตามความเหมาะสม ด้านการตรวจสอบวัดมีกระบวนการกำกับตรวจสอบติดตามผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ ด้านการปรับปรุงแก้ไข

^๓ มนตรี บุญจรัส และคณะ, “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๒๐๗-๒๑๙.

^๔ พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวฑฒโน (ปุริรักษ์), “รูปแบบการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, คุษภินิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

วัดมีการปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๕ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมโล (คงเมือง) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสระบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ๑ ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ๓ ด้าน โดยอภิปรายว่า ด้านการวางแผน (Plan) วัดมีการวางแผนในการจัดการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านทักษะ ความรู้ และเพิ่มขีดความสามารถและพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการลงมือทำ (Do) วัดมีการพัฒนาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ให้มีความตื่นตัวอยู่เสมอ และพร้อมปฏิบัติหน้าที่ในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจและไว้วางใจว่าจะไม่เกิดเหตุร้ายต่าง ๆ กับตนเอง ด้านการตรวจสอบ (Check) วัดมีการตรวจสอบงานรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ยุทธโธปกรณ์ ถึงดับเพลิง เครื่องมือการแพทย์ หรือเครื่องมือกู้ชีพ และอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานว่ามีความพร้อมสามารถใช้การได้ทันที หากเกิดกรณีเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว และด้านการแก้ไขและการดำเนินการให้เหมาะสม (Act) วัดมีการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อมาทดแทนเทคโนโลยีที่ล้าสมัยมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๖

๓. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, $S.D. = 0.714$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะว่า ผลงานของบุคลากรมีความเป็นสากล ตรงตามความต้องการของหน่วย สามารถเชื่อถือได้ ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภัททวโส ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการพุทธธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาล โดยภาพรวม

^๕ พระปลัดนพรัตน์ สุขเมธ (ล้ำเลิศ), “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี”, *คุณานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

^๖ พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมโล (คงเมือง), “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดสระบุรี”, *คุณานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓).

อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านปริมาณงาน ด้านคุณภาพของงาน ด้านค่าใช้จ่าย และด้านเวลา ตามลำดับ โดยอภิปรายได้ว่า ด้านคุณภาพของงาน บุคลากรมีการปฏิบัติงานที่มีความน่าเชื่อถือโปร่งใสตรวจสอบได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านปริมาณงาน การปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีปริมาณงานที่มีความเหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านเวลา บุคลากรปฏิบัติงานได้ตรงตามกรอบระยะเวลาการปฏิบัติงานตามหนังสือสั่งการ กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านค่าใช้จ่าย บุคลากรสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร เช่น เงิน วัสดุ ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน” สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนุต์ม์ น้อยพานิช** ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านความเร็วในการทำงาน ด้านคุณภาพงาน ด้านความประหยัดหรือความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร และด้านปริมาณงาน ตามลำดับ โดยอภิปรายว่า ด้านปริมาณงาน ท่านสามารถทำงานได้ปริมาณงานตามที่ต้องการกำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านคุณภาพงาน องค์กรมีการควบคุมการทำงานที่มีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านความเร็วในการทำงาน บุคลากรทำงานได้เสร็จตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านความประหยัดหรือความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร บุคลากรมีการปิดไฟ หรือถอดปลั๊กอุปกรณ์ที่ไม่ได้ใช้งานออกทุกครั้ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน” สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พัชรภรณ์ สันติเสวี และคณะ** ได้วิจัยเรื่อง “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงาน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านคุณภาพของงาน

---

^๓ พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภัททวโส, “การบูรณาการพุทธธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๗) : ๒๘๒-๒๙๔.

^๔ ธนุต์ม์ น้อยพานิช, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”, วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๗) : ๔๖-๕๗.

(Quality) ด้านปริมาณงาน (Quantity) ด้านค่าใช้จ่าย (Costs) และด้านเวลา (Time) ตามลำดับ โดยอภิปรายว่า ด้านคุณภาพของงาน (Quality) บุคลากรมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านปริมาณงาน (Quantity) สำนักงานมีตัวแทนและนายหน้าประกันภัย ที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน ด้านเวลา (Time) สำนักงานสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน และด้านค่าใช้จ่าย (Costs) สำนักงานใช้งบประมาณในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากเหมือนกัน^๙

๕.๒.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมมติฐานที่ ๑ หลักอิทธิบาทธรรม อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า หลักอิทธิบาทธรรม ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และระดับ ๐.๐๑ ได้แก่ วิมังสา สามารถทำนายได้ร้อยละ ๒๗.๐ จิตตะ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๒๑.๘ และวิริยะ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๕.๓ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง** ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอิทธิบาท ๔ กับประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ($r=0.๓๗๔^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ทุกด้าน สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านวิมังสา ความไตร่ตรอง ด้านจิตตะ ความเอาใจใส่ ด้านวิริยะ ความเพียร และด้านฉันทะ ความพอใจ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย^{๑๐} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **มาลัย สาแก้ว** ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริม

^๙ พัทธภรณ์ สันติเสวี และคณะ, “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”, **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**, ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๒๓๖-๒๔๙.

^{๑๐} **ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง**, “ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี”, **วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร**, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๑๓-๒๗.

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน พบว่า ๑) ภารกิจของบุคลากร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการจัดการหน้าที่การปฏิบัติงาน ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากร และด้านการส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แสดงว่า ภารกิจของบุคลากร สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ร้อยละ ๔๑.๕ ตามลำดับ ๒) หลักอิทธิบาท ๔ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แสดงว่า หลักอิทธิบาท ๔ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ และวิมังสา สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ร้อยละ ๗๑.๐ ตามลำดับ^{๑๑} สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร เตชนันท์ ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน” ผลการวิจัยพบว่า หลักอิทธิบาท ๔ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยมีระดับความสัมพันธ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือ เมื่อมีการบูรณาการหลักอิทธิบาท ๔ ในการให้บริการประชาชนมากขึ้น ก็จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนเพิ่มมากขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน^{๑๒}

สมมติฐานที่ ๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อย่างน้อย ๑ ตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการ PDCA ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และระดับ ๐.๐๑ ได้แก่ การแก้ไขปรับปรุง สามารถทำนายได้ร้อยละ ๑๘.๑ การตรวจสอบ ทำนายได้ร้อยละ ๑๖.๒ และการวางแผน ทำนายได้ร้อยละ ๑๔.๗ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสุทธนันท์ นิลพัฒน์ ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสุขภาวะพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติใน

^{๑๑} มัลลย์ สาแก้ว, “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๕๗-๑๗๐.

^{๑๒} วลัยพร เตชนันท์, “ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวก อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

จังหวัดอ่างทอง” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง พบว่า ด้านการบริหารจัดการตามหลัก PDCA ส่งผลต่อการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ ๓ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และ ๐.๐๕ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการปฏิบัติ ด้านการตรวจสอบ และ ด้านการปรับปรุง และพบว่ามี ๑ ตัวแปร ที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผน และพบว่า กระบวนการบริหารจัดการตามหลัก PDCA สามารถร่วมกันทำนวยการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง ได้ร้อยละ ๑๗.๑^{๓๓} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชุตินัน ศรีนวกะตระกูล** ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง : กรณีศึกษาหน่วยงาน A มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงระบบ ปัจจัยระดับองค์การ ปัจจัยระดับบุคคล กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบายนั้น สมมติฐานที่ ๒ ปัจจัยด้านกระบวนการจัดทำแผนตามหลัก PDCA ด้านโครงสร้างองค์การและสิ่งสนับสนุนการทำงานของหน่วยงาน และด้านการเรียนรู้และความสามารถในการปรับตัวของบุคลากรมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบาย พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบายในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = ๐.๗๐๕, p < ๐.๐๑$) จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย^{๓๔} สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชลนัฏฐ์ จันทรืเชียว** ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ของเทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๒ ด้าน คือ ด้านการวางแผน และด้านการตรวจสอบ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย ($r = ๐.๗๒๔$) สามารถพยากรณ์หรืออธิบายความแปรปรวนของผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้ร้อยละ ๕๒.๔๐ และมีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ ๐.๔๙๔^{๓๕}

^{๓๓} วิสุทธินันท์ นิลพัฒน์, “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสุขภาพพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง”, *ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๗).

^{๓๔} ชุตินัน ศรีนวกะตระกูล, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง : กรณีศึกษาหน่วยงาน A มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”, *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๒ (มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๑๒๙-๑๔๔.

^{๓๕} ชลนัฏฐ์ จันทรืเชียว, “รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ของเทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี”, *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม ๒๕๖๘) : ๒๔๙-๒๖๕.

๕.๒.๓ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ด้านคุณภาพของงาน คือ พัฒนาศักยภาพและกำหนดมาตรฐาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและยกระดับประสิทธิภาพ ส่งเสริมความยั่งยืนและการพัฒนาต่อเนื่อง ด้านปริมาณงาน คือ การวางแผนและการจัดสรรทรัพยากร การดำเนินงานและการสร้างความร่วมมือ การจัดการข้อมูลและกระบวนการ การสร้างแรงจูงใจและการบริการ ด้านเวลา คือ การวางแผนและการควบคุมเวลา การจัดลำดับความสำคัญและบริหารงานที่ชัดเจน การจัดการความเสี่ยงและสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ตรงต่อเวลา การสื่อสารที่ดีและสร้างมาตรฐานการทำงาน และด้านค่าใช้จ่าย คือ การบริหารจัดการด้านการเงินอย่างรอบคอบ การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างรายได้ การมีส่วนร่วมและลดต้นทุน การติดตามและนำเทคโนโลยีมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริระ ภูมิภักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน คือ ๑) ด้านคุณภาพของงาน การพัฒนาระบบการทำงานที่มีความชัดเจนในด้านเป้าหมายและการพัฒนาเจ้าหน้าที่ทั้งด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไป ๒) ด้านปริมาณงาน การแบ่งงานกันทำอย่างชัดเจน และการประสานความร่วมมือหน่วยงานทั้งภายในและนอก ๓) ด้านเวลา การวางแผนงานร่วมกันไม่ว่าจะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือนเพื่อให้จัดสรรเวลาการทำงานได้ง่ายขึ้น ๔) ด้านค่าใช้จ่าย การบูรณาการงบประมาณร่วมกับหน่วยงานที่ทำงานในด้านเดียวกันเพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด และการใช้จ่ายงบประมาณบนความถูกต้อง ชัดเจน สามารถชี้แจงได้^{๑๖} สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรติติกาล สุขสิงห์ และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน มีลักษณะ คือ ด้านคุณภาพของงาน ได้แก่ บุคลากรมีสัมพันธภาพที่ดีภายในหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ บุคลากรปฏิบัติงานโดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย จรรยาบรรณข้าราชการและเป็นไปตามยุทธศาสตร์ขององค์กร ด้านปริมาณงาน ได้แก่ บุคลากรมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรปฏิบัติงานมีผลสำเร็จ

^{๑๖} ศิริระ ภูมิภักดิ์, “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบาน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕).

ตามปริมาณที่ได้รับมอบหมาย ด้านเวลา ได้แก่ บุคลากรมีการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ไม่มีข้อผิดพลาดเพื่อให้งานสำเร็จด้วยดีภายในระยะเวลาที่กำหนด บุคลากรมีส่วนร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานในหน่วยงานเพื่อให้งานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว และด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ บุคลากรมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จภายในเวลาราชการ บุคลากรมาทำงานกลับตามกำหนดเวลาราชการ บุคลากรมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า^{๑๗} สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรพร จันตะนี และคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร คือ ด้านคุณภาพ การปฏิบัติงานให้มีคุณภาพต้องมีความระมัดระวังเพื่อให้เกิดความรอบคอบ ทำถูกระเบียบ ใส่ใจในการทำงาน มีความพยายาม พยายามและตั้งใจในการทำงาน ด้านปริมาณ การกำหนดเป้าหมายความสำเร็จของงานเป็นปริมาณ โดยคำนึงถึงเวลา จำนวนชิ้นงาน มีตัวชี้วัดที่ถูกต้องเที่ยงธรรม วัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม ด้านเวลา การบริหารจัดการเวลา การจัดลำดับความสำคัญก่อนและหลังจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ด้านค่าใช้จ่าย การทำงานต้องมีการวางแผน กำหนดกรอบงานให้ชัดเจน มีการกำกับติดตาม เพื่อลดข้อผิดพลาด มีการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์อย่างระมัดระวัง มีการหาจุดคุ้มทุน และความคุ้มค่าในการใช้จ่าย^{๑๘}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีผลสรุปดังต่อไปนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรมีนโยบายการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เข้าใจในหลักอิทธิบาทธรรมอย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักธรรมดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเหมาะสม

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรมีนโยบายการสร้างบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถนำหลักอิทธิบาทธรรมมาใช้ในการทำงานได้อย่างสะดวกสบาย

^{๑๗} จิรติกาล สุขสิงห์ และคณะ, “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน”, วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) : ๑๐๘-๑๒๒.

^{๑๘} ภัทรพร จันตะนี และคณะ, “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา”, วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๔๑-๕๒.

๓. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรมีนโยบายพัฒนาเครื่องมือและกลไกที่สามารถวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเป็นธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงหลักอิทธิบาทธรรมในการประเมินผล

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ผู้วิจัยสรุปข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีผลสรุปดังต่อไปนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรจัดกิจกรรมฝึกอบรมหรือสัมมนาให้กับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับหลักอิทธิบาทธรรม และวิธีการนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง จัดทำคู่มือหรือเอกสารที่สรุปสาระสำคัญของหลักอิทธิบาทธรรม และตัวอย่างการนำไปใช้ในการทำงานประจำวัน เพื่อให้บุคลากรสามารถศึกษาและทบทวนได้ด้วยตนเอง

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรส่งเสริมการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เน้นการร่วมมือ ความเอื้ออาทร และความซื่อสัตย์โดยการจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ในที่ทำงาน จัดให้มีพื้นที่ทำงานที่สะดวกสบาย และมีสิ่งอำนวยความสะดวก ส่งเสริมการสื่อสารที่เปิดกว้างและซื่อสัตย์ในทุกระดับ โดยการจัดประชุมสม่ำเสมอ เพื่อให้บุคลากรสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระ

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ควรพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลที่มีความละเอียดและสอดคล้องกับหลักอิทธิบาทธรรม มีการตั้งเกณฑ์การประเมินที่สามารถสะท้อนถึงคุณธรรมในการทำงาน ใช้การประเมินผลจากหลายแหล่ง เพื่อให้การประเมินเป็นไปอย่างครบถ้วนและครอบคลุม นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการประเมินผลที่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

๑. ศึกษาแรงจูงใจของบุคลากรที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำหลักอิทธิบาทธรรมไปใช้ในการทำงานของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. ศึกษาการพัฒนาศักยภาพตามหลักอิทธิบาทธรรมของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

กรมการศาสนา กองพุทธศาสนสถาน. วัดพัฒนา ๔๔. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๔.

กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหารระบบคุณภาพ.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๐.

กันตยา เพิ่มผล. การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๑.

กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

.....สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

โกวิท พวงงาม. การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๒.

คณาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สถิติเบื้องต้นและการวิจัย : Basic Statistics and Research. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

คมกฤษ จอญวัฒนา. คัมภีร์ผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด, ๒๕๖๔.

จันทราณี สงวนนาม. เอกสารประกอบการสอนบรรยายหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท., ๒๕๓๖.

จุทา เทียนไทย. การจัดการมุมมองนักบริหาร. กรุงเทพมหานคร : แมคกรอฮิล, ๒๕๔๘.

ทิพาดี เมฆสุวรรณ. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔.

ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร : วีอินเตอร์พรี้น, ๒๕๕๐.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. ผู้นำการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรสแอนด์กราฟฟิค, ๒๕๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

ประเวศน์ มหารัตน์สกุล. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๕๔.

พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม, ๒๕๔๓.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร. ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ. พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

พระมหาภูมิจัย วชิรเมธี. คนสำราญ งานสำเร็จ. พิมพ์ครั้งที่ ๑๔. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อมรินทร์, ๒๕๕๑.

พะยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๒.

พิเชษฐ์ วงศ์เกียรติขจร. แนวคิดยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ปัญญาชน, ๒๕๕๒.

พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : สตาร์การพิมพ์, ๒๕๔๓.

ภัสลดา สุวรรณวล. การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพมหานคร : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๕๙.

ยุทธ กัยวรรณ. การบริหารการผลิต. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, ๒๕๔๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖.

วิรัช วิรัชนิการวรรณ. การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น : สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทร์เพช, ๒๕๔๕.

วิรัช สงวนวงศ์วาน. การจัดการและพฤติกรรมองค์กร. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน), ๒๕๕๓.

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ์. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๓.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสาร, ๒๕๔๕.

สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๖๒.

สมใจ ลักษณะ. การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๖.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เกษมสุวรรณการพิมพ์, ๒๕๑๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สมพร เทพสิทธา. **คุณธรรมและจริยธรรม**. กรุงเทพมหานคร : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๔๒.

สัมพันธ์ ภูไพบูลย์. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๔๐.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี, ๒๕๔๘.

สำนักประชาสัมพันธ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พ.ศ. ๒๕๕๐**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๕๐.

สิน พันธุ์พินิจ. **เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬาลงกรณ์ฯ จำกัด, ๒๕๔๗.

สุนทร โคตรบรรเทา. **การบริหารการศึกษา : หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ปัญญาชน, ๒๕๖๐.

สุรพล สุษะพรหม และคณะ. **พื้นฐานทางการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

สุรัสวดี ราชกุลชัย. **การวางแผนและการควบคุมทางการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

เสนาะ ตีเยาว์. **หลักการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๑.

(๒) คุชฌ์นิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ :

ชุมศักดิ์ ชุมนุช. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ :
กรณีศึกษาเขตการศึกษา ๑๐”. **ภาคินพนธ์พัฒนาสังคมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
การพัฒนาสังคม**. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๑.

ณัฐนิยา ห่องกระจก. “แนวทางการบริหาร จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ
PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๖๒.

พระครูวินัยธรศิริเชษฐ์ สิริวิฑฒโน (ปู้รักษ์). “รูปแบบการบริหารจัดการเสนาสนะที่พึงประสงค์ของวัด
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **คุชฌ์นิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระปลัดนพรัตน์ สุเมธ (ล้ำเลิศ). “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการทรัพย์สินของวัดในจังหวัดนนทบุรี”. **ดุष्ฎินิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕.

พระมหาคณาธิป จันทรสง่า. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร”. **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๖๑.

พระมหาจรัญ อภิธมมจิตโต. “รูปแบบการนำหลักพุทธธรรมมาใช้ในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนในจังหวัดสมุทรสงคราม”. **ดุष्ฎินิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๔.

พระอธิการสุรศักดิ์ สุขุมโล (คงเมือง). “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสระบุรี”. **ดุष्ฎินิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๓.

ยุทธนา เกื้อกุล. “การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ๒๕๖๐.

วลัยพร เตชนันท์. “ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบ่อสวกอำเภอมือฉ่าง จังหวัดน่าน”. **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕.

วิสุทธินันท์ นิลพัฒน์. “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการสุขภาวะพระสงฆ์ของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติในจังหวัดอ่างทอง”. **ดุष्ฎินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๗.

ศิระ ภูมิภักดิ์. “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนสวัสดิการชุมชนของเทศบาลตำบลศรีบัวบานอำเภอมือฉ่าง จังหวัดลำพูน”. **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๕.

ศิระวิทย์ คลี่สุวรรณ. “ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยสายธุรการ”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุธิตี ชิดชอบ. “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในเกาะช้าง จังหวัดตราด”.

การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป.

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๘.

(๓) รายงานการวิจัย :

สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยรามคำแหง. “ผลการประเมินความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจและกำกับดูแลตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”.

รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยและพัฒนา : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๗.

(๔) บทความ :

จิรัตติกาล สุขสิงห์ และคณะ. “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน”. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศรณ. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) : ๑๐๘-๑๒๒.

ชลณัฐ จันทรเชียว. “รูปแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ของเทศบาลเมืองเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี”. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ ๑๗ ฉบับที่ ๑ (มีนาคม ๒๕๖๘) : ๒๔๙-๒๖๕.

ชุตินัน ศรีนวกะตระกูล. “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบาย ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง : กรณีศึกษาหน่วยงาน A มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. ปีที่ ๔๗ ฉบับที่ ๒ (มิถุนายน ๒๕๖๔) : ๑๒๙-๑๔๔.

ณรงค์ศักดิ์ ทั้งทอง. “ประสิทธิภาพการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมในชีวิตวิถีใหม่ของอุตสาหกรรมยานยนต์จังหวัดนนทบุรี”. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหารศรณ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๖) : ๑๓-๒๗.

ณัฐณิพัชร์ อ่อนตาม. “เทคนิคการบริหารงานแบบ PDCA (Deming Cycle) PDCA (Deming Cycle) Management Techniques”. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๒) : ๓๙.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ธนุตร์ น้อยพานิช. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุข อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ”. วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๔๖-๕๗.

ธิตี พานวัน. “การจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการอนุรักษ์ป่าชายเลนในพื้นที่อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๓) : ๒๖.

พระปลัดพิพัฒน์พงษ์ ภัททวิโส. “การบูรณาการพุทธธรรมมาภิบาลเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในจังหวัดพิษณุโลก”. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ (พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๓) : ๒๘๒-๒๙๔.

พระมหาขวัญชัย อดิชาโต และคณะ. “พุทธบูรณาการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร”. วารสารวิชาการรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๖-๒๗.

พัชรภรณ์ สันติเสวี และคณะ. “การประยุกต์หลักพุทธธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสำนักงาน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย”. วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์. ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๕) : ๒๓๖-๒๔๙.

ภัชลดา สุวรรณนวล และคณะ. “การจัดการเส้นทางและเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ลุ่มแม่น้ำตาปี”. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (มกราคม-มีนาคม ๒๕๖๒) : ๘๗-๘๘.

ภัทรพร จันตะนี และคณะ. “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา”. วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ กรกฎาคม-สิงหาคม ๒๕๖๖ : ๔๑-๕๒.

มนตรี บุญจรัส และคณะ. “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานเกษตรจังหวัดอ่างทอง”. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๒ (มีนาคม-เมษายน ๒๕๖๓) : ๒๐๗-๒๑๙.

มาลัย สาแก้ว. “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน”. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๖ (พฤศจิกายน-ธันวาคม ๒๕๖๖) : ๑๕๗-๑๗๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วิสัยามน จินดานิล และคณะ. “พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กร
ด้านเวชภัณฑ์ในความปกติใหม่”. วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑
(มกราคม-กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) : ๘๒-๙๕.

(๕) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่และเอกสารอื่น ๆ :

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ. แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐.

สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลคลองสระ, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง. แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐.

สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าทอง, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท. แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐.

สุราษฎร์ธานี : องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอุแท, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

ที่ว่าการอำเภอกาญจนดิษฐ์. การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกาญจนดิษฐ์. สุราษฎร์ธานี : ที่ว่าการ
อำเภอกาญจนดิษฐ์, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

สำนักปลัดเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์. แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐. สุราษฎร์ธานี :

เทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

สำนักปลัดเทศบาลตำบลช้างขวา. แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐. สุราษฎร์ธานี : เทศบาล
ตำบลช้างขวา, ๒๕๖๖. (อัดสำเนา).

(๖) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ :

คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการจังหวัดสุราษฎร์ธานี. แผนพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี

(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.suratthani.go.th/home/news-announcement/development-plan/2566-2570.html> [๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๖].

ปัทมาพร ท่อชู. การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.thailandindustry.com/indust_newweb/onlinemag_preview.php?cid=๗๗๑, [๒๑ กันยายน ๒๕๖๕].

มติชนออนไลน์. “สุราษฎร์ธานี” มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ครองแชมป์อัตรานักท่องเที่ยวเติบโตสูงสุด
ในประเทศ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://mgronline.com/travel/detail/9660000019777> [๑ กันยายน ๒๕๖๖].

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๓) สัมภาษณ์ :

- สัมภาษณ์ พระครูเนกขัมมธรรมธาร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี, ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัชดา สุวรรณนวล ประธานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี, ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นายชูชัย อุดมศรีโยธิน นายกเทศมนตรีตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นางอุไรวรรณ บรรดาศักดิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นายเลี่ยม แก้วนาค หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ, ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นายพนพล นวลมูสิงห์ หัวหน้าสวนป่า อำเภอกาญจนดิษฐ์, ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นายนาโชค ผ่องแผ้ว กำนันตำบลกรูด อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.
- .....นายสมพล ขวัญช่วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๓ เมษายน ๒๕๖๘.
- .....นางอัญชลี บารมีรุ่งเรือง ประธานกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน, ๗ เมษายน ๒๕๖๘.
- .....นางนรินญา จักรหนู เจ้าของร้านทองเอกของฝาก, ๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

๒. ภาษาอังกฤษ

1. Secondary sources

(I) Books:

- Bartz, A. E. **Basics Statistical Concepts**. 4th ed. New Jersey: Prentice Hall, 1999.
- Becker, S. W., & Neuhauser, D. **The Efficient Organization**. New York: Elsevier, 1975.
- Ernest Dale. **Management: Theory and Practice**. New York: McGraw-Hill, 1968.
- Harold D. Koontz and Cyril O'Donnell. **Principles of Management**. New York: McGraw-Hill, 1972.
- Herbert A. Simon. **Administrative Behavior**. New York: Macmillan, 1965.
- John D. Millet, J. D. **Management in the public service**. New York: Hill, 1954.

บรรณานุกรม (ต่อ)

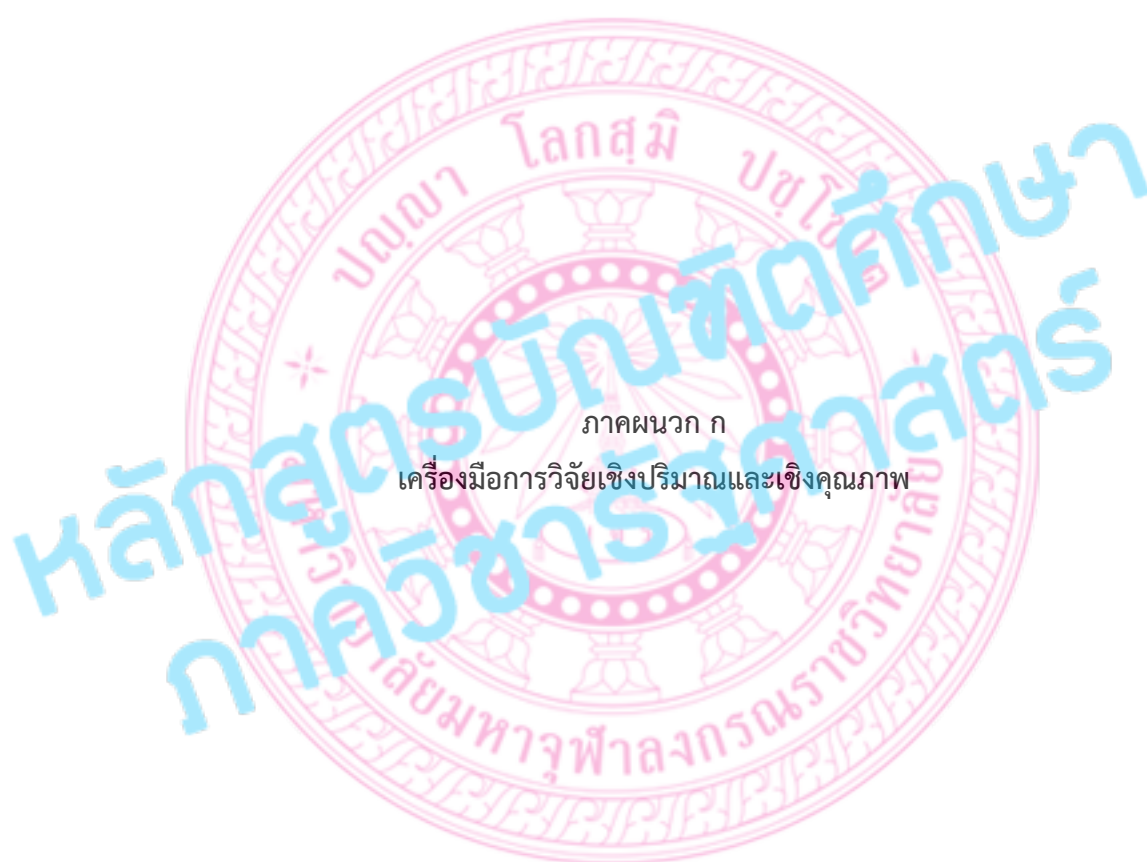
Peter F. Drucker. **The Practice of Management**. New York: Harper & Row Publishers, 1974.

Peterson, E. & Plowman G.E. **Business Organization and Management**. Ill: Irwin, 1953.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” โปรดตอบแบบสอบถามตามความเห็นอย่างแท้จริงให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะรักษาไว้เป็นความลับ และจะไม่มีผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

๒. แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย ๓ ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ ๕ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้บอกถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือตอบแบบสอบถามในครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุภารัตน์ ประมูท

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๖๖

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความต่อไปนี้ ให้สมบูรณ์ตามความเป็นจริง
เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

๑. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

๒. อายุ

☐

๒๐ - ๓๐ ปี

☐

๓๑ - ๔๐ ปี

☐

๔๑ - ๕๐ ปี

☐

๕๑ ปี ขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษา

☐

ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐

ปริญญาตรี

☐

สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อายุงาน

☐

ต่ำกว่า ๕ ปี

☐

๕ - ๑๐ ปี

☐

๑๑ ปีขึ้นไป

๕. ประเภทบุคลากร

☐

ข้าราชการ

☐

พนักงานจ้างทั่วไป

☐

พนักงานจ้างตามภารกิจ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการ
แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง: โปรดอ่านแบบสอบถามและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวโดยมีความหมายดังนี้

๑	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด
๒	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ	น้อย
๓	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ	ปานกลาง
๔	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ	มาก
๕	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ	มากที่สุด

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. จันทะ (ความพอใจ)					
๑) บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
๒) บุคลากรปฏิบัติงานเป็นอย่างดีมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติ ตามคำสั่งของหัวหน้าด้วยความเต็มใจ					
๓) บุคลากรมีความรักใคร่ในงานที่ทำ และมีการพัฒนาศักยภาพ ของตนอยู่เสมอ					
๒. วิริยะ (ความเพียร)					
๑) บุคลากรมีความมานะบากบั่น ไม่เกียจคร้านต่อการปฏิบัติงาน					
๒) บุคลากรมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค					
๓) บุคลากรมีความเพียรพยายามเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					
๓. จิตตะ (ความเอาใจใส่)					
๑) บุคลากรมีความเอาใจใส่ในงาน และปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง ไปได้ด้วยดี					
๒) บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ละเลยภาระหน้าที่ ไม่ ทอดทิ้งงานให้เกิดความเสียหาย					

๓) บุคลากรมีการดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลืองาน และให้คำปรึกษาอยู่เสมอ					
๔. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)					
๑) บุคลากรมีการพิจารณาแผนการดำเนินงานของตนอย่าง รอบคอบ ก่อนลงมือปฏิบัติงาน					
๒) บุคลากรมีการใคร่ครวญไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน ถึงปัจจัยความ เสี่ยง ปัญหาอุปสรรค และวางแผนทางแก้ไขไว้ชัดเจน					
๓) บุคลากรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และตรวจสอบ ข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ					

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง: โปรดอ่านแบบสอบถามและทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวโดยมีความหมายดังนี้

๑	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
๒	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
๓	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
๔	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
๕	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด สุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ด้านการวางแผน					
๑) หน่วยงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และ วางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ชัดเจน					
๒) หน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน จัดแผนงาน และระบบการคัดเลือกบุคลากรที่ถูกต้องตามระเบียบ					
๓) หน่วยงานมีการวางแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และวิธีการ ดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเหมาะสม					

๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน					
๑) หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มอบหมายหน้าที่ และวางบุคลากรให้เหมาะกับงาน					
๒) บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้อง ตามแผนงานที่วางไว้					
๓) บุคลากรมีการบริหารงบประมาณตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย อย่างชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้					
๓. ด้านการตรวจสอบ					
๑) หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานของ บุคลากร และรายงานผลตามระเบียบขั้นตอนอย่างถูกต้อง					
๒) หน่วยงานมีการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานของ บุคลากรเป็นประจำ					
๓) หน่วยงานมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้					
๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง					
๑) หน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว และบุคคลที่ เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง					
๒) หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำแผนการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ					
๓) หน่วยงานมีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และปรับเปลี่ยน โยกย้ายตำแหน่งงาน เพื่อให้การบริหารจัดการดียิ่งขึ้น					

ตอนที่ ๔ แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำชี้แจง: โปรดอ่านแบบสอบถามและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของ
ท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียวโดยมีความหมายดังนี้

๑	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
๒	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
๓	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
๔	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
๕	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ระดับการปฏิบัติ				
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. ด้านคุณภาพของงาน					
๑) ผลงานของบุคลากรมีคุณภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ตามมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้					
๒) ผลงานของบุคลากรมีความเป็นสากล ตรงตามความต้องการ ของหน่วย สามารถเชื่อถือได้					
๓) ผลงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ ได้รับความพึงพอใจจาก หน่วยงาน นักท่องเที่ยว และประชาชนเป็นอย่างดี					
๒. ด้านปริมาณงาน					
๑) บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จครบถ้วนตามจำนวน และปริมาณ งานที่กำหนดไว้ตามเป้าประสงค์ของหน่วยงาน					
๒) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เหมาะสมตามที่ กำหนดไว้ในแผนงาน					
๓) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เป็นไปตามความ คาดหวังของหน่วยงาน					
๓. ด้านเวลา					
๑) เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรอยู่ในลักษณะที่ ถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน					

๒) เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรมีความเหมาะสมกับงาน ไม่ซ้ำเกินไป					
๓) บุคลากรมีการพัฒนาเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานให้มีความกระชับ รวดเร็ว ประหยัดเวลายิ่งขึ้น					
๔. ด้านค่าใช้จ่าย					
๑) บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร					
๒) บุคลากรมีการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อลดค่าใช้จ่าย					
๓) บุคลากรมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้ว มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน					

ตอนที่ ๕ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑) ด้านคุณภาพของงาน
ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

๒) ด้านปริมาณงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

๓) ด้านเวลา

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

๔) ด้านค่าใช้จ่าย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

นางสาวสุตารัตน์ ประมูท

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง : ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย : นางสาวสุตารัตน์ ประมูท นิสิตมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*****

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นที่จะสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญ ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์

ชื่อ..... ฉายา..... นามสกุล.....
อายุ..... พรรษา..... ระดับการศึกษา..... วิทยฐานะ ป.ธ....., น.ธ.....
ตำแหน่ง..... ที่อยู่..... ตำบล..... อำเภอ.....
จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์.....
สถานที่สัมภาษณ์.....
วันที่สัมภาษณ์..... เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....

ผู้สัมภาษณ์ นางสาวสุตารัตน์ ประมูท
บันทึกข้อมูล/จดบันทึก/บันทึกภาพและเสียง

๑) ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน สามารถดำเนินการได้โดยวิธีการใดบ้าง ?

๒) ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน สามารถดำเนินการได้โดยวิธีการใดบ้าง ?

๓) ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา สามารถดำเนินการได้โดยวิธีการใดบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔) ท่านคิดว่า ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย สามารถดำเนินการได้โดยวิธีการใดบ้าง ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้สัมภาษณ์

นางสาวสุตารัตน์ ประมูท

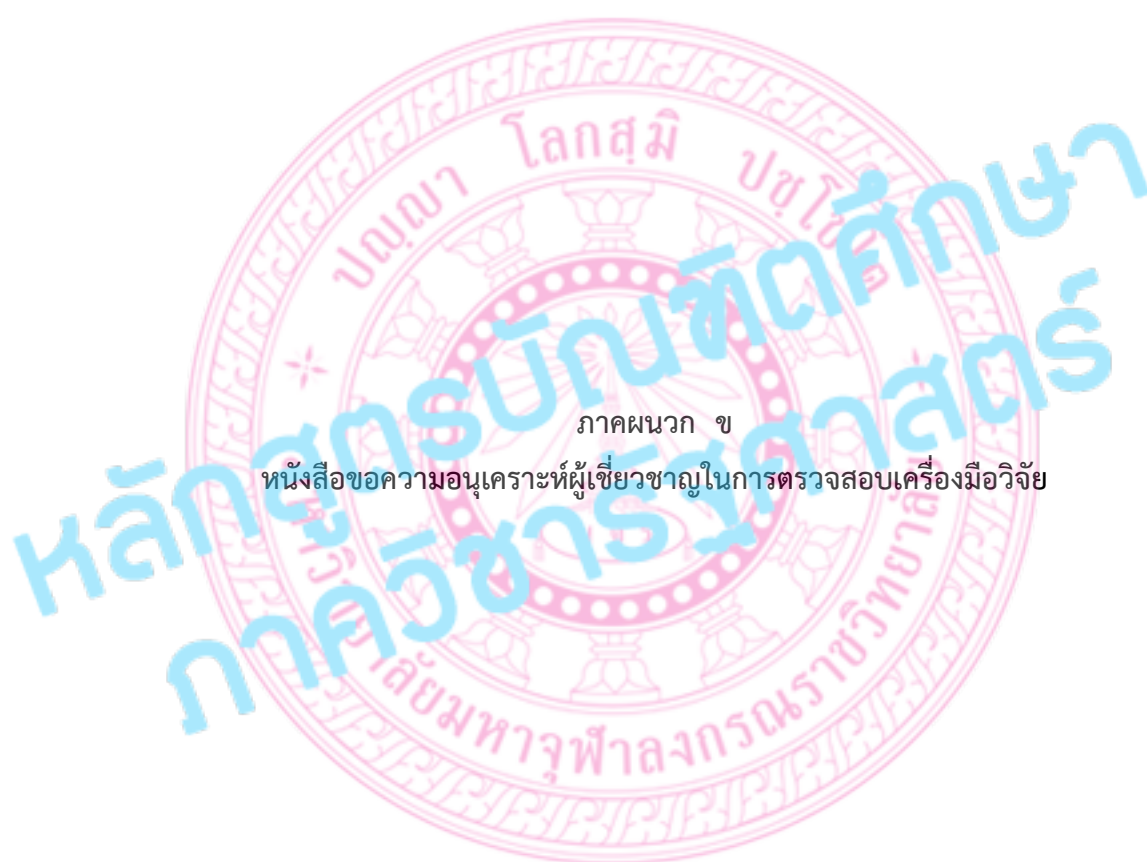
นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๔-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๐

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ ๕๔๖๐

วันที่ ๐๙ มิถุนายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน พระปลัดระพิน พุทธิสารโร, รศ.ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

เนื่องด้วย นางสาวสุภารัตน์ นามสกุล ประมูท รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๐๑๒๐๔๒๑๔ นิสิตหลักสูตร พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษา วิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอาณา กายวนคิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณา แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

พระปลัดระพิน พุทธิสารโร

พระปลัดระพิน พุทธิสารโร (พระครูสุธีกิตติบัณฑิต, รศ.ดร)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : นางสาวสุภารัตน์ ประมูท

โทร. ๐๘๐-๓๘๐๕๑๓๒

ผลการหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
(Index of item objective congruence = IOC)
สารนิพนธ์เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”
ผู้วิจัย : สุตาร์ตน์ ประมุข
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	ค่าคะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล		
๑. เพศ	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ชาย								
๒. หญิง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. ทางเลือก								
๒. อายุ	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ๒๐ - ๓๐ ปี								
๒. ๓๑ - ๔๐ ปี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. ๔๑ - ๕๐ ปี								
๔. ๕๑ ปี ขึ้นไป								
๓. วุฒิการศึกษา	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี								
๒. ปริญญาตรี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. สูงกว่าปริญญาตรี								
๔. อายุงาน	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ต่ำกว่า ๕ ปี								
๒. ๕ - ๑๐ ปี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. ๑๑ ปีขึ้นไป								
๕. ประเภทบุคลากร	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑. ข้าราชการ								
๒. พนักงานจ้างทั่วไป	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. พนักงานจ้างตามภารกิจ								

ขั้นตอนการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ค่าคะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล		
๑. ด้านการวางแผน	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) หน่วยงานมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) หน่วยงานมีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน จัดแผนงาน และระบบการคัดเลือกบุคลากรที่ถูกต้องตามระเบียบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) หน่วยงานมีการวางแผนการปฏิบัติงาน ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเหมาะสม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒. ด้านการปฏิบัติตามแผน	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มอบหมายหน้าที่และวางบุคลากรให้เหมาะกับงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	๐	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒) บุคลากรมีการปฏิบัติงานตามวิธีการและขั้นตอนอย่างถูกต้องตามแผนงานที่วางไว้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีการบริหารงบประมาณตามโครงการที่ได้รับ มอบหมาย อย่างชัดเจน โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. ด้านการตรวจสอบ	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) หน่วยงานมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากร และรายงานผลตามระเบียบ ขั้นตอนอย่างถูกต้อง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) หน่วยงานมีการกำกับดูแล และติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรเป็นประจำ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) หน่วยงานมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๔. ด้านการแก้ไขปรับปรุง	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) หน่วยงานมีการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) หน่วยงานมีกระบวนการแก้ไขปรับปรุง และจัดทำแผนการพัฒนาล่องท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) หน่วยงานมีการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง และปรับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งงาน เพื่อให้การบริหารจัดการดียิ่งขึ้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้

การประยุกต์หลักอิทธิบาทธรรมเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ค่าคะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล		
๑. ฉันทะ (ความพอใจ)	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรมีความพึงพอใจในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) บุคลากรปฏิบัติงานเป็นอย่างดีมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าด้วยความเต็มใจ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีความรักใคร่ในงานที่ทำ และมีการพัฒนาศักยภาพของตนอยู่เสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒. วิริยะ (ความเพียร)	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรมีความมานะบากบั่น ไม่เกียจคร้านต่อการปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) บุคลากรมีความมุ่งมั่นปฏิบัติงาน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีความเพียรพยายามเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. จิตตะ (ความเอาใจใส่)	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรมีความเอาใจใส่ในงาน และปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ไม่ละเลยภาระหน้าที่ ไม่ทอดทิ้งงานให้เกิดความเสียหาย	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีการดูแลเอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลืองาน และให้คำปรึกษาอยู่เสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๔. วิมังสา (ความไตร่ตรอง)	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรมีการพิจารณาแผนการดำเนินงานของตนอย่างรอบคอบ ก่อนลงมือปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) บุคลากรมีการใคร่ครวญไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน ถึงปัจจัยความเสี่ยง ปัญหาอุปสรรค และวางแผนทางแก้ไขไว้ชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีการทบทวนผลการดำเนินงาน และตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ กาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	ค่าคะแนนโดยผู้เชี่ยวชาญท่านที่					สรุปและแปลผล		
๑. ด้านคุณภาพของงาน	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) ผลงานของบุคลากรมีคุณภาพ ถูกต้อง ชัดเจน ตามมาตรฐาน และสามารถตรวจสอบได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) ผลงานของบุคลากรมีความเป็นสากล ตรงตามความต้องการของหน่วย สามารถเชื่อถือได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) ผลงานของบุคลากรมีประสิทธิภาพ ได้รับความพึงพอใจจากหน่วยงาน นักท่องเที่ยว และประชาชนเป็นอย่างดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒. ด้านปริมาณงาน	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จครบถ้วนตามจำนวน และปริมาณงานที่กำหนดไว้ตามเป้าประสงค์ของหน่วยงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) ผลการปฏิบัติงานของบุคลากรมีปริมาณที่เป็นไปตามความคาดหวังของหน่วยงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓. ด้านเวลา	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรอยู่ในลักษณะที่ถูกต้องตามหลักการของหน่วยงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) เวลาที่ใช้ในการดำเนินงานของบุคลากรมีความเหมาะสมกับงาน ไม่ช้าเกินไป	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีการพัฒนาเวลาที่ใช้ในการดำเนินงานให้มีความกระชับ รวดเร็ว ประหยัดเวลายิ่งขึ้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๔. ด้านค่าใช้จ่าย	๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
๑) บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จด้วยความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๒) บุคลากรมีการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่อลดค่าใช้จ่าย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้
๓) บุคลากรมีการนำทรัพยากรที่ใช้แล้ว มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐	ใช้ได้

รับรองตามนี้

 (นอ.อ. อังคารดิ อิ่มมา)

ผลการหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index = CVI)
 สารนิพนธ์เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”
 ผู้วิจัย : สุภารัตน์ ประมูท
 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

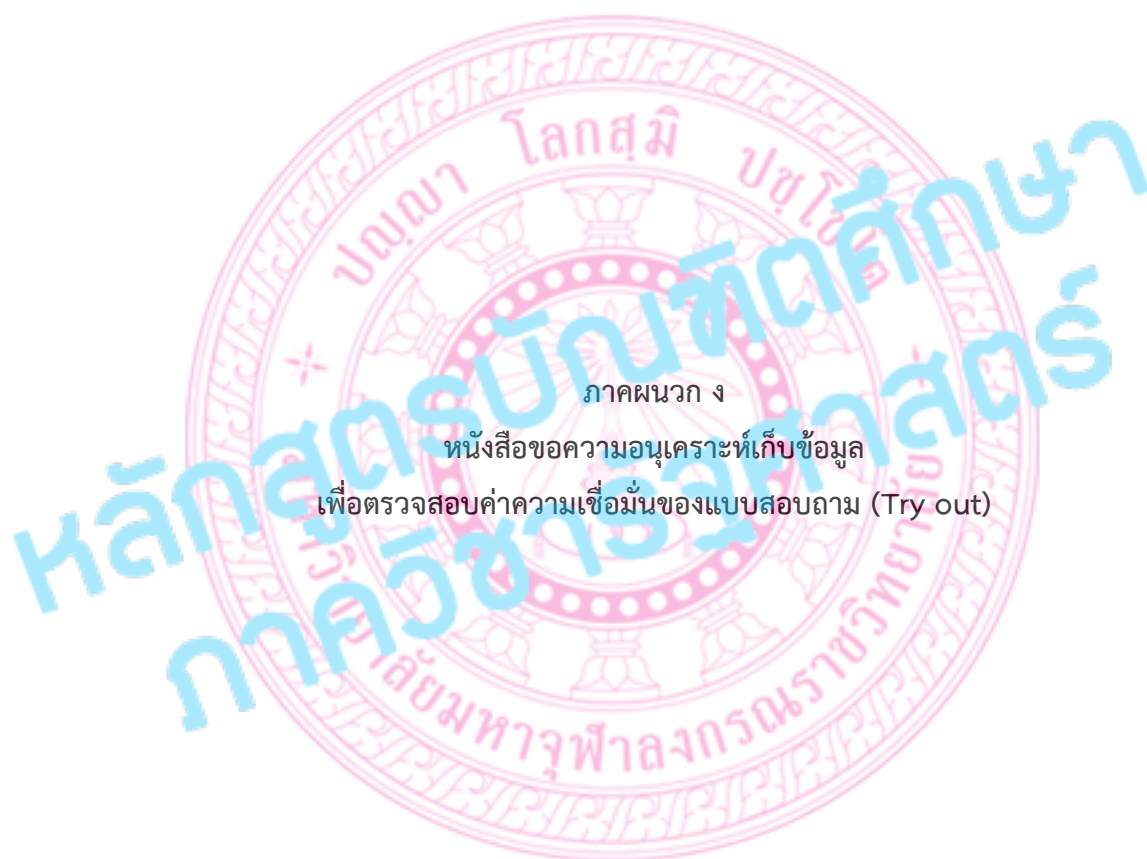
๑. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ๔ ด้าน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ?

ข้อคำถาม	ความคิดเห็น					จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่เห็นสอดคล้อง	CVI รายข้อ
๑) ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านคุณภาพของงาน ควรเป็นอย่างไร ?	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑.๐๐
๒) ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านปริมาณงาน ควรเป็นอย่างไร ?	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑.๐๐
๓) ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านเวลา ควรเป็นอย่างไร ?	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑.๐๐
๔) ท่านคิดว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านค่าใช้จ่าย ควรเป็นอย่างไร ?	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑.๐๐

หมายเหตุ : ✓ แทนค่าความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญให้คะแนน ๓ หรือ ๔

รับรองตามนี้

(ลง.ดร.สุภัทราธิ์ อิ่มนง)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๖๖๔

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารพระราชมณเฑียร (นคร เขมปาลี)
เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๒๗๐ โทร. ๐-๓๕๒๔-๘๐๙๓

มกราคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (try out)

เจริญพร นายโกมินทร์ อัมเอบ นายกเทศมนตรีเมืองคอนสกล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๓๐ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุภารัตน์ นามสกุล ประมูท รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๐๑๒๐๔๒๑๔ นิสิต
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในอำเภอภาณุบาล จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตร
ดังกล่าว

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการ
วิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

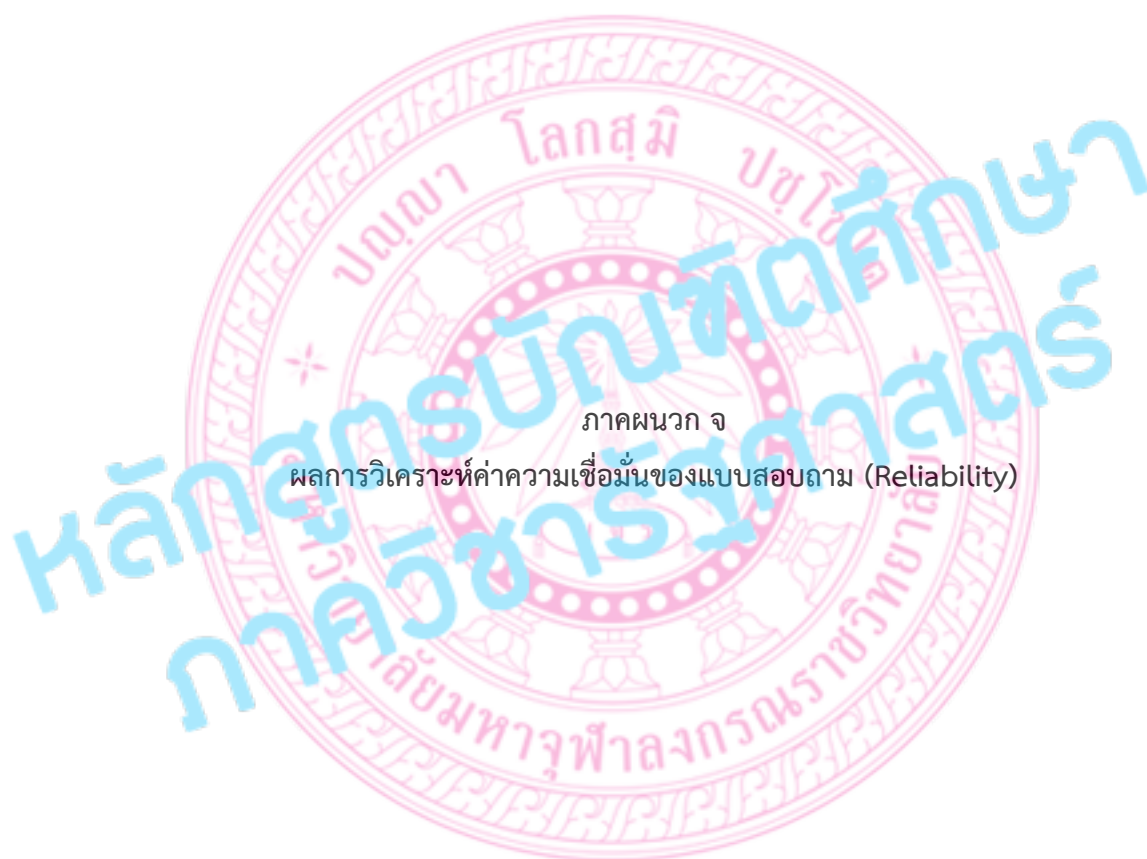
จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(พระครูสุจิตต์บัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : นางสาวสุภารัตน์ ประมูท
โทร. ๐๙๓๓-๓๓๓๗-๒๕๖๔๔

ผลการหาค่า Reliability (Alpha)

สารนิพนธ์เรื่อง “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”

ผู้วิจัย : สุตาร์ตน์ ประมูท

หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	93.8
	Excluded ^a	2	6.3
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

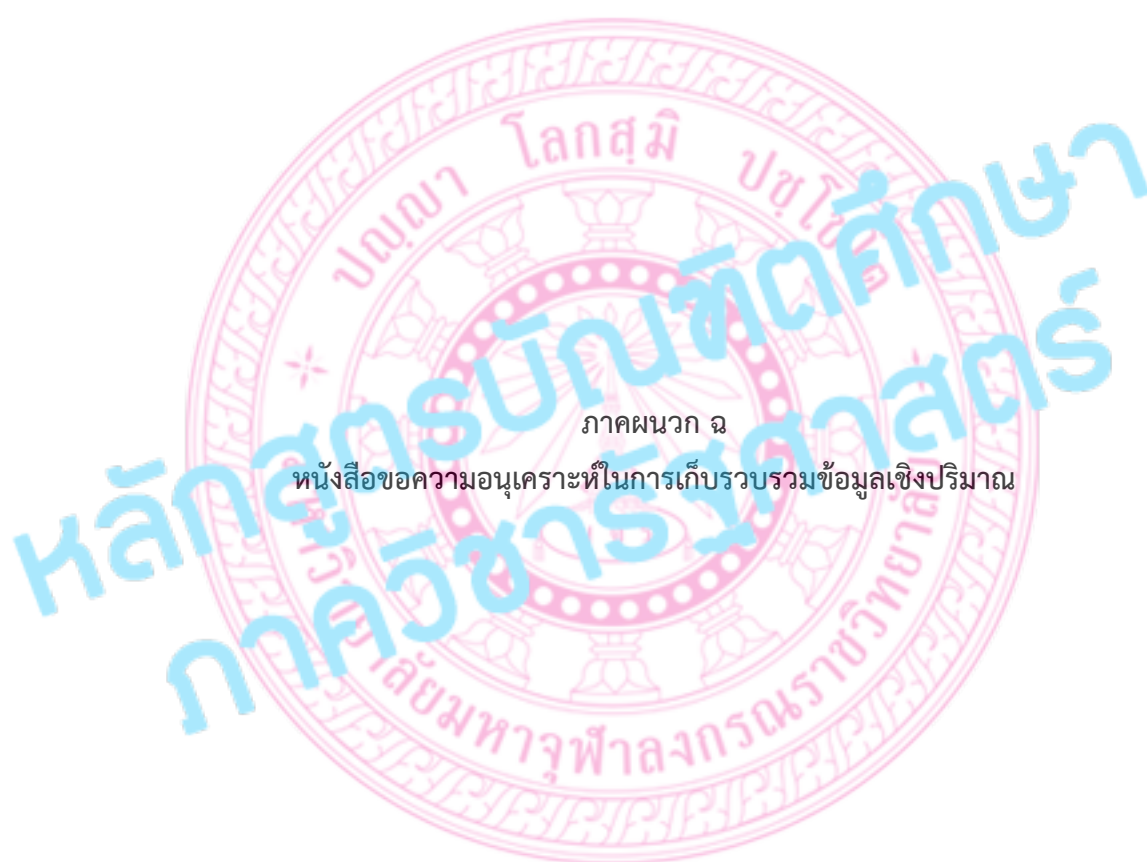
Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.929	.929	41

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Squared Multiple Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เทศ	144.1000	555.472	.228		.932
อจ	143.8333	548.902	.050		.931
ผู้ศึกษาน	144.4667	544.602	.088		.930
อจ	144.1000	556.024	.290		.932
ประเภทบุคลากร	143.9333	546.271	.019		.930
วางแผน1	141.9000	509.197	.750		.925
วางแผน2	142.3333	525.264	.393		.928
วางแผน3	142.0333	509.206	.777		.924
ปฏิบัติงานแผน1	142.2000	519.614	.562		.926
ปฏิบัติงานแผน2	142.2333	519.978	.488		.927

อัน.๑.
๑๑.

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารพระราชรัตนโมลี (นคร เขมปาลี)
เลขที่ ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ โทร. ๐-๓๕๒๔-๘๐๐๓

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๔๒๙

ดำรงตำแหน่งอธิการบดี

เลขที่รับ ๒๑๑๐

วันที่ ๐๗ กค ๒๕๖๔

วันที่ ๐๗ กค ๒๕๖๔

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุมัติเคราะหใ้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายพลศักดิ์ โสภณปทุมรักษ์ นายอำเภอกาญจนดิษฐ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๒๓๙ ชุด

เนื่องด้วย นางสาวสุภารัตน์ นามสกุล ประมูท รหัสประจำตัวนิสิต ๖๖๐๑๒๐๕๒๑๔ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อการนี้จึงได้ขออนุมัติเคราะหใ้ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการแจกแบบสอบถามในหน่วยงานของท่าน และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

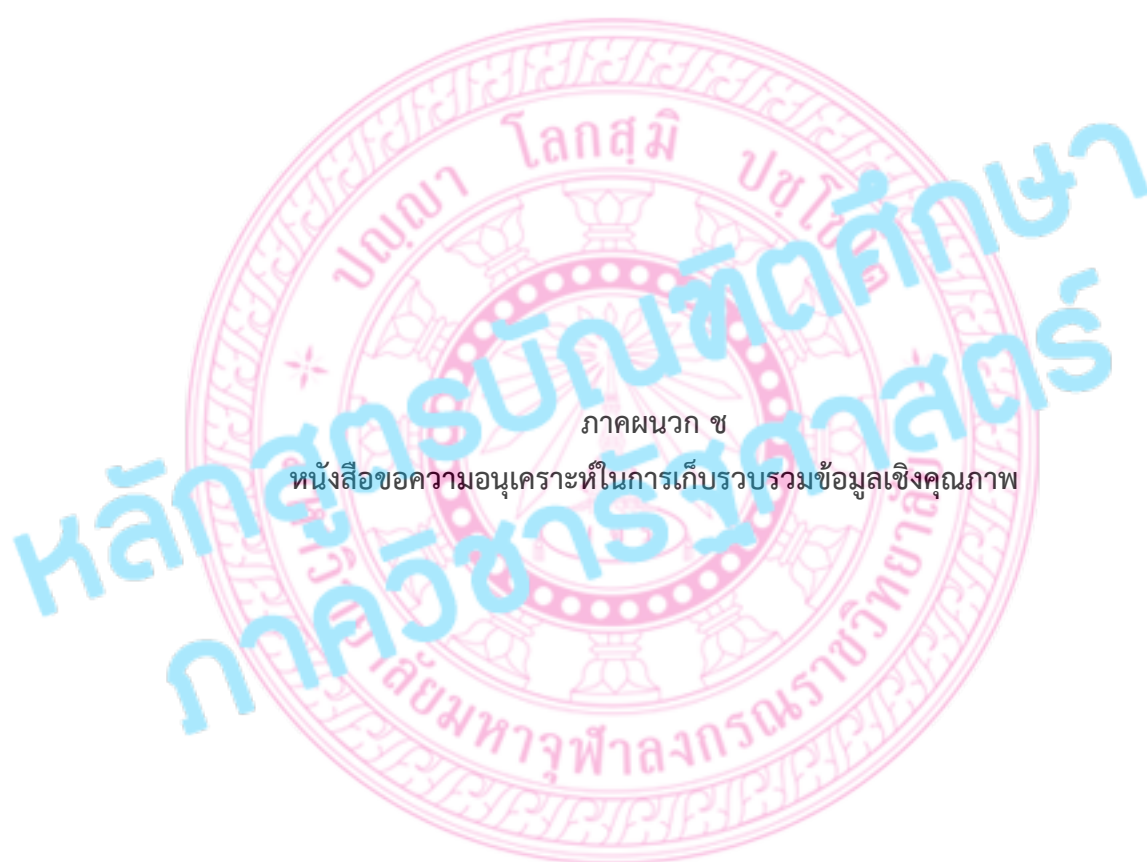
(พระครูสุธีภักดีบัณฑิต, รศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : นางสาวสุภารัตน์ ประมูท
โทร. ๐๖๕ ๒๕๖ ๕๕๓๖

(นายพลศักดิ์ โสภณปทุมรักษ์)
นายอำเภอกาญจนดิษฐ์

บันทึกข้อความ

สำนักงาน : สำนักงานปลัดกระทรวง การศึกษาธิการ

ที่ : สก ๒๐๑๑.๓.๓. ๓๖๖.๕

วันที่ : ๒๒/๐๓/๒๕๖๕

เรื่อง : ขออนุมัติการขอใช้เงินในบัญชีเงินอุดหนุนการศึกษา

โทรสาร : ๒๒๕-๒๕๕ ๖๐๐๐ ๓๒ ๒๒๐๐๐

วันທີ : ๒๒/๐๓/๒๕๖๕

เรียน : พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา, ฯ, นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เพื่อ : ขออนุมัติการขอใช้เงินในบัญชีเงินอุดหนุนการศึกษา

ตามที่ได้มีมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒/๐๓/๒๕๖๕ เรื่อง การขอใช้เงินในบัญชีเงินอุดหนุนการศึกษา

ตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒/๐๓/๒๕๖๕ เรื่อง การขอใช้เงินในบัญชีเงินอุดหนุนการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ และขอเสนอเพื่อท่านพิจารณา

(นายสุภัททิยา จิตธรรม)

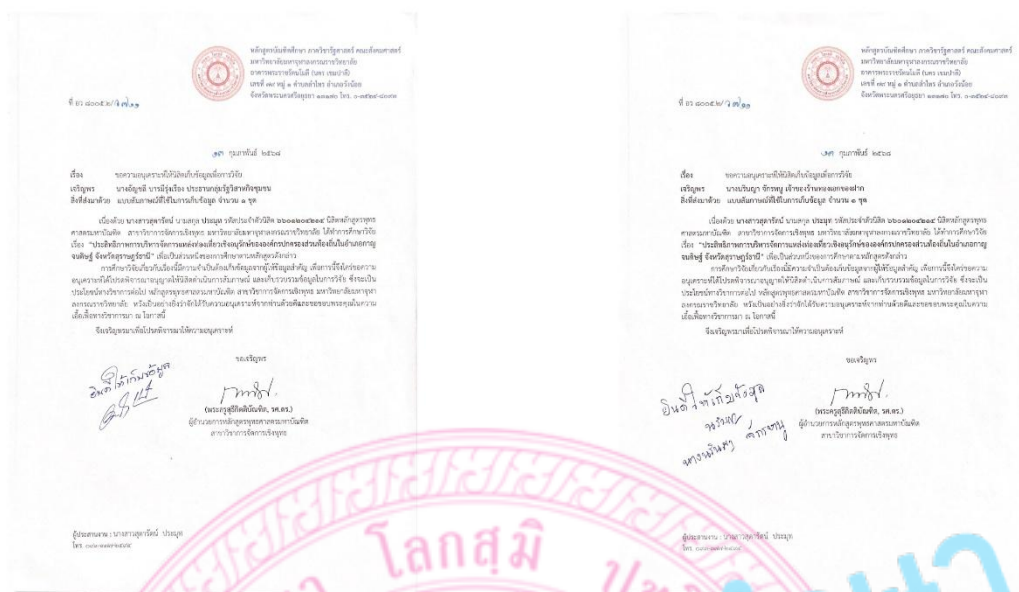
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้รับทราบ : นายสุภัททิยา จิตธรรม

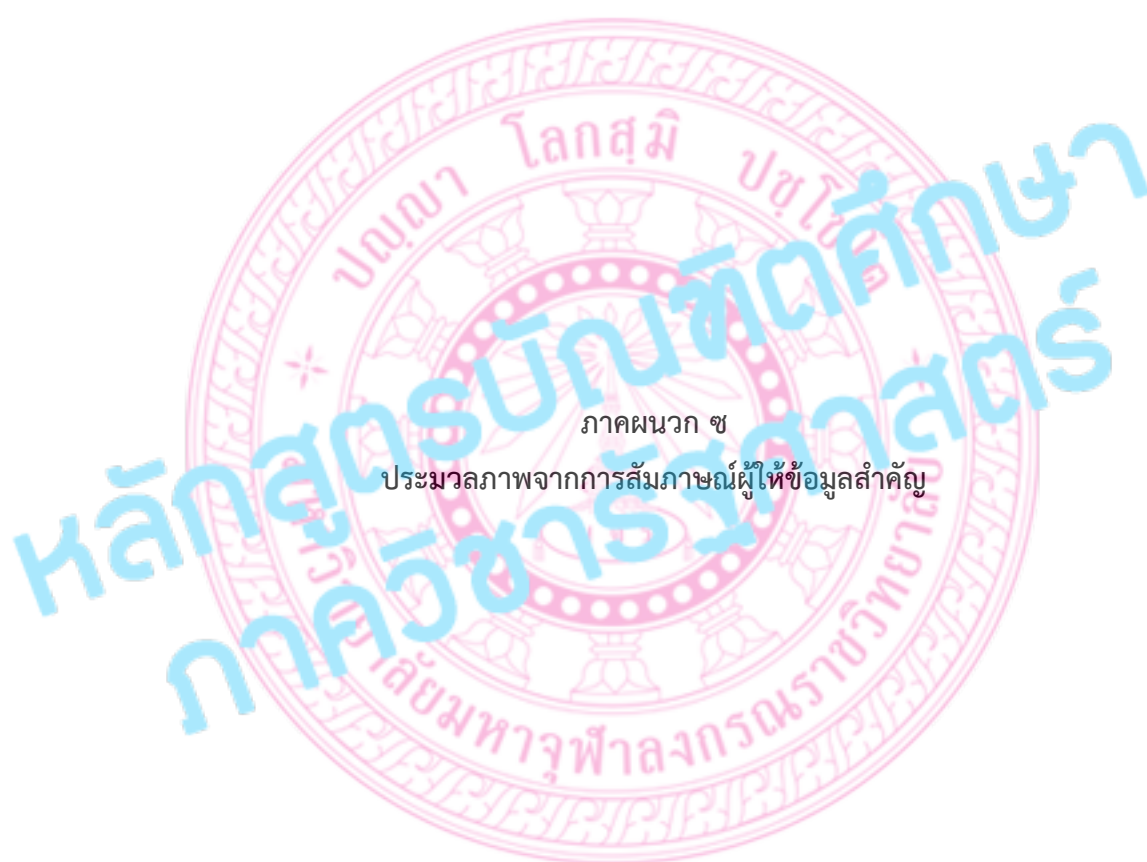
โทร : ๒๒๕-๒๕๕ ๖๐๐๐ ๓๒ ๒๒๐๐๐

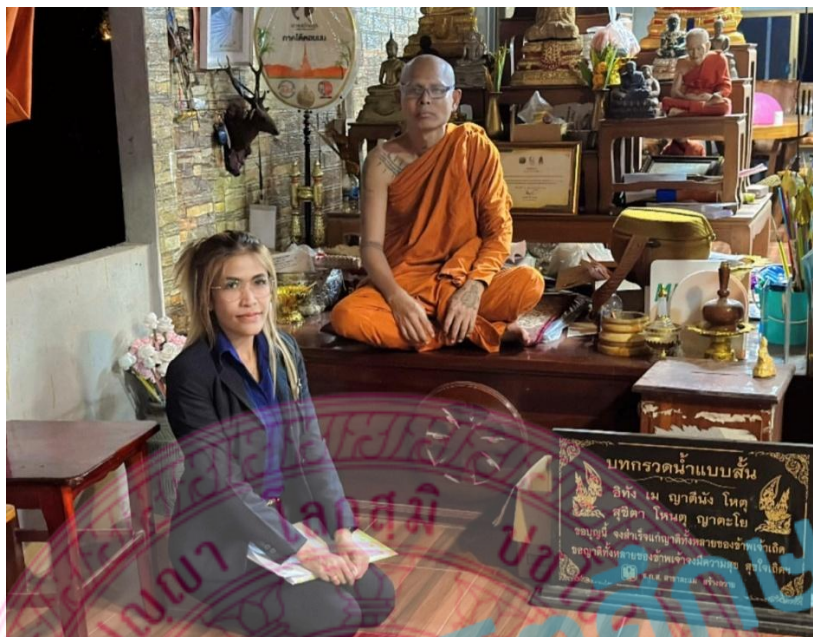
[illegible]

๑. สัมภาษณ์ พระครูเนกขัมมธรรมธาร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี, ๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

๒. สัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชดา สุวรรณนวล ประธานหลักสูตรพุทธศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี, ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๘.

๓. สัมภาษณ์ นายชูชัย อุดมศรีโยธิน นายกเทศมนตรีตำบลช้างซ้าย อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๗ มีนาคม ๒๕๖๘.

๔. สัมภาษณ์ นางอุไรวรรณ บรรดาศักดิ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปาร์อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี, ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘.

๕. สัมภาษณ์ นายเลี่ยม แก้วนาค หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ,
๑๖ มีนาคม ๒๕๖๘.

๖. สัมภาษณ์ นายพพล นวลมั่งให้ หัวหน้าสวนป่า อำเภอกาญจนดิษฐ์,
๑๙ มีนาคม ๒๕๖๘.

๗. สัมภาษณ์ นายนำโชค ผ่องแผ้ว กำนันตำบลกรุด อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี,
๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘.

๘. สัมภาษณ์ นายสมพล ขวัญช่วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัด
สุราษฎร์ธานี, ๓ เมษายน ๒๕๖๘.

๙. สัมภาษณ์ นางอัญชลี บารมีรุ่งเรือง ประธานกลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชน,
๗ เมษายน ๒๕๖๘.

๑๐. สัมภาษณ์ นางนรินญา จักรหนู เจ้าของร้านทองเอกของฝาก,
๑๗ เมษายน ๒๕๖๘.

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นางสาวสุดาร์ตน์ ประมุท
- เกิด : วันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๙
- สถานที่เกิด : บ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- การศึกษา : พ.ศ. ๒๕๖๒ พุทธศาสตรบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี
- ประสบการณ์ทำงาน : พ.ศ. ๒๕๖๒ ครูผู้ช่วย โรงเรียนอนุบาลบ้านฟ้าใส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- : พ.ศ. ๒๕๖๔ ผู้ช่วยเหลือคนไข้/ผู้ช่วยการพยาบาล (NA) โรงพยาบาลกาญจนดิษฐ์ตำบลพลาไส อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- : พ.ศ. ๒๕๖๖-ปัจจุบัน ผู้บริหารห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส ดี อาร์ วานิช จำกัด บ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ผลงานวิชาการ : สูดาร์ตน์ ประมุท และคณะ. “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๕ (กันยายน - ตุลาคม ๒๕๖๘).
- ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา : พ.ศ. ๒๕๖๖
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ ๑๐๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลปาร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี